

Marki
ido,
Marki
ido...
prouti
drugoj
ligi

VESTNIK

Murska Sobota, 4. december 1997, leto XLIX, št. 49, cena 190 SIT

Utrinek dobrote
stran 8

CREDITANSTALT
Banka Creditanstalt d.d., Ljubljana

VREME

V petek bo delno jasno,
v soboto oblačno s
padavinami, v glavnem
bo snežilo, v nedeljo
se bo vreme izboljšalo.

4. december, čet., Barbara
5. december, pet., Liza
6. december, sob., Miklavž
7. december, ned., Ambrož
8. december, pon., Marika
9. december, tor., Valerija
10. december, sreda, Smiljan

Ako je na Barbarino mraz,
trajal bo ves zimski čas.

Lunine mene: sonce bo 6. decem-
bra vžšlo ob 7. uri in 29 minut, zašlo
pa ob 16. uri in 17 minut, dan bo
dolg 8 ur in 48 minut. V nedeljo, 7.
decembra, bo viden prvi krajec lune.

Reportažni zapis z nogometne tekme
Mura : Potrošnik stran 19

Foto: Jure Zauneker

S 1. decembrom je tudi Avstrija postala polnopravna članica skupnosti držav Shengenskega sporazuma. V prihodnjih mesecih bo postopoma odpravila mejne kontrole na mejah z drugimi podpisnicami, za Slovenijo pa to konkretno pomeni, da je postala »južna« meja z Evropsko zvezo. Slovenski notranji minister Mirko Bandelj je sicer povedal, da »smo schengenske meje prestavili na mejo s Hrvaško in Madžarsko in s tem pridobili večje zaupanje Avstrije in Italije ... naš informacijski sistem pa je tako posodobljen, da ga bo mogoče že jutri priključiti na schengenskega.« Prav zaradi priključitve na enotni informacijski sistem je bilo v ponedeljek kar nekaj hude krvi zaradi čakanja, saj so avstrijski mejni organi vsak potni list preverili prek omrežja. Najhuje je bilo menda v Gederovcih (na posnetku).

Časi se spreminjajo, navade ne: se spomnite, kako smo se hudovali, ko so naši sosede na vzhodu »pretiravali« s preverjanjem potnih listov, rekli smo, da vsak potni list preslikajo. No, ja. Zdaj tega ne počnejo več na mejah z Madžarsko ali Češko, ampak na mejah z zahodnoevropskimi državami. bbp

Foto: Jure Zauneker

Ministrstvo za okolje in prostor pozablja na pomen in vlogo nevladnih okoljevarstvenih organizacij, ki se lahko pohvalijo z večjo povezanostjo s civilno družbo stran 5

Že nekaj časa ni slišati jadikovanja delovno intenzivnih panog, ki so se definirale in se definirajo kot nosilci izvoza. Očitno jim sedanje razmere gospodarjenja vsaj za silo ustrezajo, da lahko normalno dihaajo. Pa tudi vlada je v tem trenutku z napovedanimi varčevalnimi ukrepi pritisnila na povsem druge psihološke vzvode, da jih bo vsaj pomirila, če že ne zadovoljila. Na demagoški in dejanski ravni je vlada pritisnila na srednji sloj, ki je po svoji

snejši krizi, je začel usihati tudi njen razvojni naboj, saj so na industrijski ravni najprej propadli razvojni oddelki, ki jih danes na podjetniški ravni ni ostalo skoraj nič. Ob tem propadu pa je sedaj država posredno še pritisnila na inštitucionalno znanost in razvoj na vseh pod-sistemskih ravneh. Res je sicer, da če npr. neko podjetje sprejme odločitev o prodaji kakega izdelka, lahko v pol ali največ enem letu ugotovi, ali je bila odločitev ekonomsko uspe-

Vse poti vodijo v **Potrošnik**

V petek, 5. decembra,
ob 11.00
vabljeni
na otvoritev

najsodobnejše in največje
samopostrežne trgovine v Pomurju
SAMOPOSTREŽNA TRGOVINA
ŠOPING

Pot v temo

funkciji kljub vsemu nosilec napredka neke družbe. Ob tem se sicer takoj zastavi vprašanje učinkovitosti državne birokracije, ki je tudi ni mogoče meriti z enakim vatlom, saj je njena vrednost predvsem odvisna od tega, v katerem družbenem podsystemu delujejo. Zato tudi kriterij varčevanja pri »državnih uradnikih« in uporabe privarčevanega denarja za razvoj ne vzdrži nobenega resnejšega razmisleka, kaj šele analize. Če se povrnem k srednjemu sloju, je ta pod udarom, ker je pač najlažje obvladljiv in ga je najlažje kontrolirati na dohodkovni ravni. Pripadniki tega sloja imajo namreč najmanjši maneverski prostor za »fuš« mimo neposredne ali posredne kontrole države. Teško si je zamisliti, da bo kak raziskovalec na inštitutu za opravljeno raziskavo za neko podjetje, opravljeno npr. zunaj delovnega časa, lahko dobil plačilo pod mizo, ampak ga bo dobil kot honorar. Vzporedno z ukrepi je tu še radikalno zmanjšanje proračunskih sredstev ministrstvu za znanost in tehnologijo, ki posredno tudi potrjuje »razvojno« usmeritev vlade. Žal ukrepi na obeh ravneh samo postavljajo piko na i v dosedanji zgodbi. Namreč od druge polovice osemdesetih, ko se je industrija znašla v re-

šna. Če pa se v našem primeru država odloči za posege v izobraževanje in financiranje razvoja bodisi na inštitucionalni ali podjetniški ravni, pa ni mogoče dobiti hitrih povratnih informacij. Do njih pridemo šele po nekaj letih ali desetletju, kajti tudi pri izobrazbi in posredno s tem pri znanosti in razvoju je potrebno upoštevati produkcijski čas novih kadrov, ki traja najmanj pet let. Zato zasluži apel raziskovalcev, ki so opozorili na kleščanje sredstev za znanost in razvoj s plačanim oglašom, vso podporo in zahteva aktiviranje vseh sredstev, da se kratkovidni državni ukrepi ustavijo. In še nekaj, raziskovalci se borijo za svoj kos pogače in posredno tudi za kakovostnejši kos pogače (dolgoročno) vseh državljanov tudi z apeli, ki jih plačajo iz svojih oskubljenih žepov, medtem ko si oblastni oligarhi (politiški) na državni ali občinski ravni brez sramu ali spremembe barve na svojem obrazu izplačujejo plače krepko čez predpisane normative in se požvižgajo na sklepe o vračilu denarja. Če bi to storil kak »navaden« smrtnik, bi ga že imeli na razpelo kriminala. Politiki pa so očitno kriminala odvezani, saj so posvečena kasta.

Pogovor z Ivanom Tibautom, v. d. direktorja murskosoboške enote ZZS

Za bolnika

Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije je inštitucija, katere delovanje je centralizirano ter z natančno določenimi (pravnimi) okviri - Prestopiti jih skorajda ni mogoče, pa če bi v tej ali oni regijski območni enoti ali javni zdravstveni ustanovi to še tako želeli

Spremembe se zgodijo le, če čisto tam pod plafonom partnerji rečejo: pa naj bodo, in to takšne. Kaj potem sploh ostane ljudem, ki morajo delovati nekoliko nižje, na ravni regije? Nič drugega - ali vsaj to: znotraj okvirjev najti najboljše, pa četudi temu kdo reče skrivnostna formula. Dobro je, da bodo zaradi tega nekatere bolnike, obbolele za rakom iz naše regije, še naprej lahko zdravili v murskosoboški bolnišnici.

Pripravljenost prislunosti

V dnevnem časopisju smo lahko prebrali, da bo vaša zdravstvena zavarovalnica, po najdeni »skrivnostni formuli«, kakor je pisalo, vendar mogla murskosoboški bolnišnici plačati zdravljenje bolnikov, obolelih za rakom, s citostatiki. O problemu smo že pisali tudi v našem tedniku, in sicer, da je direktor murskosoboške bolnišnice, ki je v milijonskih izgubah, napovedal, da bodo, če ne bo denarja za ta zdravila, težko bolne pač pošiljali na onkološki inštitut.

O kakšni formuli je torej govora?

Ne gre za nobeno »skrivnostno formulo«, ampak za dodatek k pogodbi o izvajanju programa zdravstvenih storitev, ki je murskosoboški bolnišnici prinesel dodatnih 77,5 milijona tolarjev. Dodatek je bil podpisan po seji sveta bolnišnice, na kateri je bila ena od točk dnevnega reda tudi predstavitev vsebine dodatka in odločanje o podpisu.

Vsebinski dodatek prinaša dodatna sredstva za izobraževanje zaposlenih, za izvajanje programa mamografije, tireoloških preiskav in posegov (preiskav zaradi boleznih ščitnice) ter gastroenteroloških endoskopskih preiskav pa tudi dodatna sredstva za material, ki se zaračunava ločeno, in za izvajanje dežurne službe. Znotraj teh in priznanih stroškov je tudi finančno pokritje nakupov hormonskih citostatikov in globulina, ki sta potrebna pri zdravljenju bolnikov, obolelih za rakom.

Naj bo formula strivnostna ali ne, pomembno je, da ste imeli posluš za težko bolne pa tudi njihove svojce. Potemtakem le ne gre za to, da Zavod za zdravstveno zavarovanje, predvsem območna enota, ne more biti zavezanik bolnikom, svojim zavarovancem, ker postuje v strogo določenih okvirih delovanja?

Normalno je, da si naši ljudje oziroma zavarovanci želijo več pravic, kot dopuščajo pravila iz obveznega zdravstvenega zavarovanja. Poskušamo jim pojasniti, do kod segajo njihove pravice, na drugi strani pa se zavzemamo za njihovo čim boljše izpolnjevanje, izvajanje pravic. V Zavodu imamo organizirano službo za nadzor nad izvajanjem zdravstvenih storitev pri zasebnikih in javnih

zdravstvenih zavodih. Vem, da so za naše zavarovance velik problem predvsem dolge čakalne dobe. Skušali smo jih proučiti in eden od možnih razlogov, zakaj so vrste pri zdravnikih tako dolge, je tudi slaba izraba delovnega časa zdravnika. V pogodbi z zdravnikom izvajalci je določen urnik, koliko časa je zdravnik dolžan biti na voljo bolniku.

Večina se res drži pogodbenih obveznosti, so pa tudi nekateri, ki ravnajo drugače. Pri takšnih skušamo z nadzori doseči, da se držijo svoje obveznosti. Lahko pa se tudi zgodi, da zdravnik zadržuje dostop bolnikov do zdravljenja na naš račun in prednostno privablja paciente v svojo samplačniško ambulanto.

Zavarovancu enako dobro, pa naj bo iz Murske Sobotne ali Ljubljane

Zavod za zdravstveno zavarovanje vendarle deluje kot inštitucija s strogo centraliziranim delovanjem, katere togost je mogoče blažiti le znotraj dovoljenih okvirjev. Ti pa so postavljeni na vaši centrali v Ljubljani, izhajajoče iz dogovorov med partnerji. Koliko si boste v Ljubljani prizadevali spreminjati okvire, ne bom rekla v prid naši regiji in našim ljudem, ampak za pravičnejšo delitev skupnih sredstev za enakovredno zdravstveno varstvo vseh zavarovancev?

V smernicah za leto 1998 načrtujemo, da bo ostal obseg programa v globalu približno na enaki ravni obsega dogovorjenega v

letu 1997. Temeljni cilj, ki smo si ga v Zavodu postavili za prihodnje leto, je standardizacija bolnišnic. To je priprava ustreznih podlag za izenačevanje preskrbljenosti prebivalstva s programi specialistične bolnišnice in ambulantne dejavnosti pa tudi poenotenje cen oziroma vrednosti primerljivih programov. Na ta način se bodo izenačile možnosti zavarovanih oseb pri uveljavljanju pravic do zdravstvenih storitev v bolnišnici in ambulantni dejavnosti pa tudi pravičnejše uredilo financiranje bolnišnic.

V smernicah za prihodnje leto predlagamo tudi standardizacijo na področju zdraviliškega zdravljenja. Uresničitev te usmeritve bo našim zavarovancem omogočila enak obseg storitev pri enakih indikacijah zdraviliškega zdravljenja in ustrežnejše plačevanje zdraviliških storitev.

Vemo, da ste bili v svojem obdobju delovanja vršilec dolžnosti direktorja murskosoboške območne enote z vodilnimi nekaterih zdravstvenih zavodov naše regije že večkrat na pogovoru pri direktorju ZZS Francu Koširju. Prikazali ste določene nepravilnosti pri financiranju našega javnega zdravstva. O katerih problemih ste govorili v Ljubljani in katere boste še načeli?

S predstavniki murskosoboške bolnišnice smo bili pri gospodu

Francu Koširju že dvakrat. V juniju na temo podcenjenih materialnih stroškov in možnosti pridobitve dodatnih sredstev. Sprejeli smo dogovor, ki sta ga obe strani tudi uresničili. Drugič smo se srečali v novembru, ko so bili že znani rezultati devetmesečnega poslovanja naše bolnišnice. Tokrat predstavniki bolnišnice niso bili najbolj zadovoljni z ugotovitvami in dogovori. Mislim, da morajo najti znotraj bolnišničnega poslovanja tudi sami rezerve, ki bodo pripomogle k racionalnejšemu poslovanju.

Določena odprta vprašanja so imeli tudi predstavniki zdravilišča Radenska iz Radence. Njihov problem bo rešljiv s kategorizacijo in standardizacijo zdravilišč, ki

ju bomo izvajali v prihodnjem letu.

Zaupanja vredna zelena izkaznica prostovoljnega zdravstvenega zavarovanja

Vodstva nekaterih komercialnih zavarovalnic, ki imajo uvedeno dodatno zdravstveno zavarovanje, napovedujejo, da se ZZS v prihodnje ne bo mogel več ukvarjati s področjem dodatnega zdravstvenega zavarovanja. Kakšne spremembe so predvidene pri tej obliki zavarovanja in kaj bo to pomenilo za zavarovance, ki imajo dodatno zdravstveno zavarovanje pri Zavodu?

Res je, da se že dlje časa pripravljamo sprememba zakonodaje na področju zavarovalništva, ven-

dar smo mi na to pripravljani. Znotraj Zavoda za zdravstveno zavarovanje imamo ustanovljeno samostojno področno enoto prostovoljnega zavarovanja, ki vse naloge s področja prostovoljnega zavarovanja opravlja ločeno od obveznega zdravstvenega zavarovanja. Zato ne držijo trditve, da se Zavod v prihodnje ne bi mogel ukvarjati s prostovoljnimi zavarovanjem in tudi za zavarovance ob sprejemu nove zakonodaje in morebitni ustanovitvi nove vzajemne družbe ne vidim nobene spremembe oziroma bojazni. Nasprotno, Zavod se je v pe-

tih letih svojega delovanja izkazal kot zaupanja vreden partner tako pri zavarovancih kot izvajalcih zdravstvenih storitev. Zavodu je v tem času zaupalo prek 1,2 milijona zavarovancev, ki lahko z zeleno izkaznico dodatnega zavarovanja brez težav uveljavljajo zavarovanje pri vseh izvajalcih zdravstvenih storitev, tako pri splošnem zdravniku, zobozdravniku, specialistu, v bolnišnici, zdravilišču in lekarni.

Na pomurskem območju se je do danes odločilo za podaljšanje novih petletnih pogodb že več kot 92 odstotkov vseh dosedanjih skupinskih skleniteljev pogodb, to so podjetja, ter individualnih zavarovancev.

Pri ZZS se pripravljata na uvajanje zdravstvene kartice. Poizkusni ali pilotski projekt se je

že začel. Predvidoma kdaj naj bi zdravstveno kartico dobili tudi zavarovanci naše regije?

Projekt kartice zdravstvenega zavarovanja predstavlja velik razvojni premik v sodobnem sistemu zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji. Klasično zdravstveno izkaznico in številne z njo povezane administrativne postopke bo mogoče nadomestiti s sodobnim računalniško berljivim dokumentom, s kartico zdravstvenega zavarovanja. Gre za elektronsko orodje za medsebojno izmenjavo podatkov med zavarovanci, zdravniki, zdravstvenimi domovi, lekarnami, bolnišnicami in našo zdravstveno zavarovalnico. V začetku novembra letos pa so stekle priprave za uvedbo kartice v prvi regiji, v Posavju. Pilotski projekt naj bi bil končan avgusta 1998. Septembra bi potem potekalo usklajevanje, mednarodni javni razpis ter postopna uvedba kartice na celotnem območju Slovenije, tudi v Pomurju.

MAJDA HORVAT

Prednosti kartice zdravstvenega zavarovanja so:

- za delodajalca popolna odprava postopkov izdajanja in potrjevanja zdravstvenih izkaznic, torej manj administrativnega dela,
- za zavarovance neodvisnost in samostojnost ažuriranja administrativnih podatkov,
- zdravniki in drugo zdravstveno osebje: manj papirnatega dela,
- osebje zavarovalnice: večja natančnost in ažurnost podatkov.

Študentske demonstracije

Na univerzi v Regensburgu so se kot na prvi univerzi na Bavarskem začeli študentski protesti, ki sicer po državi trajajo že več tednov, uperjeni pa so proti načrtovanemu krčenju študijskih programov in nezadovoljivim razmeram za študij.

Študentje so pripravili tudi "marš na Bonn", vendar razen nič kaj jasnih obljub niso dobili nič od bonskih politikov, ki pa so se seveda rade volje sestali s študentskimi predstavniki, le Helmut Kohl je bil zadržan, čeprav je obljubil, da si bo študentske probleme vzel k srcu.

Pismo iz Bostona

Clinton in Gore pod drobnogledom FBI

Agenti FBI so poklicali predsednika Clintona in Goreja na pogovor (beri intervju), ki naj bi pomagal generalnemu tožilecu Janetju Rusoju pri odločanju o ustanovitvi neodvisne komisije, ki bi preiskala dogajanje med volilno kampanjo leta 1996.

Zvezni svetovalci so Clintona zaslišali kar na domu v Beli hiši, medtem ko so Goreja obiskali na ameriškem pomorskem observatoriju, kjer je tudi njegovo bivališče. Gore je priznal, da je ob pomoči telefona zbiral donatorje in prosil za denarno pomoč različne organizacije, posameznike ...

Enako naj bi počel tudi predsednik Clinton. Gorejev odvetnik Jim Neal je izpraševanje FBI ocenil kot zelo profesionalno. Agenti so postavili tista vprašanja, na katera so hoteli dobiti odgovore. Podpredsednik je odgovoril na vsako postavljeno vprašanje.

Clintonov odvetnik David E Kendall je napisal tri odstavke dolgo poročilo o »intervjuju«. Tema je bila telefonsko zbiranje donatorjev v času 1994-1996. Kot sta oba, Clinton in Gore, obljubila že pred začetkom izpraševanja, popolnoma sodelujeta v tej preiskavi in se prostovoljno strinjata s časom intervjujev, ki ga določa FBI. Kendall je še dodal, da ničesar ne skrivajo, vse podrobnosti telefoniranja so znane. Intervju sta opravila dva agenta FBI in dva osebna branilca/odvetnika. Nobeden od izprašanih ni bil pod prisego, kajti FBI tega ni zahtevala.

Neki svetovalci, ki je želel ostati anonimen, je dejal, da za predsednika niso zahtevali posebnega obravnavanja: »Obravnavajte ju kot bi kogarkoli drugega.« Za FBI naj bi bilo to navadno izpraševanje. Tudi med vprašanji za predsednika in podpredsednika niso delali razlik. Dajanje napačnih podatkov bi pomenilo resni prestopnik za oba, tudi če nista bila pod prisego. Svetovalci pa niso hoteli izdati, koliko časa je izpraševanje trajalo.

Intervju je bil v času, ko Clinton pripravlja celovito vrsto javnih nastopov v upanju, da bo lahko pomagal do konca letošnjega leta zmanjšati 15 milijonov

Havel poziva vlado k odstopu

Češki predsednik Vaclav Havel je pozval celotno vlado, naj slovaši s svojim šefom, premierom Vaclavom Klausom, čimprej odstopi.

Vzrok: afeta o zatajitvi prijaviteljev, ki jih je za Klausovo stranko na švicarsko banko nakazal češki podjetnik, v zameno za to pa naj bi dobil možnost odkupa neke elektrarne, se ve, od države. V soboto ponoči je Klausova vlada tudi odstopila.

dolega Demokratičnega nacionalnega komiteja. Glavni preiskovalec Reno se bo do 2. decembra odločil, ali bo zahteval neodvisnega svetovaleca, ki bo raziskal možne ilegalne klice iz Bele hiše.

Gore je priznal 46 klicev. Clinton je izjavil, da si ne spominja nobenih klicev, da pa jih ne izključuje. Ta problem nadzora državnih uslužbencev je obudil Pendletonov akt iz konca 19. stoletja, ki prepoveduje izrabo položaja za zbiranje donatorjev. Republikanci se ob resnosti preiskave samo dovoljno muzajo. »Končno se je začelo premikati,« so dodali. Mnogi drugi menijo, da preiskave ne pomenijo še nič sirašnega, čeprav je v ameriški javnosti že slutiti afero.

Joseph D. Genova, nekdanji neodvisni svetovalec, ki je preiskoval člane Bushove administracije, trdi, da je to primer, ki so ga začeli, a ga bodo tudi kmalu končali.

Izbruhnil pa je tudi pravi vihar obtožb, ki pomenijo Clintonovo administracijo, ker je dopustila, da na vojaškem pokopališču v mestu Arlington pokopavajo neustrezne ljudi. Med takimi izjemami je tudi multimilijonar, poslovnež iz San Diega M. Larry Lawrence, ki je umrl lunsko leto kot ameriški ambasador v Švici. Lawrence, ki je demokratom podaril milijone, je bil ranjen kot mrtvec med drugo svetovno vojno. Kljub temu pa se po vseh pravilih ni uvrščal med tiste, ki bi smeli biti pokopani na tem pokopališču. Lawrence je bil pokopan na pokopališču ameriških veteranov v Arlingtonu januarja 1996.

Ta dogodek je ustvaril še eno potencialno zahtevo za Clintona, ki mu očitajo odsotnost v službi oboroženih sil in ki razmišlja o vojaškem posredovanju v Iraku.

Ta »absurd«, kot ga je poimenoval predstavnik za tisk v Beli hiši, je bil glavna tema konzervativnih pogovorov na radiu širom po Ameriki.

Če imate kakšna vprašanja, mi jih lahko poročite na: Glenn_Dunlap@Zlotus.com

SONJA FERČAK

VESTNIK

Izdaja: Podjetje za informiranje Murska Sobota

Uredništvo: Irma Benko (direktorica), Janez Votek (odgovorni urednik), Ludvik Kovač (namestnik odgovornega urednika), Aleksandra Rituper, Bernarda Balažič-Peček, Amna Potočnik, Jože Graj, Majda Horvat, Milan Jerše, Feri Maučec, Stefan Sobočan (novinarji), Nataša Juhnov, Jurij Zauneker (fotograf), Nevenka Emri (lektorica), Ksenija Šömen (tehnična urednica), Robert J. Kovač (računalniški prelom).

Naslov uredništva in uprave: Murska Sobota, Ulica arh. Novaka 13, tel. št.: 31 998 (naročniška služba), n.č. 31 960, 33 019 (novinarji Vestnika), Venera (trženje) 33 015, št. telefaksa 32 175. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Naročnina za III. trimesečje 1997 je 2.350,00 SIT, za naročnike v tujini (računalniški prelom). Tisk: Podjetje za usposabljanje invalidov SET Večve. Na podlagi mnenja Ministrstva za informiranje št. 16/IB z dne 30. 1. 1992 se šteje tehnik Vestnik med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje petodstotni davek od prometa proizvodov.

Elektronska pošta: vestnik@eunet.si. WWW stran: http://www.p-inf.si.

Državna svetnica

Od kod Odarjevi osem glasov

Nelojalni Peterletovi in vprašljivi Podobnikovi elektorji

Samo tri dni po Kovačevem padcu na predsedniških volitvah (za tiste, ki ste pozabili: pristal je na predzadnjem mestu z manj kot tremi odstotki glasov) je njegova stranka na volitvah za lokalne predstavnike v državnem svetu v osmi volilni enoti slavila z natanko petdesetimi odstotki glasov (osem jih je dobila ljutomerska predsednica LDS-a Darja Odar, ki je ob ministru ženi Katarini Ovcu Smrkolj tako postala edina ženska v DS; nekateri pa si je prislužil tudi lenarški Drnovškov kandidat Milan Gumzar).

Zmaga ne bi bila nič presenetljivejša, če bi imel LDS vsaj toliko svojih elektorjev, toda ti so bili samo trije. Daleč najmočnejši so bili kar 7 svojih – in enega samega kandidata: Jožefa Kocuvana. Toda ta je dobil samo pet glasov – se mu je izneveril ormoški ali lenarški strankarski sodrug? Strankarska disciplina v SKD-jevih vrstah ostaja očitno še vedno v procesu konsolidacije, ki ji pa očitno v času vladavine sedanjega (in bivšega) predsednika ne bo konca.

Glede na Podobnikove volilne rezultate na predsedniških volitvah bi lahko verjeli, da so njegovi strankarski člani poslušni veji Podobnik ne glede na frakcijo, ki je nasprotnovala vstopu v vlado), vsaj ko gre za volitve. Čemu potlej SLS-jevski

kandidat iz Ormoža Miran Zidarič ni dobil nobenega glasu? Sta SLS-jevca podprla Steržaja (ki je imel ob pomladnem nastopu za DS podporo SLS) ali pa celo predstavnično vladne partnerice? No, Steržaju je uspelo zbrati štiri glasove.

Seveda se je vseh pet kandidatov predstavilo elektorjem: od življenjepisa do programskih zadev in zaobljub – tako je npr. Odarjeva obljubila: »Če bom izvoljena, se bom potrudila, da bom interese tega okolja prenašala naprej«. Da bo LDS podprl ravno njo, je bilo jasno po nastopu Milana Gumzarja (LDS), ki je zbranim elektorjem povedal, da je tako že vse vnaprej odločeno, da pa je pred tako usodnim trenutkom odločitve, kot ravno na enak datum pred dvajsetimi leti, ko se je poročil.

Ne glede na lobiranja, ki jih je bilo očitno ogromno (nekateri elektorji naj bi kar vsej peterici obljubili svoj glas), so elektorji – sedem eskadjevih, trije eldesovi, dva eselesova, dva zelena, dva združene liste, en desusov in en demokrat – za državno svetnico izvolili Ljutomerčanko, ki je v tovari Mura vodja socialne službe in delavska direktorica, seveda pa tudi predsednica Ljutomerskega občinskega sveta.

A. P.

Seznam izvoljenih državnih svetnikov – predstavnikov lokalnih interesov

volilna enota	sedež	svetnik/svetnica
1	Ljubljana	Milan Zver
2	Kamnik	Katarina O. Smrkolj
3	Maribor	August Majerič
4	Slov. Bistrica	Milan Ozimič
5	Celje	Alojz Oset
6	Velenje	Vladimir Korun
7	Ptuj	Alojzij Kaučič
8	Ljutomer	Darja Odar
9	Kranj	Brnako Grims
10	Jesenice	Jože Resman
11	Murska Sobota	Bojan Korošec
12	Nova Gorica	Franc Batagelj
13	Tolmin	Jurij Kuštrin
14	Novo mesto	Tone Horvat
15	Metlika	Branko Matkovič
16	Sežana	Karlo Kastelic
17	Logatec	Alojz Suhadolc
18	Koper	Darko Kavre
19	Slovenj Gradec	Janez Praper
20	Brežice	Bojan Petan

Skupščina o družbi Radenska Sistemi

»Cilji sanacijskega programa v družbi Radenska Sistemi se ne uredijo,« je izjavil generalni direktor Radenske Alojz Behek. Na zadnji seji nadzornega sveta Radenske so zato o tem razpravljali, skupščina družbe Radenska Sistemi pa bo sprejela odločilni sklep, «... po katerem bomo v družbi nadaljevali proizvodnjo, vendar v obsegu, ki ga bomo obvladovali», je v telefonskem pogovoru izjavil Alojz Behek. Na vprašanje, kakšen predlog s tem v zvezi je pripravila uprava oziroma kaj je tisto, kar bodo še obvladovali, je sogovornik odvrnil, da v tem trenutku (v torek zgodaj popoldne) kaj več ne more povedati. MH

Panonka v stečaju?

Dogajanja v Panonki že lep čas opozarjajo na neurejene razmere v tej največji slovenski kmetijski zadrugi, poznavalci razmer pa ne dvomijo, da se bo na koncu vse skupaj izteklo v škodo kmetov in kmetijstva na tem območju

Prizadeti bodo predvsem tisti, ki so za razmere v tem združenem sistemu, ki je že nekaj let v resni krizi, najmanj krivi, in sicer predvsem manjši kmetje, ki so v večini in ki v sedanjih zaostrenih razmerah in čedalje večji konkurenčnosti, ki je ta trgu, ne bodo mogli preživeti. Zadruga je bila nekoč organizator proizvodnje pri kmetih, v zadnjem času pa to funkcijo izgublja, saj kmetje že imajo toliko prakse, da znajo pridelovati sami, težave pa nastopajo pri prodaji. In prav pri prodaji bi zdaj morala biti zadruga tista, ki bi reševala probleme kmetov na svojem območju.

O vseh dogajanjih v združenem sistemu Panonka smo v preteklosti že veliko pisali, zato znanih dejstev ne kaže ponavljati, je pa jasno, da je do krize in sedanjega stanja privedla prevelika zadolženost. Ker prave volje za reševanje tega vprašanja ni bilo, so se razmere seveda še naprej zaostrovale. V zadnjem času jim je uspelo zadolženost precej znižati, četudi na račun prodaje svoje lastnine in lastninskih deležev v predelovalni industriji, zdaj pa so se zadeve ustavile. Še ne tako dolgo nazaj je imel ta združni poslovni sistem 1,8 milijarde tolarjev kreditov, ki so jih uspeli zmanjšati na manj kot 600 milijonov, za naprej pa se nikakor ne morejo dogovoriti. Prav to pa je verjetno razlog, da je nekaterim upnikom prekipevalo in ne nameravajo več čakati.

Čeprav ustanovitelji novih kmetijskih zadrug trdijo, da so le-te pravne naslednice Panonke, to ne drži in je upravljanje z njenim premoženjem protipravno, to še toliko bolj, ker se v novih zadrugah nikakor ne morejo dogovoriti za prevzem obveznosti Kmetijske zadruge Panonka in nekatere zato tudi ne poravnava zapadlih obveznosti. In to je bil tudi eden od razlogov, da so se v Pomurski banki odločili, da sodišču predlagajo uvedbo stečajnega postopka v tej kmetijski zadrugi. Od dogajanja v teh dneh bo torej jasno, kakšna bo usoda Panonke. Dolžnik se namreč po zakonu lahko v 15 dneh pritoži zoper predlog za stečaj, dokončno odločitev pa nato sprejme sodišče. Se bodo torej odgovorni v kmetijski zadrugi končno vendarle streznili ali pa bo morala zadruga končati na tako klavrn način? Odgovor bomo verjetno dobili že kaj kmalu. L. KOVAČ

Simpozij

Dajenko in njegov čas

V Čresnjevcih pri Gornji radgoni se je v soboto končal simpozij Dajenko in njegov čas, ki so ga organizirali Univerza v Mariboru, Pedagoška fakulteta Maribor, slavistično društvo Maribor ter Občina Gornja Radgona. Eden od namenov simpozija je bil tudi ta, da se poudari zgodovinski pomen Petra Dajnika v slovenskem prostoru. Dajenko je bil namreč tisti, ki je v 19. stoletju med Slovence vnesel štajersko knjižno normo ter je z nekajletno zamudo uresničil to, kar se je že dogajalo v osredni Sloveniji.

Tridnevnega simpozija so se udeležili številni znani slavisti in strokovnjaki, ki so razpravljali o pomenu tega slavista, in drugi strokovnjaki, ki so ovrednotili pomen njegovega dela ter njegovo delo umestili v takratni čas in prostor. Predavali so Bernard Rajh, Vasilij Melik, Breda Pogorelec, Vinko Škafar, Jože Rajhman, Martina Orožen, Zinka Zorko, Mirko Križman, Francka Premik, Irena Orel, Majda Merše, Marko Jesenšek, Irena Stramljč Breznik, Andreja Legan Ravnikar, France Novak, Antonija Bernard, Viktor Vrbnjak, Lucijan Bratuž, Majda Potrata, Milena Hajnšek Holz, Anton Novak, Mihaela Koletnik, Marija Stanonik, Jožica Čeh, Darko Friš, Anton Ožinger in Ivan Riharič. ANNRR

Nafta Lendava

Sanacijskega programa še ni

Za ponedeljek, 8. decembra, je sklicana skupščina deležnikov družbe Nafta Lendava, na kateri bodo obravnavali poročila o poslovanju v tem in predhodnem letu ter spregovorili o pogojih za delo v prihodnjem letu. Podana naj bi bila tudi informacija o delu in aktivnostih za sprejem Zakona o sanaciji Nafta, vendar na skupščini še ne bodo odločali o sanacijskem programu. Kot smo izvedeli v Nafti, v državnem zboru zahtevani sanacijski program še ni pripravljen, ne da ga sami ne bi znali pripraviti, ampak ker je nadzorni svet družbe na eni svojih sej razpravljal v smislu, da naj pri njegovi pripravi zaradi objektivnosti sodeluje zunanja strokovna institucija. Ime te pa še ni znano. MH

Pomursko društvo za kakovost med najuspešnejšimi v Sloveniji

Z obvladovanjem sprememb do tržišča

S certifikatom kakovosti se ponaša 19 pomurskih podjetij, ki zaposlujejo kar 45 odstotkov vseh zaposlenih v gospodarskih družbah

Po dveh zelo odmevnih konferencah je pripravilo Pomursko društvo za kakovost danes v Murski Soboti še tretjo konferenco, ki bi jo lahko poimenovali kar simpozij, saj so za cel dan pripravili celo vrsto referatov na temo kakovosti. Jakijeva dvorana Zavarovalnice Triglav je bila skorajda pretresna za mnoge, ki se v slovenskih podjetjih ukvarjajo s kakovostjo poslovanja in uvajanjem le-te v proizvodne procese, v goste pa so povabili tudi mag. Jožka Čuka, predsednika Gospodarske zbornice Slovenije, ki je tudi predsednik Slovenskega združenja za kakovost. Prav zaradi odmevnosti prejšnjih konferenc so pripravili letošnje organizatorji posvetili še toliko več skrbi, za moto pa so izbrali obvladovanje sprememb, s čimer so želeli opozoriti na nujnost nenehnih sprememb, saj bodo podjetja te tako lahko ostala na vedno zahtevnejšem tržišču.

Pomursko društvo za kakovost se uvršča med najuspešnejša slovenska društva, zato tudi ne preseneča, da so v zadnjih petih letih za kakovost v pomurskih podjetjih veliko naredili. Z ustanovitvijo društva so želeli povečati kakovost, povezati strokovnjake, ki delujejo na tem področju, in hkrati podjetjem tudi ponuditi pomoč pri uvajanju kakovosti v sistem poslovanja. Rezultati seveda niso izostali in s certifikatom kakovosti se zdaj lahko pohvali že 19 podjetij z 9.400 zaposlenimi, ki predstavljajo 45 odstotkov vseh zaposlenih v gospodarskih družbah. Med nosilci certifikatov kakovosti so štiri velika, šest srednjih in devet malih podjetij, za pridobitev certifikata pa si prizadevajo tudi v drugih podjetjih. S tako dobrimi rezultati na tem področju se ne morejo pohvaliti nikjer drugje v Sloveniji in tudi za to je potrebno pripisati zaslugo Pomurskemu društvu za kakovost, ki ga vodi Štefan Ošljaj iz soboške Mure, ki si je prva v Pomurju pridobila certifikat kakovosti serije ISO 9000. Štefan Ošljaj je za uspešno delo na tem področju pred kratkim dobil tudi priznanje Slovenskega združenja za kakovost, priznanja pomurskega društva pa so tokrat podelili štirim posameznikom in dvema organizacijama.

LUDVIK KOVAČ

Ponedeljek so se srečali poslovni partnerji Podjetja za informiranje z obeh bregov Mure. Na sprejemu so sodelovali Goričkim klančom in Ljutomerskemu oktetu. Foto: N. J.

PETROL

PETROL, D. D., TOE MARIBOR, Enota Murska Sobota

NAJUGODNEJŠA SEZONSKA PONUDBA KURILNEGA OLJA
Ugodna ponudba kurilnega olja po nesezonskih cenah!

GOTOVINSKO PLAČILO IN PLAČILO S KARTICO MAGNA
- pri nakupu nad 1000 litrov 45,80 sit/l, brezplačen prevoz
- pri nakupu nad 2000 litrov 45,30 sit/l, brezplačen prevoz

OBROČNO PLAČILO S ČEKI PRI PREVZEMU NAD 1000 litrov
- plačilo v 3 obrokih s čeki 46,60 sit/l, brezplačen prevoz
- plačilo v 5 obrokih s čeki 47/60 sit/l, brezplačen prevoz

OBROČNO PLAČILO S ČEKI PRI PREVZEMU MED 700 IN 1000 LITROV
- plačilo v treh obrokih s čeki 47,60 sit/l, polovični stroški prevoza

Za naročilo kurilnega olja pokličite:
SKLADIŠČE Murska Sobota, Obrtna ul. 42
Telefon: 069 37 560, 37 561

SKB-jev bolnik v rokah Perutnine? Agromerkur

V Agromerkurju je SKB edini upnik, ki poskuša najti rešitev s pomočjo Perutnine

Predstavniki SKB-ja Dalibor Gider pravi, da so Agromerkur opozarjali, da je v zmeraj slabšem položaju zaradi cele vrste razlogov. Vztrajali so pri dezinvestiranju, z izkupičkom pa bi odplačali del posojil in si izboljšali finančni položaj. Poudarjali naj bi trg, predvsem zaradi močne konkurence štirih, in iskali notranje rezerve v smislu zniževanja stroškov, in šele ko bi prišli na zeleno vejo, so predlagali tehnološko posodobitev. Odločilen je bil pozitiven odnos lastnikov do reševanja problemov, toda vodstvo tu ni uspelo, zato je prišlo do zamenjave. Takrat je prišlo do razpota: ali stečaj ali iskanje strateškega partnerja in oživitve podjetja. Ob stečaju bi se pojavil kupec, čeprav je banka največji upnik in odstotni hipotekarni lastnik, vendar podjetja ne bo prevzela zaradi specifičnosti objektov. Dali so jim ponudbo za urejanje gospodarstva prek novega strateškega partnerja. V Perutnini so naleteli na poslušni tudi zaradi tega, ker v Sloveniji štirje perutninarji ne bodo preživeli. Na ravni vodstva podjetja so zahtevali odgovor lastnikov in zaposlenih, čeprav bi bil za Perutnino stečaj morda cenejši. Rešitev so našli skupaj. Za rešitev je zagotovljenega dovolj dela ali celo več, lastniki pa ne bodo izgubili kapitala. Zaposlitev naj bi ohranilo 120 ljudi, odprto pa je vprašanje poslovnih funkcij, kajti tam, kjer je Perutnina močnejša, želi nastopiti ona.

Na včerajšnji tiskovni konferenci v Perutnini so povedali, da se resno dogovarjajo z Agromerkurjem in njegovim upnikom in upajo, da najdejo skupni jezik okrog nekaterih tehnoloških in finančnih vprašanj. To pomeni, da Perutnina ni zainteresirana za nakup celotnega Agromerkurja ampak predvsem za vzrejo in klanje puranov. Na finančnem področju pa je odprto vprašanje pokritja obveznosti do največjega upnika SKB, saj po oceni Perutnine znašajo obveznosti Agromerkurja do SKB več kot je hipotekarna vrednost premoženja Agromerkurja. J. VOTEK

Mizarstvo Ljutomer

Zaposleni so se odločili za delo

Prokurist v podjetju Mizarstvo Ljutomer Mitko Ivanovski je zaposlenim, ki so stavalji zaradi neizplačanih plač in drugih dodatkov, sporočil, da če ne bodo prišli na delo, bo po petem dnevu stavke začel pripravljati predlog za stečaj podjetja. Podjetje je imelo namreč določene obveznosti do nemškega naročnika, ki je za sklenjeni posel nakazal tudi določena predplačila. Zaposleni so tako četrty dan stavko prekinili in se vrnilo na delo, ne da bi prejeli septembrsko plačo, ki so jo sicer postavljali kot pogoj za začetek dela. Plačo za september so prejeli v ponedeljek, tako kot vse leto tudi to v višini devetdesetih odstotkov in brez dodatkov.

Sindikalni zastopnik zaposlenih je povedal, da se zaradi bolniške odsotnosti direktorja o izpolnjevanju stavkovnih zahtev dogovarjajo s prokuristom; obe strani pa poskušata izpolnjevati svoje obveznosti. Do skupščine naj bi bilo tudi dogovorjeno, v kakšni obliki in v kakšnem roku bodo poravnane vse obveznosti

delodajalca do zaposlenih.

V podjetju delajo z devetdesetimi odstotki zmogljivosti, lastniki pa se pripravljajo na skupščino, sklicano za enajsti december. Takrat naj bi bilo tudi že več znanega, ali bo načrtovana dokapitalizacija družbe s strani družbe za upravljanje S Hram res tudi izpeljana. MH

Uspela dokapitalizacija v Tovarni sladkorja Ormož

Še naprej v večinski tuji lasti

Dvajset let po začetku gradnje tovarne sladkorja v Ormožu je ta edina tovarna slovenska tovarna potrebna temeljite tehnološke prenove, saj bo le tako lahko uresničila svoje poslovne cilje. V tovarni, ki je bila dograjena leta 1979 in je po enoletni poskusni proizvodnji že v letu 1980 začela z redno proizvodnjo, je bila večja naložba opravljena v letu 1993, ko so kupili opremo za rafinacijo surovega sladkorja iz sladkornega trsa. Z njo so se proizvodne zmogljivosti povečale s prvotnih 40.000 ton na 60.000 ton sladkorja, izboljšala pa se je tudi produktivnost obstoječe opreme in dela.

Tovarna sladkorja v Ormožu je bila pred dvajsetimi leti zgrajena za predelavo 4.000 ton sladkorne pese dnevno, kar bi ob upoštevanju klimatskih razmer, ki omogočajo skladiščenje sladkorne pese do sredine decembra, zagotovilo predelavo 320.000 ton sladkorne pese letno, iz nje pa bi izdelali okoli 40.000 ton sladkorja. Dolgoročni strateški cilji tovarne so zdaj seveda nekoliko širši, izhajajo pa tudi iz slovenske kmetijske razvojne strategije, ki si je zastavila za cilj pridelavo sladkorne pese na 9 do 10 tisoč hektarjih, kar bi omogočilo pridelavo okoli 85 tisoč ton sladkorja in zadovoljilo samooskrbo Slovenije s tem živilom. Za doseg tega cilja bi bilo potrebno dnevne zmogljivosti tovarne s sedanjih 4.000 ton povečati na 7.500 ton, hkrati pa bo potrebno tudi povečati konkurenčno sposobnost podjetja in ga postaviti na evropsko raven.

V tovarni sladkorja so pripravili investicijski program tehnološke

prenove tovarne v letih 1997-2000, z njegovo realizacijo pa bi podjetje lahko uresničilo zastavljene poslovne cilje. Predvidena vrednost naložbe znaša 27,3 milijona mark, od tega investicija v stalna sredstva 17,3 milijona mark, za trajna obratna sredstva pa bo potrebno zagotoviti 10 milijonov mark. Analiza je pokazala, da bo naložba v tehnološko prenovo tovarne in povečanje zmogljivosti

Tovarna sladkorja v Ormožu je zdaj v večinski tuji lasti, saj je bila nizozemska multinacionalna Cooperative Cosun pred dokapitalizacijo njen 47,3-odstotni lastnik, 21,8 odstotka lastništva je pripadalo družbi Sucadria, katere ustanovitelji so italijanske tovarne sladkorja, splošnim kmetijskim zadrugam je pripadalo 22,6-odstotni delež in preostalih delničarjem 8,3-odstotni delež. Tudi po dokapitalizaciji se lastniški deleži niso bistveno spremenili, saj je Cosun kupil 40,69 odstotka izdanih delnic, Sucadria 28,71 odstotka, preostalih 9 slovenskih delničarjev, ki so sodelovali v dokapitalizaciji, pa je kupilo skupaj le 30,6 odstotka izdanih delnic.

Vladni varčevalni ukrepi

Enim več, drugim manj

V soboški Muri so izračunali, da bodo na račun spremembe zakona o davku na izplačane plače v prihodnjem letu privarčevali le 21 milijonov tolarjev

Če na prihodkovni in odhodkovni strani ne bi prišlo do nekaterih bistvenih sprememb, potem bi se državni proračun v letu 1998 znašel v primanjkljaju, ki bi presegel 4 odstotke bruto domačega proizvoda, to pa nikakor ni sprejemljivo. Doslej se je v glavnem dogajalo, da je država proračunski primanjkljaj uravnavala s povečevanjem prihodkov in manj z omejevanjem porabe, to pa je imelo seveda neugodne posledice. Vsaka nova obremenitev namreč dodatno zavira razvoj gospodarstva, saj se slednjemu zmanjšujejo sredstva za nova vlaganja, brez gospodarske rasti pa se tudi proračunski prihodki ne povečujejo. In tako se vse vrti v začaranem krogu.

V slovenski vladi so se oblikovanja proračuna za leto 1998 tokrat lotili nekoliko drugače, saj so posegli tako na prihodkovno kot tudi na odhodkovno stran. Predlagane usmeritve ekonomske politike na področju javnih financ in ukrepi nacionalnega varčevalnega paketa so naleteli v javnosti na različne odmeve, spodbudno ob vsem pa je, da je država končno začela varčevati tudi pri sebi. Če bodo načrtovane varčevalne ukrepe uspeli oživiti, bodo na odhodkovni strani privarčevali 70 mi-

lijard tolarjev, z nekaterimi drugimi davčnimi instrumenti pa bodo na prihodkovni strani pridobili 30 milijard tolarjev, tako da bi skupni varčevalni učinek dosegel 100 milijard tolarjev in proračunski primanjkljaj ne bi presegel še dovoljenih okvirjev.

Davčnih posegov, ki bi ustrezali vsem, seveda ni, saj so eni v privilegiranem in drugi v podrejenem položaju. Tokrat se želimo ustaviti pri predlaganih ukrepih, ki naj bi delovali predvsem pozitivno, vendar je po temeljitejši ana-

lizi mogoče sklepati, da so takšni učinki zgolj navidezni in v bistvu ne pripomorejo dosti k hitrejši gospodarski rasti. Pri tem imamo v mislih predvsem spremembo zakona o davku na izplačane plače, po katerem naj se dvigne spodnja meja obdavčitve izplačanih plač za en razred in bodo neobdavčene plače pod 130.000 tolarjev bruto. V vladi pravijo, da želijo s to spremembo vsaj delno razbremeniti stroške dela v gospodarstvu, predvsem v delovno intenzivnih proizvodnjah, kjer izplačujejo najnižje plače. Zanimalo nas je, kako bo ta ukrep vplival na poslovanje v največjem pomurskem podjetju, v soboški Muri, ki se glede na naravo proizvodnje uvršča med delovno intenzivne panoge. Tu so že napravili prve izračune, vendar kaj bistvenega ne bodo privarčevali, saj bi na ta račun vse leto prihranili le

21 milijonov tolarjev. Če ob tem zapišemo še podatek, da morajo v Muri mesečno za plače zagotoviti kar 7,5 milijona mark, potem je ta učinek res minimalen. Nekoliko več bi morda predstavljala investicijska olajšava pri dobičku, ki naj bi se s sedanjih 20 povečala na 40 odstotkov, vendar mora podjetje najprej seveda ustvariti dobiček.

Kakor koli že obračamo navedene vladne ukrepe, dejstvo je, da ti tako ali drugače prizadejejo, in to bolj negativno, kar navsezadnje potrjuje podatek, da bodo na prihodkovni strani v proračun prinesli dodatnih 30 milijard tolarjev. Kot priznavajo tudi v vladi, gre pretežno le za prerazporeditev davčnih obveznosti med zavezanci, saj kaj drugega v tem trenutku tudi ni mogoče pričakovati.

LUDVIK KOVAČ

Cestarski dnevi '97 v Mariboru

Evropski koridor tudi po regionalnih in magistralnih cestah

Več kot 550 strokovnjakov s področja prometne politike, projektiranja in gradnje cest je v torek in sredo sodelovalo na tradicionalnih cestarskih dnevih

Politiki odhajajo, strokovnjaki ostajajo. Tudi na cestarskih dnevih v minulih šestih letih je na štiridesetih posvetovanjih, seminarjih in okroglih mizah sodelovalo več kot 7000 udeležencev, ki so poslušali obljube treh ministrov: Marjana Kranjca, Igorja Umka in sedaj Antona Bergauerja. V Mariboru na cestarskih dnevih '97 jih je bilo prijavljenih 560, torej je posvetovanje v organizaciji Družbe za raziskave v cestni in prometni stroki na visoki kakovostni ravni, informativno in koristno. V torek so v družbi najbolj odgovornih z ministrstev, družb in direktij obravnavali prometno politiko R Slovenije ter zasnovano nacionalnega programa magistralnih in regionalnih cest.

V dopoldanskem delu torkovega srečanja je bilo najpomembnejše predavanje državnega sekretarja na Ministrstvu za okolje in prostor mag. Dušana Blagajeta o Sloveniji v evropskem prometnem omrežju. Opozoril je na pomembno lego Slovenije na križišču dveh transevropskih koridorjev št. 10 in št. 5 med

dvema konceptoma povezovanja, in sicer donavskim in jadransko-jonskim, na vse pomembnejše tržišče v srednji in vzhodni Evropi ter na novo uveljavljanje evropskih sredozemskih pristanišč. Poleg avtocestnega prometa pa je za prihodnost Slovenije kot tranzitne države pomembna tudi posodobitev že-

lezniškega omrežja, pristanišča in letališča, kajti pomembni so uravnoveženost razvoja, možnost izbire in dostop do vseh vrst prometnih infrastruktur.

Država Slovenija se bo v prihodnje za potrebe gradnje avtocest zadolževala v višini 150 do 170 milijonov dolarjev letno, kajti bencinski tolar in cestnina že dolgo nista več dovolj za pokritje vseh stroškov. Prav tako naj bi v prihodnje del teh sredstev namenili reševanju največjih problemov na mreži magistralnih in regionalnih cest. Takšno je bilo razmišljanje prometnega ministra Antona Bergauerja, čeprav smo v nadaljevanju slišali kar precej kritičnih besed

o prezahtevnih lokalnih skupnostih, ki si želijo na račun avtocest zgraditi razne neupravičene obvoznice in opraviti druga dela, ki jih v preteklosti sama niso zmogli, npr. regulacije. Izjava ministra Antona Bergauerja o vzpostavitvi ustrezne pretočnosti slovenske prometne hrbenice od Pince pri Lendavi do koprškega pristanišča začasno tudi po magistralnem in regionalnem omrežju lahko razumemo s pomurskega zornega kota kakor napoved, da najvzhodnejšega kraka avtoceste, za katerega se ni izdelana niti lokacijska dokumentacija, kar nekaj časa še ne bo.

BERNARDA B. PEČEK

Sekcija direktorjev za hrano in pijačo

Za kakovost in pestrost v gostinstvu

V Moravskih Toplicah so se usposabljali kuharji in natakariji, ki so prejeli naziv »direktorji za hrano in pijačo«

V četrtek in petek (27. in 28. novembra) je bil v Moravskih Toplicah seminar sekcije direktorjev za hrano in pijačo, ki se ga je udeležilo 32 priložnih kuharjev in natakarijev iz vse Slovenije, od tega sedem iz Pomurja. Seminar spada v program dopolnilnega izobraževanja Gospodarske zbornice Slovenije oziroma v njenem okviru delujočega Društva gostinskih delavcev.

Sekcija direktorjev za hrano in pijačo ali Food & Beverage Managers (F & BM) obstaja že dlje časa, saj je bila ustanovljena pred petimi leti v okviru Združenja za gostinstvo in turizem, delovala pa je podobno kot druge sekcije, npr. barmanov, kuharjev, hotelskih gospodinj ipd. Združenje se je junija 1996 objavilo v Društvo gostinskih delavcev R Slovenije, v njenem okviru pa po svojih pravilnikih delujejo tudi vse omenjene sekcije. Sekcija F & BM je imela že nekaj odmevnih akcij, strokovnih ekskurzij in izobraževanj. Združuje 70 članov, vendar si morajo vse stroške pokriti sami in s pomočjo sponzorjev. V Moravskih Toplicah so pripravili že osmi

seminar, ki se ga je udeležilo 32 kuharjev in natakarijev. Prvi dan so poslušali predavanje mag. Franca Peterke z naslovom Marketing v turizmu in strokovnega učitelja Janeza Štruklja o načrtovanju poslovnih menijev. Drugi dan je predaval prof. dr. Dražgost Pokorn o poulični prehrani v Aziji. Vsak, ki je uspešno končal seminar, je prejel naziv »direktor za hrano in pijačo«. Na vprašanje, kaj pomeni kuharjem in natakarijem ta »direktorski naziv«, je sekretar društva Alfred Polak odgovoril, da gre večini predvsem za pridobitev dodatnega znanja, delo pa tudi za »papir«, ki je lahko izhodišče za boljše nagajevanje. B.B.

LUDVIK KOVAČ

S konference območne organizacije svobodnih sindikatov

Pogajanja nad shiranim kljusetom?!

Ker je v statutu Zveze svobodnih sindikatov jasno zapisano, da slehernemu svojemu članu zagotavljajo brezplačno pravno pomoč, je nujen enoten pristop tako v posameznih sindikatih dejavnosti kot v podjetjih - Podatki namreč kažejo, da je število spornih zadev med delavci in delodajalci, ko se naposled znajdejo pred sodiščem, v zadnjih dveh letih približno enako

Največ sporov je zaradi nerednega izplačevanja plač in regresa, odpravnih ob upokojitvi in tudi jubilejnih nagrad. Vedno več pa je tudi problemov glede izplačevanja raznih dodatkov za težje delovne razmere. Mar-mov delavci ne dobijo niti toliko, kot znaša zajamčena plača, s čimer se v praksi kršijo pogodbe o delu, ponekod pa se pojavljajo celo dvojne plačilne liste, kar seveda ni v prid zaposlenim delavcem.

Ob dejstvu, da se je vedno več delavcev znašlo na robu preživetja, nenehno narašča število tožb pred sodišči. Poleg tega je v podjetjih vedno več disciplinskih postopkov, zato je še kako pomembna dobra pravna pomoč, ki jo zagotavljajo pomurski svobodni sindikati. Kot je navedel sekretar območne organizacije ZSSS za Pomurje Janez Kovač, dobiva vedno več delavcev kar čez noč ustna obvestila o prekinitvi delovnega razmerja, pri čemer niso izsveteni tudi delavci, ki so sprejeti za nedoločen čas. Po zagotovilih sindikalnih funkcionarjev je pravna zaščita pomurskih delavcev dokaj ugodna, saj je od približno tisoč tožb kar 95 odstotkov rešenih v njihovo korist.

Po drugi strani pa je zaznati vse bolj agresiven pristop delodajalcev do delavcev, saj niso redki primeri, ko vodilni v podjetju ponarejajo dokumente o resničnih izplačilih. Nič čudnega, če se na sodiščih pojavljajo številni delovni zahtevki, ki nimajo dosti skupnega z delovnopravno zakonodajo. Tako delavci velikokrat ne dobijo vse zahtevane delovne dokumentacije od delodajalca, to

pa seveda otežuje njihove zahteve pred sodišči.

Dosedanja praksa je pokazala, da se vedno več delavcev odloča za telefonske pravne nasvete, vendar v sindikatih ugotavljajo, da gre večinoma za anonimne telefonske klice, saj se prizadeti bojijo nadaljnega šikaniranja vodilnih v podjetju. Zato je precej kršitev delovnopravne zakonodaje. Eden od največjih problemov pa je, da se sodni postopki vlečejo kot jara kača. Ko namreč pride podjetje v stečaj, je nekdanjim zaposlenim težje izterjati, kar jim gre po zakonu. Pri tem bi morala tudi država pokazati več zanimanja za skrajšanje predolgih sodnih postopkov. Še največ težav se pojavlja pri zasebnikih, ki delavcem sploh ne seznanijo z njihovimi osnovnimi pravicami in delovnopravno zakonodajo. Zato marsikje nimajo pogodbe o zaposlitvi in višini delavčeve plače.

In kaj lahko v takih razmerah naredi sindikat v podjetju, ki zaradi kršitev delavčevih pravic in dolgotrajnih postopkov izgublja zaupanje članstva? Očitno bo moral storiti odločnejše korake

in bolj zaščititi delavca. Ker je v novi zakonodaji, ki jo pripravljajo, predvideno tudi pobotanje med delavcem in delodajalcem, si lahko obetamo boljše rezultate na tem občutljivem področju. Temu je namenjena tudi obravnava tez za pripravo pravilnika o pravni pomoči, o čemer bo v prihodnjih dneh tekla poglobljena razprava v pomurskih sindikatih dejavnosti in podjetjih.

MILAN JERŠE

Člani pomurskega svobodnega sindikata so se seznanili tudi s predlogom reforme pokojninskega in invalidskega zavarovanja, o čemer je podrobneje spregovorila strokovna sodelavka ZSSS Lučka Böhm. Podatek, po katerem ima pri nas kar 15 odstotkov delavcev nižjo plačo od pokojnine, je dovolj zgovoren. Če k temu dodamo, da je koeficient rodnosti v Sloveniji le 1,30, to pomeni, da smo že tretje leto zapored na zadnjem mestu v Evropi (skupaj z Italijo in Nemčijo), zaradi česar bo število upokojencev kmalu višje od števila zaposlenih, so nujne korenite spremembe. Te naj bi dosegli ravno z reformo pokojninskega in invalidskega zavarovanja.

V Lendavi odprli energijsko svetovalno pisarno

Lokacija na Partizanski ulici, njen vodja Evgen Gömböš. Franc Beravs za gospodarske dejavnosti in Matjaž Malovrh z Gradbenega inštituta ZRMK sta v Lendavi odprla energijsko svetovalno pisarno.

Njena lokacija bo v prostorih tehnološkega centra v Partizanski ulici, odprta bo vsak torek od 14. do 19. in vsako soboto od 9. do 12. ure, vodil pa jo bo Evgen Gömböš, ki je zaposlen v Nafti. To je ob treh izpostavah že triindvajseta energijska svetovalna pisarna v Sloveniji, ki našo državo uvrščajo v evropski vrh.

Njihove storitve so brezplačne, glede na sredstva, ki jih daje država za njihovo delovanje - samo Pharaoh je za okrog sedem milijonov eucijev - pa je Slovenija na ravni zahodne Evrope. »To je torej šestindvajset lokacij energijskih svetovalnih pisarn, ki občanom ponujajo brezplačno storitev. Tiste v Murski Soboti še nismo ukinili, čeprav ne deluje tako, kot si želimo. Mi ne bomo plačali gospoda Gömböša za sedenje v pisarni, mi plačamo navsez. Vsako poročilo bo prišlo k nam in k občanu,« je povedal Franc Beravs, poslanica Državnega zbora Maria Pozsonec, ki se je udeležila slovesne otvoritve in pogovora na temo Energijska zasnova lokalnih skupnosti, pa je izrazila upanje, da bi s pomočjo te pisarne v lendavski občini lahko prišlo tudi do izrabe termalne vode na kmetijskem območju.

TOMO KÖLES

Protest okoljevarstvenih nevladnih organizacij Predstavniki javnosti želijo sodelovati

Ministrstvo za okolje in prostor pozablja na pomen in vlogo nevladnih okoljevarstvenih organizacij, ki se lahko pohvalijo z večjo povezanostjo s civilno družbo

Okoljevarstvene nevladne organizacije v Sloveniji so se pred dnevi odločile za javni nastop oziroma opozorilo Ministrstvu za okolje in prostor prek medijev. Ministrstvu, predsedniku Vlade, predsedniku Državnega zbora, predsedniku Odbora za infrastrukturo in okolje pri Državnem zboru, direktorju uprave RS za varstvo narave ter medijem so poslali skupno izjavo skupine nevladnih organizacij, ki so jo podpisali Karel Lipič (Slovensko ekološko gibanje), Bojan Žnidarič (VITRA, Center za uravnoteženi razvoj Cerkljane), Albin Keuc (GAJA - Društvo za trajnostni razvoj), Vida Ogorelec Wagner (Umanotera - Slovenska fundacija za trajnostni razvoj), Božo Dukič (Inštitut za obnovljive vire energije), Anamarija Slabe (Inštitut za trajnostni razvoj), Andrej Klemenc (Slovenski E-Forum), Lojze Campa (Gibanje za ohranitev gozdov), Aleš Matko (EKOS Zasavje) in Gorazd Barbič (RIDMC).

Podpisane okoljevarstvene nevladne organizacije Ministrstvo za okolje in prostor pozivajo, da se javno opredeli do pobud, ki so jih avgusta letos poslali na predlagani nacionalni program varstva okolja, ter izpolni navedene minimalne elemente dobre prakse sodelovanja javnosti pri pripravi nacionalnega programa, s katerim ministrstvo kasni že dobra tri leta. Kljub temu se menda v mednarodnih poročilih omenja osnutek programa, ki je bil pripravljen že lanske poletje, javnost pa z njim še ni bila seznanjena. Ministrstvo je menda letos julija že drugič povabilo nevladne organizacije k sodelovanju pri pripravi programa, dogovorjeni rok je bil oktober 1997. Tehtne pobude nevladnih organizacij niso bile spoštovane.

V prihodnje bi morala biti javnost pravočasno obveščena z vsebinskimi in časovnimi načrti, omogočen bi ji moral biti dostop do strokovnih osnov, na vse predloge, komentarje in pobude ima javnost pravico dobiti povratno informacijo v obliki obrazložitve v roku 30 dni, postopku sodelovanja javnosti pa mora biti namenjena ustrežna finančna podpora, katere višina mora biti javno objavljena in podobno.

Vsebinska nacionalnega programa varstva okolja je določena z 48. členom Zakona o varstvu okolja in je nadvse pomembna (predvsem pri preprečevanju javnosti o nekaterih nujnih velikih infrastrukturnih projektih, op.a.), zato je prav, da jo na kratko omenimo: stanje okolja in njegovih obremenitev ter njihov vpliv na zdravje prebivalstva, ovrednotenje stanja okolja, posameznih naravnih dobrin in njihove ogroženosti, dolgoročne projekcije trendov in stanja okolja, dosegljive cilje in načine njihovega uresničevanja, potrebna sredstva in njihove vire, prednostne naloge in projekte, smernice za razvoj dejavnosti in javnih služb varstva okolja, analize pričakovanih stroškov in koristi.

In kar je še pomembno: nacionalni program varstva okolja mora biti razčlenjen na globalni, državni, regionalni in lokalni ravni. Doslej se je namreč MOP obnašal kot alfa in omega vsega, na žalost tudi pri »nevladnih organizacijah«, ki bi morale biti pravzaprav glasnik javnosti.

BBP

Pet let poslovne enote Creditanstalt v Murski Soboti S pestro ponudbo do novih partnerjev

Za posojila Pomurcem namenijo več sredstev, kot jih zberejo v poslovni enoti v Murski Soboti. Po združitvi bank Creditanstalt in Bank Austria bo nova bančna skupina po bilančni vsoti na sedmem ali osmem mestu v Sloveniji

Nekdanja Interna banka ABC Pomurka pred petimi leti ni več izpolnjevala pogojev za samostojno poslovanje, zato so v tej finančni ustanovi začeli iskati primernega partnerja, ki bi jih bil pripravljen prevzeti v dobrem in slabem. Njihova želja je bila, da bi dobili v Murski Soboti novo bančno ponudbo in med partnerji so se odločili za Creditanstalt Novo banko, ki je bila takrat najbolj odprta za njihove zahteve. Sicer pa takšna odločitev ni bila naključna, saj je bil Creditanstalt z Dunaja že takrat 56-odstotni deležnik v Novi banki, zato so bili mnenja, da bo takšna povezava najboljša, saj bodo ob pomoči izkušenj te svetovno znane banke lahko urajali nov sistem bančništva, kakršnega v slovenskem bančništvu dotlej ni bilo. Peto obletnico delovanja poslovne enote Creditanstalt v Murski Soboti so zaznamovali na priložnostni slovesnosti, na katero so povabili poslovne partnerje, prireditev pa so s kulturnim programom popestrili belfrški folkloristi.

Ceprav so mnogi takratno pri-pojitev h Creditanstaltu Novi banki sprejeli z nezaupanjem, so zaposleni v Murski Soboti sprejeli izziv in se spoprijeli s konkurenco. Uspehi pri tem niso izostajali in zdaj po petih letih v sodelovanju in zdaj po petih letih v sodelovanju poslovni enoti z zadovoljstvom ugotavljajo, da je bila odločitev pred petimi leti pravilna. Rezultati bi bili še boljše, če se v CA Novi banki v letih 1993 in 1994 ne bi srečevali s krizo vodstva, ki sreči pa te krize v sodelovani enoti skoraj niso čutili, uspelo jim je obdržati komitente in jim celo popestriti ponudbo. Ko je dobila banka po dokapitalizaciji dovoljenje za opravljanje vseh vrst bančnih poslov in je Creditanstalt Bankverein Dunaj postal 99,6-odstotni lastnik, so v Banki Creditanstalt kot tudi v poslovni

jih čaka še veliko dela na področju sodelovanja z gospodarskimi družbami. Čeprav v pomurskem gospodarstvu ni bilo večjih naložb, so v banki izkoristili sleherni možnost in priložnosti ter se pojavili s svojo ponudbo pri večjih in manjših investicijah. Še posebno so ponosni na sodelovanje pri financiranju Term v Zdraviljšću Radenska, odobrili pa so tudi številne kredite za razširitev poslovanja manjšim podjetjem. Uspešno sodelujejo tudi z občani, saj kar tretjino vseh kreditov, ki jih Banka Creditanstalt odobri fizičnim osebam in samostojnim podjetnikom, dajejo v soboški poslovni enoti. V tej poslovni enoti tako namenijo za kredite več sredstev, kot jih zberejo na tem območju, kar je pozitiven primer prelivanja sredstev iz drugih v pomursko regijo. Pri varčevanju je kar 34,3 odstotka sredstev vezanih nad eno leto, vpolnednih sredstev je 22,4 odstotka, kar 90 odstotkov sredstev občanov pa je v tuji valuti. Enajst zaposlenih v poslovni enoti se lahko pohvali tudi z dobrimi finančnimi rezultati, dobiček na zaposlenega pa presega povprečje v Creditanstaltu.

Se več si obetajo od načrtovane združitve bank Creditanstalt in Bank Austria, do katere naj bi prišlo sredi prihodnjega leta. Z združitvijo bo nova banka kapitalško še močnejša, po bilančni vsoti bo med slovenskimi bankami na sedmem ali osmem mestu, kot največja banka s tujim kapitalom pa bo komitentom ponudila še kakovostnejše storitve in konkurenčno ponudbo.

LUDVIK KOVAČ

Druženje, ki naj razbremenijo

Klub tajnic je odprt za nove članice

V Sloveniji je približno 16.000 tajnic, od tega jih je okrog 1.000 organiziranih v sedmih klubih tajnic. Za tovrstno organiziranje smo se odločile tudi tajnice z ormoškega območja in na začetku k sodelovanju povabile kolegice z območja ljutomerske občine.

Iniciativni odbor je sredi letošnjega leta zastavil resne cilje za ustanovitev kluba in o nameri poslalo obvestilo in vprašalnik kakim 100 tajnicam. Željo, da bi sodelovale v klubu, je izrazilo 27 tajnic.

Ustanovna seja kluba tajnic je bila sredi novembra. Udeležilo se je je 20 članic iz obeh občin in gostje iz drugih slovenskih klubov tajnic in združenja. Zbrane tajnice so potrdile pravila kluba, programske usmeritve in izvolile organe kluba. Predstavljen je bil Gospodarski vestnik iz Ljubljane in seznanile smo se tudi z najrazličnejšimi vrstami izobraževanja ter seveda z revijo Tajnica, ki ne bi smela manjkati v nobeni tajnični pisarni. Poskrbljeno je bilo tudi za krajši kulturni program: nastopile so članice dekliškega pevskega zbora Okarina pod vodstvom Klavdije Zorjan. Vsaka udeleženka je prejela spominsko darilce. Večer smo sklenile v prijetnem razpoloženju ob bogato obloženi mizi.

Eden od pomembnejših ciljev kluba tajnic je druženje, ki bo raz-

bremenilo prenapet vsakdanjik tajnic, omogočilo izmenjavo praktičnih in teoretičnih izkušenj pri delu, klub želi pomagati pri iskanju zaposlitve trenutno nezaposlenim tajnicam ... Poskrbljeno bo tudi za izobraževanje članic na tistih področjih, za katere se bodo najbolj zanimale, ter sodelovanje pri uresničevanju ciljev na področjih dela, ki jih vodi Združenje tajnic Slovenije.

Vse tajnice (iz Prlekije, Prekmurja in od drugod), ki bi se želele vključiti v naš klub, vabimo, da pokličejo na telefonsko številko (062) 74 10 327 ali se prijavijo po telefaksu na številko (062) 701 291.

Predsednica kluba tajnic Ormoža in okolice
JOŽICA BOKSA

Članice in gostje na ustanovni seji Kluba tajnic Ormoža in okolice. - Foto: Hozyan

Tudi moravska občina podprla CRPOV Možnosti za hitrejši razvoj podeželja

V okviru priprav na začetek ustanovitve krajinskega parka Goričko - Orseg - Raab je bila izdelana razvojna naloga za celostno urejanje podeželja in obnovo vasi na Goričkem - Sestavni del je tudi območje moravske občine

Gre za nalogo, ki je bila prijavljena na ministrstvu za kmetijstvo, prehrano in gozdarstvo, od koder naj bi dobili tudi nepovratna sredstva. Kot je znano, je nosilec tega projekta Razvojni center Sinergija, katerega soustanoviteljica je bila tudi občina Moravske Toplice.

Moravski občinski svet dal o tem projektu pozitivno mnenje, hkrati pa soglašala s skupno prijavo goriških občin na javni razpis za zbiranje zahtevkov za dodelitev nepovratnih sredstev kot intervencij za celostno urejanje podeželja in obnovo vasi. Omenjena skupna prijava temelji na operacionalizaciji razvojne naloge za goriške občine s področja CRPOV, pri čemer bo v ospredju sprejetje programa razvojnih projektov in izvajanje promocije takih prizadevanj. Poleg tega namenijo posebno pozornost izdelavi programov za razvoj turizma in drugih dopolnilnih dejavnosti na kmetijah ter naravi prijazno pridelavo poljščin, vrtnin, sadja in grozdja pa tudi razvoju tradicionalnih obrti v goriških občinah. Nič manjšega pomena ne pripisujejo organiziranju in ustanavljanju interesnih gospodarskih zvez, kot so specializirane zadruge, gospodarska interesna združenja in skupnosti.

Zavzemajo se tudi za izdelavo programa urejanja avtohtonih delov vasi v centre družabnega življenja ter za zasnovo kolesarskih in turističnih poti po celotnem območju goriških občin. Zapisali so tudi ustanovitev kulturno-turističnega informacijskega središča (KTIS) in občinskih kulturno-turističnih informacijskih pisarn (OKTIP), s pomočjo katerih naj bi evidentirali in zaščitili zgodovinske, kulturne in turistične znamenitosti ter posebnosti Goričkega. V ta namen bo ustanovljeno podjetje za podjetniško svetovanje in turistično promocijo za potrebe prebivalcev goriških občin. V ta okvir sodi pilotski projekt zasnove in vzpostavitve »verige« proizvajalcev kakovostnih unikatnih lesnih proizvodov. M. JERŠE

Kmetje se upirajo plačilu za neopravljeno delo

Z državljansko neposlušnostjo do pravice?!

Obilo hude krvi so med marsikaterimi kmetovalci širšega puconskega območja sprožile položnice, s katerimi bi morali plačati kar zajetne zneske za vzdrževanje melioracijskih objektov

Nič čudnega, če se je na seji puconskega občinskega sveta znašla v pravicem navzkrižnem ognju Irena Šinko, vodja oddelka za kmetijstvo pri Upravni enoti Murska Sobota. Zložbe kmetijskih zemljišč namreč niso povsod opravljene tako, kot so pričakovali lastniki teh površin, saj so melioracijski jarki marsikje zaraščeni. Kot je pojasnila Irena Šinko, se vzdrževanje melioracijskih jarkov ne opravlja v vsaki od katastrskih občin naenkrat, saj so konec minulega leta prevzeli 25 melioracijskih sistemov v 37 katastrskih občinah na območju nekdanje velike soboške občine. Sprva je bila investitor teh del KZ Panonka, ki so jo leta 1994 nasledili melioracijski odbori v posameznih katastrskih občinah.

Z reorganizacijo lokalne samouprave in državne uprave pa so začasno ta dela prenesli na upravne enote. Na ta način so lanskega avgusta za izvajalca izbrali VGP Mura iz Murske Sobotice, ki se je prijavilo na javni razpis. Pozneje je kmetijsko ministrstvo od soboške upravne enote terjalo seznam davčnih zavezanec. Le-tega so lahko pripravili s pomočjo zemljiškega katastra.

Da so zadeve še vedno nedorečene, potrjujejo izrečene besede gospe Šinkove: »Ne vem, kdo je sedaj odgovoren za vzdrževanje melioracijskih sistemov?« Sicer pa so imeli puconski svet-

niki vrsto konkretnih pripomb glede slabega čiščenja melioracijskih jarkov, ki so marsikje zaraščeni. V preteklosti pa so morali občani prispevati precej denarja. Zato se jim zdi nerazumljivo, da morajo s čeki še vedno plačevati za neopravljeno delo. Sklenili so, da bodo na kmetijsko ministrstvo poslali ustrezen dopis, v katerem jih bodo opozorili na njihove naloge. Če do spomladi ne bodo rešili tega problema, bodo občane pozvali k neposlušnosti, saj država ne izpolnjuje svojih obveznosti. To pa pomeni, da v prihodnje ne bodo več plačevali čekov.

Odločni ne Pucončanov

Medtem ko so za poslovni načrt o ustanovitvi razvojnega centra Sinergija svetniki prižgali zeleno luč, pa se to ni zgodilo glede soglasja k izvedbi geoloških raziskav na območju puconske občine. Ker postavitev prvega podzemnega skladišča za zemeljski plin v državi, za kar se zavzema ljubljanski Geoplin, ni v prid krajanov, ki terjajo normalno odškodnino, s to geološko bombo pa ne nameravajo reševati lendavske Nafta, so sprejeli odklonilno stališče. Terjajo namreč pošteno plačilo za nastalo škodo med raziskavami na zemljiščih, hišah in drugih objektih, ugotovljeno v desetih letih po koncu raziskav. Prav tako zahtevajo, da vsi prizadeti prebivalci dobijo tudi nadomestilo za motenje življenja in posesti. Za Geoplin je očitno sporen znesek okrog 40 milijonov tolarjev.

ZEU v navzkrižnem ognju

Precej vroča razprava je bila tudi glede prostorske dokumentacije in soboškega ZEU-a kot izdelovalca aktov. V navzkrižnem ognju sta se znašla direktor Janez Ori in strokovna delavka Jana Kovač. Med drugim so jima očitali, da delata izključno v korist države, ne meneč se za pobude občanov na terenu, saj je bilo ob sprejemanju prostorskega plana kar 352 njihovih pripomb in želja, vendar ni bilo skoraj nič upoštevano. Kot je povedal Janez Ori, je prostorska in urbanistična dokumentacija podvržena javnim razpisom, izključna pristojnost za posege na prvem kmetijskem območju pa je prepuščena državi. Zato so bili primorani upoštevati, da na trajno varovanih zemljiščih niso dovoljeni nikakršni posegi. Svetniki pa so zlasti pogrešali povratno informacijo o usodi številnih pripomb krajanov, ki niso zadovoljni s trenutnimi rešitvami. Čeprav sta predstavnik ZEU-a zatrjevala, da so za nastali položaj krivi togi zakoni, svetnikov nista mogla povsem prepričati. Zato so se odločili, da bodo v bližnji prihodnosti obravnavali dodatni predlog ZEU-a o zazidljivosti posameznih zemljišč, pri čemer so del krivde naprtili tudi površnemu vodenju nekaterih postopkov v občini, kar se je pokazalo v nezadovoljstvu posameznikov. MILAN JERŠE

Vaja tudi v domu v Lukavcih

Gasilsko poveljstvo ljutomerske občine

Program aktivnosti za mesec požarnega varstva je vseboval veliko vaj tako v društvi kot na območju gasilskih sektorjev; poudarek pa je bil tudi na preventivni, zlasti obveščanju ljudi.

Vaje v PGD so potrdile dobro pripravljenost operativnih desetih in brezhibnost gasilske opreme. Izvedli smo tudi dve zahtevnejši vaji. V nenapovedani vaji občinskega centra je bilo treba ukrepati po nesreči z nevarno snovjo. V vaji se je potrdilo do-

bro sodelovanje med operativci in regijskim centrom za obveščanje. Analiza vaje je pokazala visoko stopnjo operativne pripravljenosti pa tudi sistem vez ZA-RE je opravičil naša pričakovanja.

Druga zahtevnejša vaja je bila v zavodu Dom Lukavci, kjer smo se ob predpostavki požara v kurilnici, kjer kurijo s kurilnim oljem, »spopadli« z reševanjem ljudi iz višjih nadstropij. Glede na utečeno sodelovanje med PGD Lukavci, Boreci in Ključarovi ter občinskim centrom je šlo brez problemov. Pomembno vlogo so odigrali tudi zaposleni in oskrbovanci doma, ki so pred vajo izvedli poskusno izselitev.

Gasilci smo v oktobru obiskali tudi osnovne šole in vrtnice. Mladim smo prikazali gasilsko orodje, jih poučili o nevarnosti igre z ognjem, preizkusili pa smo tudi njihove sposobnosti in postopke ob evakuaciji. DUŠAN KOSI

Precej kritični moravski svetniki

Kuharica kosi travo, kaj pa učitelji?!

Za racionalne rešitve, ne pa za dodatno zaposlovanje v vrtcih - Dolgoročna strategija kmetijstva odvisna od prestrukturiranja kmetij - Nepreklicni odstop predsednika odbora za gospodarsko infrastrukturo Alojza Glavača

Da v vrtcih moravske občine primanjkuje precej kadrov, je skušala moravske svetnike prepričati ravnateljica Danica Horvat. Povedala je, da bi v tem trenutku potrebovali vsaj šest pomočnic vzgojiteljic in enega tehničnega delavca, torej hišnika. Zdaj namreč za vrtnice, raztresene v šestih različnih krajih, v katerih se drenjajo otroci in njihove vzgojiteljice, ne skrbi noben hišnik, po normativih pa bi ga vsekakor morali imeti.

Po zasedenosti izstopa bogojnski vrtec, v katerega je zajetih okrog 70 odstotkov otrok. Tudi v Martjancih in Moravskih Toplicah opozarjajo na veliko zasedenost zmogljivosti, medtem ko v Fokoveh nimajo teh težav. Vse bolj izrazit pa je tudi problem ekonomske cene. Vprašanje je, koliko staršev bi zmoglo podražitev mesečne oskrbe njihovih malčkov s sedanjih 30 tisočakov na okrog 39.500 tolarjev, to pomeni, da bi bile nove cene višje za več kot 30 odstotkov. Zato so se v razpravi svetniki zavzeli za racionalnejšo rešitev, ne pa za dodatno zaposlitev. Vsak od zaposlenih v vrtcih naj bi prispeval svoj delež, pri čemer so navedli primer, ko je morala kuharica kositi travo, učitelji pa so prijeli za kako drugo delo.

Svetniki so izrazili bojazen, ali bo država zmogla dati dovolj denarja za odpiranje novih delovnih mest na tem področju. Sklenili so, da si mora vrtec prizadevati za čim večji obisk, pri čemer naj bi dosledno sledili programu do leta 2000, ko naj bi zajeli okrog 75 odstotkov otrok. Hkrati pa so na vrtnice v Puconcih in Murski Soboti naslovili poziv, po katerem naj moravski občini ne bi zaračuna-

meritev, čeprav so nekateri menili, da je preveč splošna in da bi jo morali časovno opredeliti z roki in nosilci posameznih nalog. Temu pa je nasprotno bil zupan Franc Cipot, ki je dejal, da gre za dolgoročni program, ki ga v tem trenutku ni mogoče natančno opredeliti zaradi prestrukturiranja kmetijstva. Ob zdajšnjem popisu kmetij naj bi izdelali tudi njihov register. Svetnik Tibor Vörös pa je menil, da bi morali v občinski blagajni najti še 9 milijonov tolarjev, če bi želeli uresničiti vse cilje. MILAN JERŠE

Kot poglobitvi razlog za svoj nepreklicni odstop je predsednik odbora za gospodarsko infrastrukturo Alojz Glavač navedel, da omenjeni odbor v primerjavi z drugimi, kot npr. odborom za drobno gospodarstvo, obrt in podjetništvo, ki deli proračunska sredstva, ni dobil ustreznih pristojnosti. Poleg tega naj bi gradnja nekaterih velikih infrastrukturnih objektov potekala brez vednosti omenjenega odbora, ampak je bila samo formalno potrjena na seji občinskega sveta. Pri tem je omenil cesto Tešanovci-Mlajtinci-Moravske Toplice-Noršinci. Po Glavačevem mnenju petletni program infrastrukturne gradnje v občini presega realne možnosti za 30 do 50 odstotkov. Zameril pa je tudi, da na otvoritev ceste Bukovnica-Motvarjevci niso bili povabljeni vsi svetniki. Nezadovoljen pa je tudi svetnik Tibor Vörös, ki vedno znova postavlja v ospredje cestni odsek Prosenjakovci-Središče, ki je v slabem stanju. Za njeno asfaltiranje bi krajanje morali prispevati 65 odstotkov od 73 milijonov potrebnih tolarjev. Za njeno gramoziranje je OS kot začasno rešitev namenil 10 milijonov. Ob tem, da županu Francu Cipotu očita nepoštenost, je Tibor Vörös o zapletih v pismu potožil tudi predsedniku države.

Zelena luč za rebalans proračuna in ustanovitev regije Nižji primanjkljaj v občinski blagajni

Na tokratni seji mestnega sveta soboške občine so svetniki brez kakršnih koli bistvenih pripomb sprejeli rebalans proračuna za leto 1997

Kot je uvodoma navedel načelnik oddelka za proračun in finance Bela Pavlič, so v primerjavi z osnutkom rebalansa zdaj prihodka in odhodki zravnani. Ti znašajo dobri 2 milijardi 30 milijonov tolarjev, to pomeni, da so se prvotno načrtovani prihodki povečali za nekaj čez 131,6 milijona, odhodki pa za dobrih 15,1 milijona SIT.

Zanimivo je, da so med prihodke vključeni tudi finančni krediti za poravnavo presežka investicijskih odhodkov v znesku 105,7 milijona tolarjev. Sicer pa se je zadolžitev mestne občine zmanjšala za skoraj 10,9 milijona tolarjev, in sicer na račun pokrivanja odhodkov iz sredstev rezerv, ki so bila vključena v proračunske prihodke. V razpravi je svetnik Alojz Smodiš, ki vodi matični odbor za proračun in finance, omenil znižanje zadolžitve od prejšnjih 116 na zdajšnjih 105,7 milijona tolarjev, kar je po njegovem mnenju spodbuden podatek. Po besedah Ernesta Ebenšpangerja je bil prvotni rebalans preuranjen, sedanji pa je korektno pripravljen, saj je strokovni pristop čisto drugačen. Pri pomnil pa je, da bi se v prihodnje morali izogniti vprašanju stanovanjskih kreditov, ki jih je občinska uprava ponovno vnesla v rebalans proračuna.

V nadaljevanju seje so svetniki podprli pobudo za začetek postopka o ustanovitvi regije, za katero se je zavzel župan Anton Slavc. Ta je že pred časom po-

Na seji so sprejeli tudi predlog odloka o zazidalnem načrtu za ožje mestno središče Murske Sobotice. Z njim bi med drugim v prenovljenem objektu na tržnici zagotovili ustrezne skladiščne prostore s hladilnico, za hotelom Zvezda pa je predvidena gradnja javnega podzemnega parkirišča. Poleg tega naj bi na dvorišču hotela Diana zgradili podzemne garaže, medtem ko bi stanovanjski blok v Zvezni ulici porušili. Precejšnje spremembe se obetajo tudi glede prometnega režima v mestnem središču. Pri tem je arh. Vladimir Goldinskij predlagal javni arhitekturni natečaj za vse večje naložbe. Prav tako so potrdili ureditveni načrt za zaselek Pušča, s katerim želijo ustrezno rešiti probleme romske skupnosti v mestni občini, ki se kažejo zlasti v njihovi socialni stiski, pomanjkanju primernih stanovanj ter neurejenosti dovoznih cest in infrastrukturnih objektov.

sial omenjeni predlog drugim pomurskim županom, vendar je bil odziv prepričen. Kot je povedal, gre za oblikovanje skupnih ciljev, pri čemer bo bistvenega pomena vsebinsko povezovanje. Pri tem se dobro zaveda, da bo postopek dolgotrajen, čeprav ga dosedanjih pogovorih z župani ohrabrujejo. Po njegovem je izraz Pomurje geografski pojem, to pa ne pomeni, da bi Prekmurci, Prleki in

Štajerci izgubili svojo identiteto. Za Alojza Srako pa je ustanovitev regije nadaljevanje procesa lokalne samouprave, v okviru katere se lahko skupni problemi hi-

treje in uspešneje rešujejo. Ker ni zadostnega regijskega povezovanja, nastopajo institucije vsaka zase in ni enotnega stališča do marsikaterega odprtega vprašanja na državni ravni. Tudi Franc Zver se je zavzel za ustanovitev regije, hkrati pa je opozoril na nevarnost nove birokracije, od katere ne bi imeli nobenih koristi.

MILAN JERŠE

Živimo v času aidsa

Zivi in pusti živeti

Letos že desetič zaznamujemo 1. december - svetovni dan aidsa - In še enkrat v decembru organiziramo različne preventivne akcije ter pospešujemo prizadevanja za preprečevanje te bolezni

Noben posameznik v nobeni državi ni varen pred širjenjem okužbe z virusom HIV: ne odrasli in ne otroci, ne beli, ne črni ali rdeči, ne bogati in ne revni, ne tako ali drugače versko opredeljeni ... Tudi Slovenija pri tem ni izjema, bolniki in okuženi pa so tudi med nami v Pomurju.

Bojujemo se s spolno prenosljivo okužbo, ki se lahko prenaša tudi s krvjo in z okužene matere na še nerojenega otroka ali novorojenca. Večina okuženih v Sloveniji si je prenesla virus HIV z nezaiščitenimi spolnimi odnosi. Še vedno so najbolj prizadeti moški iz skupine homoseksualcev. Med našimi 62 bolniki je homoseksualcev približno dve tretjini, med preostalimi 64 okuženimi, ki se niso obojele, pa še dobra polovica.

V Sloveniji se širjenje okužbe z virusom HIV med uživalci nedovoljenih mamil k sreči še ni začelo. Vemo pa, da je veliko narkomanov že okuženih z zlatenico tipa B in C, ki se prenašata na enak način kot aids - s souporabo igel za vbizganje mamil in s spolnimi odnosi. Zato se bojimo in pričakujemo izbruh bolezni v tej skupini.

Med obolelimi v naši državi sta tudi dva otroka. Oba sta se okužila od svojih mater pred porodom, med njim ali po njem. Število okuženih otrok zelo narašča v mnogih državah po svetu, vse več otrok umira in vse več je sirot staršev, ki so umrli zaradi aidsa. Najhuje je v državah pod-saharske Afrike, Južne Amerike in Karibih.

V evropskih državah imajo največ obolelih in okuženih v Italiji in Španiji, kjer sta dve tretjini okuženih med uživalci ilegalnih drog.

V Sloveniji smo se na grozečo nevarnost aidsa odzvali zelo zgo-

daj. Od leta 1985 dopolnjujemo in razvijamo programe preprečevanja aidsa, zlasti v okviru zdravstva. Veliki napredki so doseženi na področju zdravljenja bolezni HIV. Z najnovejšimi zdravili in njihovimi praviimi kombinacijami ter uvedbo zgodnejšega začetka zdravljenja dosegamo lahko popolno zavrtje razmnoževanja virusa HIV in s tem napredovanje bolezni. Letos je tako na novo obolela le ena oseba za

aidsom v Sloveniji, v letu 1996 pa 10 oseb. Laboratorijsko dokazovanje virusa HIV smo v tem letu prav tako posodobili in vpe-ljali nove, še zanesljiveše potrditvene teste, take kot jih uporabljajo najrazvitejše države sveta.

Vseeno pa ostaja eden glavnih ciljev našega Nacionalnega programa preprečevanja in obvladovanja aidsa preprečiti okuževanje ljudi z virusom HIV. To pomeni poučiti ljudi o varnem vedenju, zlasti na področju spolnosti:

- živeti varno spolno življenje s stalnim neokuženim partnerjem,
- odlašati s prvim spolnim odnosom,

- zmanjšati število spolnih partnerjev,
- pri spolnih odnosih z nekom, za katerega ne moremo vedeti, ali je okužen, uporabljati kondom.

Ker aids še vedno ni ozdravljiva bolezen, kmalu prav tako ne moremo pričakovati cepiva proti njemu, večina ljudi izenačuje še nebolele HIV pozitivne, le okužene osebe, z obolelimi. Vse jih poriva v neki nov družbeni razred, nekakšno nižjo kasto, ki take ljudi prizadene in jim prinese družbeno smrt. Žal živimo v družbi, ki ji manjka strpnosti, ki je hitro pripravljena s prstom pokazati na posameznika bolnika ali okuženega z virusom HIV ter ga zaznamovati in izolirati. Pri takem ravnanju se večina ne vpraša, kako bi se sami počutili, če bi bil zaznamovan njihov partner, otrok ali oni sami. Zato živimo svoje varno življenje in ga pustimo živeti tudi vsem drugim.

ZORICA LEVAČIČ - TURK, dr. med. Zavod za zdravstveno varstvo M. Sobota

Zanimiv projekt Zavoda Republike Slovenije za šolstvo Izostajanje gimnazijcev

Učitelji se praviloma odzivajo tako, da takšnim dijakom postavljajo težja vprašanja in jih strožje ocenjujejo, čeprav izostajanje od pouka ni vedno »špricanje«

Mojca Pušnik, soavtorica raziskave: »Ugotovili smo, da je izostajanje povezano z velikostjo šole, saj je na majhnih v povprečju manj izostankov kot na večjih.«

Prav gotovo bi težko našli kakšnega učenca v srednji šoli, ki nikoli ne manjka pri pouku, pa najsi bo to zaradi objektivnih (npr. bolezen) ali subjektivnih razlogov (npr. bojazen zaradi pisanja testa). Izostajanje postaja na nekaterih šolah že problem, o katerem bi bilo dobro vedeti več in predvsem pripraviti določene ukrepe za njegovo zmanjšanje. Te naloge so se lotili na Zavodu Republike Slovenije za šolstvo, in sicer so najprej začeli proučevati vzroke ter posledice izostajanja gimnazijcev. Iz pomurske regije so vključili v ta projekt Gimnazijo Franca Miklošiča Ljutomer, ugotovitve pa se nanašajo na 1868 dijakov v 14 slovenskih gimnazijah.

Opravičilo zaradi bojazni pred kaznijo

Študija je temeljila na izhodišču, da je pomembno, koliko ur ali dnevov in zaradi česa je dijak izostal, ni pa pomembno, ali so bili ti izostanki dejansko opravičeni ali ne. Glede na določilo 16. člena pravičnika o šolskem redu si namreč ni težko priskrbeti opravičljivo opravičilo, ki ga lahko napišejo (sporočijo ustno) starši, ne da bi imel kdo pravico preverjati, ali je bilo res tako. V praksi je torej čez 90 odstotkov formalno opravičenih izostankov, saj večina staršev »ustreže« svojim otrokom tudi v primerih, ko so ti dejansko neopravičeno »špricali« pouk. V nasprotnem primeru bi tvegali, da bi otrokom izrekli določene vzgojne ukrepe (kazni), kar bi v nekaterih primerih lahko pomenilo tudi izključitev iz šole. Kdo pa bi to »privoščil« svojemu otroku? Dijaki imajo tako v glavnem zapisanih v dnevnikih samo po nekaj neopravičenih ur, ker so zamudili ali pa prej odšli domov.

Študija je nadalje pokazala, da je najštevilčnejša skupina tistih dijakov in dijakinj, ki izostanejo od pouka od 4 do 15 dni. Takih je kar 60 odstotkov. Nad 16 dni pa jih manjka v šoli 14 odstotkov, kar predstavlja v tej raziskavi okrog 400 dijakov. To pa je tudi kar precej. Ugotovili so, da je izostajanje večje na večjih šolah in da si upajo več »špricati« dijaki višjih letnikov, med njimi pa si največkrat »privoščijo« izostanek zlasti učenci s slabšim učnim uspehom. Taki dijaki in dijakinje običajno sploh ne hodijo radi v šolo, v njej se dolgočasijo, večino tistega, kar se je potrebno učiti, pa se jim zdi nekoristno ipd.

Najpogostejši dejavniki

Med vzroki za izostanje so na prvem mestu šolski dejavniki (niso vzdržali zadnje ure, ni se jim dalo iti v šolo, preveč so bili utrujeni idr.), sledijo jim zdravstveni dejavniki (slabo počutje, obisk pri zdravniku, bolezen) in tako imenovani obremenitveni vzroki (pomoč družinskimi članovi, nujno delo doma, družinski problemi, priprava na raziskovalno nalogo idr.). Rezultati so pokazali, da fantje pogosteje manjkajo zaradi obremenitvenih, dekleta pa zaradi zdravstvenih dejavnikov.

Kako pa učitelji?

Večini učiteljev seveda ni prav, ko ugotovijo oziroma domnevajo, da so dijaki manjkali pri njihovih urah zato, da bi se recimo izognili spraševanju ali pisanju testa za oceno, ali če so odšli domov, ker se jim ni dalo biti več v šoli. Če so to dijaki in dijakinje s slabšim učnim uspehom, jim postavljajo pri ustnem spraševanju običajno težja vprašanja in jih na splošno tudi strožje ocenjujejo, odličnjakom pa se skušajo »maščevati« tako, da jih pogosteje nenapovedano sprašujejo. Nekateri učitelji, predvsem na večjih šolah, pa ne dovolijo dijakom z neopravičenimi izostanki javljanja, da bi si popravili oceno, poleg pa niso pripravljeni dodatno razlagati učne snovi.

Izostajanje še zlasti pa »špricanje« pouka se torej največkrat ne »splaca«. JOŽE GRAJ

1. december - USTAVIMO AIDS - Lendava

Dan odprtih vrat na OŠ Franceta Prešerna Črenšovci V ospredju učenci in starši

Del podstrešja bodo preuredili v učilnico s tridesetimi računalniki

Starši vseh učencev, ki obiskujejo osemletko v Črenšovcih, so dobili povabilo, naj pridejo minulo soboto v šolo, da bi videli zanimivo in bogato predstavitve oblik, metod, tehnik in vsebin učno-vzgojnega dela, obenem pa se srečali v razredu pri nesporednem delu s svojimi otroki in njihovimi učitelji.

Šlo je sicer za reden pouk (natočeno 24. decembra), s tem da so si ga učitelji zamislili predvsem v obliki učnih delavnic ali kot delo v skupinah, in to z različnimi me-

pravljice, tretješolci pa so izdelovali oz. oblikovali razne predmete iz koruznega ličja in papirnatih škatel. Ena skupina četrtošolcev je »uprizorila« staršem obravnavo

cev je imela temo Zgodovina matematike, druga Človekovi posegi v naravo, tretja pa je predstavila mladinsko delavnico kot eno izmed oblik pouka etika in družba.

Seveda je bil takšen pouk za učence zelo zanimiv in koristen, poleg tega pa se jim ni bilo potrebno bati ocenjevanja. Zadovoljni pa so bili tudi starši, ki so imeli možnost videti in slišati (tudi sodelovati), kaj in kako delajo njihovi otroci v razredu.

Kot nam je ob tej priložnosti povedal ravnatelj črenšovske osemletke Štefan Fličar, je bila to le ena od oblik odpiranja šole staršem in njihovega sodelovanja pri pouku, kajti starše vključujejo tudi pri raznih šolskih projektih (knjižnica, moja šola idr.), naravoslovnih dnevih ter še ob drugih priložnostih, organizirajo pa tudi skupne športne popoldneve za učence in starše.

Strategija dela njihove šole pa je predvsem graditi poti do znanja, tako da ga bodo znali odkrivati tudi otroci sami. Med viri znanja postaja vse pomembnejši računalnik. Črenšovska šola je na tem področju storila že kar precej - med drugim so jo izbrali tudi za eno od osrednjih šol za računalniško opismenjevanje v Sloveniji - še boljše rezultate pa si lahko obetajo z ureditvijo večje računalniške učilnice na podstrešju (okrog 60 kvadratnih metrov), v kateri si zamisljajo 30 računalniških mest. Z gradbenimi deli so že začeli in računajo, da jih bodo uspeli končati (s finančno pomočjo sponzorjev in občinske blagajne) do novega šolskega leta.

JOŽE GRAJ

AIDS

- je bolezen, ki preži tudi v tako majhni regiji, kot je naša,
- je problem, pred katerim se da obvarovati, če smo poučeni.

Ker se s ključnimi prenašalci te bolezni (seks, droga) srečujejo tudi mladi, si je skupina posameznikov z iniciatorjem Danilom Ivanušom naložila v okviru Društva ustvarjalne mladine Lendava nalogo, organizirati projekt osveščanja mladih. V sodelovanju z zdravstvenim domom in osnovno ter srednjo šolo in s stojnico pred Blagovnico so uspeli.

OŠ Bakovci »sprejeta« tudi v projekt Zavoda za odprto družbo Spoznavajamo se ...

Sodelovanje z osemletkama iz Štrigove (Hrvaška) in Monoštra (Madžarska)

Za OŠ Bakovci bi lahko rekli, da sodi med tiste vzgojno-izobraževalne ustanove pri nas, ki stalno nekaj »vrtajo« - skušajo storiti nekaj novega, drugačnega, odmevnega ... Prizadevajo si tudi, da bi se o njihovi šoli širil glas v širši javnosti, da bi imeli imidž šole, ki hoče in dela nekaj več.

Učenci treh šol so med sabo prepletli niti iz klobčiča volne in izrazili željo po tesnejšem medsebojnem sodelovanju.

Tako so se prvi v Pomurju vključili v mrežo ekošol v Sloveniji, v tem šolskem letu pa jim je uspelo »priti« tudi v projekt Spoznavajamo se, da se bomo lažje razumeli, ki ga je razpisal Zavod za odprto družbo Slovenije s sedežem v Ljubljani. V svoji prijavi so se zavezali, da se bodo spoznavali z učenci in učitelji osnovnih šol v Štrigovi na Hrvaškem in Monoštru (Szentgotthardu) na Madžarskem. V ta namen so pripravili pred kratkim prvo (skupno) prijateljsko in delovno srečanje. Iz gostujočih šol so prišli po trije učenci ter dva pedagoška delavca, njihovi gostitelji pa so bili štiri učenci bakovske osemletke skupaj z dvema dijakinjama srednje ekonomske šole, ravnatelj in šolska pedagoginja Ingrid Fiala, ki je bila neposredno odgovorna za izvedbo tega projekta. Zasnovali so ga kot učne delavnice, in sicer so učenci v skupinah izdelovali plakate na teme: Naši predlogi za sodelovanje, Sodelovanje z našimi sosedi in V prihodnje bomo razvijali dobre sosedske odnose. Ob koncu so se zbrali v večnamenskem prostoru in poročali oziroma predstavili svoje delo. Pri tem so si pomagali s klobčičem volne in prepletli niti od enega do drugega, s čimer so tudi simbolično nakazali medsebojno sodelovanje. J. G.

Tretješolci so skupaj s starši izdelovali predmete iz koruznega ličja in škatel. (Foto: J.G.)

radami, tehnikami ter učnimi sredstvi, obenem pa so povabili k sodelovanju še starše. V 1. a-razredu so spoznavali temo Živali se pripravljajo na zimo, v 1. b-razredu pa je bila učna vsebina delo z lučnimi, didaktične igre, oblikovni listki, glasbene uganke in spremljavo pesmi z majhnimi instrumenti. Drugošolci so opisovali domače živali, reševali kviz, delali lepiljenke, izdelovali lutke in domače ter pripravili dramatizacijo

berila, druga pa je predstavila (tudi z izvajanjem eksperimentov) projekt Voda. Petošolci so imeli temi Pravljico gledališče in Plastično oblikovanje, šestošolci pa temi Funkcionalno opismenjevanje ob besedilnih vrstah, Uporaba računalnika pri geografiji in Računalniško konstruiranje škatle. Sedmošolci so obravnavali zgodbo o Hot Dogu & Cad Catu oziroma so opisovali poklice (v nemščini). Prva skupina osmošol-

Pogovor z Emilijo Kavaš

Utrinek dobrote

Zveza društev medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov ter Zbornica zdravstvene nege Slovenije sta Emiliji Kavaš, višji medicinski sestri in predsednici društva medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja, podelili priznanje zlati znak

Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja, ki jo je predlagalo za to visoko priznanje, je svoj predlog utemeljilo z besedami: s svojim nesebičnim, humanim, strokovnim in potrpežljivim delom je dala nepozabni pečat razvoju negovalne profesije in vlogi sestrištva ter Društvu medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v Pomurju.

Zdravstvena nega je vidni del zdravstvenega varstva

Priznanje, zlati znak Zbornice zdravstvene nege za leto '97, ki ste ga prejeli, ni le priznanje za vaše humano in strokovno delo v zdravstveni negi, ampak ga je mogoče razumeti tudi kot potrditev prave smeri vaših prizadevanj za drugačno mesto medicinskih sester v zdravstvenem timu in potem v naši družbi nasploh. Kakšno naj to bo?

Ob prejetem zlatem znaku mi je prijetno pri srcu, saj si česa takega v življenju nisem obetala. Res pa je, da sem za sestrištvo in za vrednote zdravstvene nege delala s srcem.

Status medicinske sestre v timu medicinskega dela in zdravstvenega varstva niti ni tako slab, ampak določene stvari je potrebno še dopolniti, dograditi. Mislim, da je to zelo pomembno, da se sestre in zdravstvene tehniki počutijo kot enakovredni sodelavci zdravstvenega tima. V letih nazaj je bilo sestrištvo v veliko bolj podrejenem položaju pa tudi organizirano ni bilo tako kot sedaj. S pomočjo vrhovnih institucij, Zbornice zdravstvene nege, Zveze društev medicinskih sester, raznih strokovnih institucij, strokovnega kolegija za področje nege, smo sestre in zdravstveni tehniki dosegli, vsaj mislim tako, zelo veliko. Zdravstvena nega je tako vidni del zdravstvenega varstva, saj smo, na nekaterih področjih manj, na drugih spet več, dosegli enakovredno delo v zdravstvenem timu.

Delo medicinskih sester je podcenjeno

Ljubljansko zborovanje medicinskih sester je tudi opozorilo na pomanjkljivosti pri vrednotenju dela zdravstvene nege v našem zdravstvu. Delo medicinskih sester je torej podcenjeno.

Zborovanje v Ljubljani je opozorilo na naše že dolgoletno prizadevanje, to pa je, da se medicinskim sestram njihovo delo ter neugodne delovne razmere priznajo in tudi ustrezno finančno ovrednotijo v posebni kolektivni pogodbi.

Prvi so do te potrebe prišli zdravniki, katerih zahteve podpiramo in menimo, da je bila njihova pot pravilna, kajti v širokem polju zdravstvenega varstva se delo zdravnikov, medicinskih sester in drugih, ki delajo v zdravstvenem timu, izgubi. Mislim, da so posamezna delovna mesta tu tako specifična, da jih je potrebno pravilno ovrednotiti ter pri tem upoštevati delovne razmere. Zato smo prišli tudi v sindikatu delavcev zdravstvene nege in Zbornice zdravstvene nege do spoznanja, da moramo na določene zahteve opozoriti z zborovanjem. To sta torej kolektivna pogodba, ki naj pravilno ovrednoti delo v zdravstveni negi, ter postavitev normativov in standardov v zdravstvu. To je tisto nujno, da potem lahko tudi s strani financiranja javnega zdrav-

stva zahtevamo tisto, kar nam pripada. Izgube v zdravstvu, tudi v naši bolnišnici, so namreč v enem delu rezultat tega, da nimamo sprejetih standardov in normativov ter razmejitev del in nalog. Vemo, da se stroka razvija, medicina se razvija in opravlja se vedno nove, zahtevnejše storitve, število zaposlenih pa ostaja nespremenjeno ali je celo zmanjšano.

Zdravstveni minister dr. Marjan Jeréb je obljubil pogajanja o kolektivni pogodbi za medicinske sestre in zdravstvene tehnike, ki naj bi se začela v decembru. Glede na to, da je v zraku zahtevano in napovedovano varčevanje v javni sferi, ali ni morda čas pogajanja o kolektivni pogodbi neugoden? Kakšna so vaša pričakovanja glede izida tega?

Takrat, ko je premier Drnovšek objavil varčevalne ukrepe, sem premišljevala o tem, kako bo to vplivalo na naše zahteve, ki smo jih oddali ministru za zdravstvo gospodu Jerebu. Na zadnjem kongresu zdravstvene nege, ki je bil pred dvema tednoma v Ljubljani, je bilo govora tudi o tem. Naš minister dr. Marjan Jeréb je obljubil, da so zahteve, ki smo jih dali, oddane vladi. Videli pa bomo, tam do štiriindvajsetega decembra, kako in kaj.

Mislim, da bomo pri naših zahtevah vztrajali ter da bomo pri tem enotni, četudi morda kolektivna pogodba ne bo takšna, kot smo jo mi zapisali. Menimo pa, da je s pogajanj za kolektivno pogodbo nujno potrebno začeti, saj morajo biti raznovrstna in zahtevna dela na področju zdravstvene nege ter delovne razmere, nočno, triizmensko delo, primerno ovrednotene. Ali je sedanjí trenutek pravi? Mislim, da smo mogoče že tudi kaj zamudili, ampak določenih zadev pač ne moreš več odlagati, četudi bo težko. Zahtevati moramo, četudi v tem kriznem trenutku, tisto, kar nam pripada, saj ne zahtevamo tistega, kar je nemogoče. Pravzaprav pa je krizni trenutek v zdravstvu kar stalnica.

Ko čutiš z drugim

Eno je družbeno priznano in vrednoteno delo medicinske sestre, drugo pa je njeno delo v očeh bolnikov, njenih varovancev. Koliko je, po vašem mnenju, poklic medicinske sestre spoštovan in cenjen pri ljudeh?

»Če spoštuješ samega sebe in ceniš svoj poklic, potem ga bodo znali spoštovati in ceniti tudi drugi.«

Mislim, da smo medicinske sestre in zdravstveni tehniki za to soodgovorni, torej, če znamo z bolniki vzpostaviti pravilen odnos, razumevanje ter da dobro strokovno delamo, potem nas in naše delo znajo ceniti tudi drugi oziroma vidijo, da delamo dobro in s srcem. Pomembno pa je, da to, da so drugi s tvojim delom zadovoljni, začutiš tudi sam.

Iz svojih izkušenj lahko pomem, čeprav sedaj več ne delam

v zdravstvu, da sem pri svojem delu z bolniki zmeraj dobila povrnjeno vso energijo in trud, mogoče samo s prijaznim pogledom, nasmehom, morda z besedico hvala. Ali pa je bilo samo tisto občutenje zadovoljstva. Slabih izkušenj v svojem dolgoletnem delu z bolniki nikoli nisem imela. Zato je dosti odvisno od nas samih, kako znamo vzpostaviti stik s človekom.

V poklicu medicinske sestre je torej nekaj več. Ni le opravljeno delo, ni večšina, ampak je tudi odnos in pomoč bolnemu človeku.

V poklicu medicinske sestre in zdravstvenega tehnika je pomembno, da je strokovno usposobljen. Vendar je poleg strokovnega znanja in stalnega izobraževanja pomembna tudi njegova ose-

nost. Osebnostna rast je dostikrat odvisna od značaja, tega, kar dobiš v svoji družini, in tudi od načina šolanja. Zelo pomembno je, da znamo v času šolanja od strokovnih predmetih prihodnjim zdravstvenim delavcem podati tudi vrednote, ki so tako pomembne za ta poklic. Slišala sem že tudi, da imajo po svetu za poklice, v katerih je potrebno delati z ljudmi, testiranje kandidatov, ali imajo čut do ljudi. Kajti pri delu z ljudmi je pomemben odnos do njih ter vrednote, kot so spoštovanje, ljubezen, vzdrževanje v drugem. Če tega čuta ni, potem je delo rutina, pa naj bo še tako strokovno in dobro, pacientu nekaj manjka.

Ali ni to že tisto preveč. To pričakovanje od človeka, ki se je določil za poklic, da se mora ob tem še razdajati za druge?

Od nikogar ne moreš terjati, da tako dela, vendar če ga na to delo pripravljáš tako, mu na delovnem mestu izrečeš pohvalo in ga spodbujáš s pozitivnim odnosom in razpoloženjem. potem je to ob delu medicinske sestre samoumevno. Sama pri sebi sem večkrat dejala, če so v zdravstveni negi takšni, ki poklic opravljajo samo osem ur, potem je poklic v krizi. Če pa ga delaš s čutom do ljudi, potem je to prava pot.

»... kajti še tako razvita medicina, še tako pomembna znanstvena spoznanja nam ne bodo mogla nadomestiti tistih vrednot, ki jih potrebuje vsak človek.«

Če smo bili kdaj bolni, potem dobro vemo, kaj je tisto, kaj smo ob strokovnem delu zdravstvenega osebja se potrebovali. Saj že stari pregovor pravi, da je dobra volja tri četrti zdravja. Še premalo se zavedamo, kako lahko z našim pozitivnim odnosom do bolnika v njemu spodbudimo tisto samozdravilno moč. Tudi to je del zdravljenja. Lahko mu voljo do ozdravitve zatremo ali pa ga spodbudimo in mu damo voljo: saj se spleča boriti.

Umivanje bolnika je dotik, nežnost, božanje

Sami ste sprejemali mlade medicinske sestre in jih uvajali v delo z bolniki. Na kaj ste jih opozorili, kako ste jim budili to čutenje za drugega?

Pomemben je pristop do njih. Dati jim je potrebno čutiti, da jim želiš pomagati in da si bil tudi sam mlad in vsega nisi vedel. Pomembno je, kako jim podajaš tisto, kar je pomembno v odnosu do bolnika.

kolegice. Odnos je torej tisti, ki blaži in ki lajša tudi bolečino.

Ob vsem, kar ste povedali, morajo bolniki še vedno večkrat doživeti, da med pregledom v zdravniško ordinacijo vstopijo nepovabljeni. S takim ravnanjem ali rutinskim delom medicinske sestre in drugi zaposleni v zdravstvu pozabljajo na zasebnost bolnika.

Morda bi bilo prav, da bi se na te stvari opozarjalo ali zapisalo v knjigo pripomb. Če se na to ne opozarja, takšno ravnanje pride v rutino. Intimnost pacienta se mora čim bolj upoštevati. V zdravstvu moramo še veliko narediti, da bo pacient bolj zavarovan. Ne gre samo za intimnost golega telesa, ampak sploh njegovega duha in najglobljih čustev. Varovano mora biti tudi vse tisto, kar se s pacientom dogaja za bolnišničnimi zidovi, k čemur nas zavezuje kodeks etike našega dela. Moti me, da se o katerem pacientu in njegovem zdravstvenem stanju razpravlja naprimer na avtobusu ali pa to celo pride v časopise. Naj bo bolezen psihična ali fizična, težka ali ne, to je vendar stvar bolnika.

»O spoštovanju bolnika kot osebnosti se moramo še veliko naučiti.«

Strokovno in s srcem

Kakšen naj bi torej bil, po vašem mnenju, lik medicinske sestre?

Medicinska sestra mora biti strokovno usposobljena, za kar si veliko prizadevamo. Izobraževanje mora biti omogočeno do magistrerja in doktorata, saj stroka lahko raste le tako. Vendar poleg te dobre strokovne izobrazbe naj ima zdravstveni delavec čut in vrednote, ki so tako pomembne, da lahko svoje delo opravljaš s srcem, da naš poleg te strokovnosti še del sebe. Imeti človeka rad takšnega, kot je, v njegovi drugačnosti, je tisto, kar je nujno potrebno pri poklicu medicinske sestre. Sprejeti je potrebno bolnika z njegovimi drugačnimi pogledi in občutljivostmi. Delavec v zdravstveni negi pa mora biti tudi trdna osebnost, ki zna sebe graditi ter si vračati darovano energijo.

Že mlade sem na predavanjih zdravstvene vzgoje učila, da morajo imeti najprej radi sami sebe, takšne kot so, z napakami vred.

»... saj če sprejmeš samega sebe, potem lažje tudi druge.«

Ob tako zahtevnem poklicu, kot je delo medicinske sestre, pa si je potrebno najti tudi hobije ali nekaj za sprostitve in polnjenje lastnih virov moči. To je za mnoge družina, saj če imaš mirno družinsko življenje, ti je to lahko vir za tvoje delo. Potem pa so še razne oblike sprostitve, rekreacija, telovadba. Sestre imamo tudi svoj zbor, saj v petju najdemo sprostitve in zadovoljstvo. Kljub napornemu triizmenskemu delu nas na vajah manjka zelo malo. Sploh se zelo radi družimo. Tudi naši seminarji, ki jih organizirajo društvo, potem srečanja, učne delavnice, so zelo dobro obiskani, rade pa se nam pridružijo tudi upokojene sestre. V Društvo medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov Pomurja nas je včlanjenih šeststo petdeset medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov.

Če mu ne moreš narediti dobro, mu slabega tudi ne

Življenje nas samih je pogosto tisto, iz katerega se največ naučimo. Življenski dogodki ali prelopnice nas velikokrat pripeljejo do tega, da začnemo misliti ne samo nase, ampak tudi na druge-

ga. Postanemo pozornejši in bolj čuteči. Se je podobno zgodilo tudi vam?

Nekaj sem dobila od svoje mame, ki nas je zmeraj vzgajala v duhu, če drugemu ne moreš narediti dobro, mu slabega tudi ne. Ona je tista, ki me je vzgajala za pomoč ljudem v stiski, tudi s svojim zgledom, saj je bila vedno pripravljena pomagati.

Tudi sama sem zgodaj izkusila bolezen in potem spet doživela bolezen, zaradi katere sem bila dve leti odtrgana od dela in potem nekaj let delala le polovični delovni čas. Takrat sem spoznala, kaj je bogastvo zdravja in sem veliko delala na tem, da sem danes hvalobogu to, kar sem. Tista bolezen, ki mi je grozila, se ni uresničila. Mogoče sem jo premagala s tem, da sem znala najti smisel življenja tudi v majhnih, drobnih stvareh. Mislim, da mi je osebnostna izkušnja dala tisto, da razumem ljudi, ki so drugačni, ki so pomoči potrebni, in skušam tisto, kar sem si takrat obljubila, izpolnjevati. Rekla sem si, da če bom le mogla, bom pomagala drugim.

Pri ljudeh, v svojih sodelavcih zmeraj iščem tisto dobro. Zelo rada berem, predvsem tiste vsebine, ki me vodijo v pozitivno mišljenje. Nekatero knjigo tudi rada priporočim svojim kolegicam.

»Še nekaj je, kar se mi zdi zelo pomembno. To, da ljudje drug drugemu znamo odpuščati.«

Verjamem, da nam ljudje, ki nam naredijo slabo, tega ne storijo iz hudobije, ampak iz nevednosti ali morda pomanjkljivosti. In če si v življenju prizadevaš, da ljudem, ki te mogoče prizadevajo ali ti naredijo nekaj slabega, odpustiš, je to najboljša zdravilo.

Karitas polni in bogati

Svoje delo za človeka ste razširili z delom v Karitas. Končuje se teden, posvečen delu in organizaciji Karitas, letos s sloganom Mladi na razpotju. Kako vidite stisko mladih?

To moje delo na področju Karitas je prispevalo k temu, da sem danes dosti bolj zdrava, kot sem bila takrat, ko sem začela delati v tej humanitarni organizaciji. To je tista druga pomembna stvar v mojem življenju, poleg mojega poklica in družine, ki jo zelo cenim in ki je moje največje veselje. Karitas je tisto, kjer želim in z veseljem delam, saj mislim, da smo tisti, ki imamo določene sposobnosti, darove, zmožnosti, poklicani, da pomagamo ljudem, ki so drugačni in v stiski.

Letošnji moto tedna Karitas Mladi na razpotju nas nagrajuje, da več premišljujemo o stiskah mladih in delu z njimi, saj so najbolj občutljiva populacija in jo imamo vsi tako radi. Vendar pa dostikrat tega ne vemo ali ne znamo izraziti. V tem hitrem tempu življenja smo do njih premalo pozorni. Pred kratkim sem z veseljem prebrala spis dekleta in se nad njim zamislila. Sporočila nam, da moramo mlade vzeti takšne, kot so, saj če jih bomo take imeli radi, potem smo na dobri poti. Sprejeti jim moramo tako v družini kot lokalni skupnosti in sploh v naši družbi.

Se nekaj je, kar se mi zdi pomembno, da mladim zaupamo, čeprav so na razpotju. Potrebno jim je zaupati in jim dati ljubezen, da bodo ob razpotjih ali padcih znali vstati.

Vzemite jo v roke

Tanin

Kam umestiti Vincetičeve najnovejšo zbirko pesmi Tanin? - Slovenska kulturniška srenja je tokrat enotna: prav v vrh slovenske poezije

V skorajda intimnem krogu soboške galerije (beri: stalnih obiskovalcev kulturnih dogodkov) sta na ogled postavljena avtor in njegovo delo: Milan Vincetič in Tanin. Kot se za literarne večere spodobi: moderator pogovora Franci Just, recitator Marjan Maušec, saksofonist Simon Lupšina. Pokrovitelj večera: Prekmurska založba.

Za trenutek se človeku zazdi, da se je vrnil v preteklost, v tiste čase, ko je glasno branje poezije zavezovalo. Zakaj torej sodelovati pri najbolj intimnem branju posameznika, branju poezije? Kdo gleda koga? Kdo posluša? Kulturni dogodek kot ritual. Če si nekateri predstavljamo, da živimo v informacijski dobi, potem bi si seveda želeli: ob knjigi zgoščenko z najboljšo pesniško zbirko tega leta. In Tanin na omrežnem spletu. In literarni večer z Milanom Vincetičem na Internetu ...

K dogodku

Ostanimo pri vprašanjih, ki jih avtorju postavljal Franci Just. Veno Tauref je Tanin označil za zbirko, v kateri je pesnik razvil svojo tipično pesniško obliko in svoj stil do estetske zrelosti. Seveda je Vincetič zavrnil povezovalne zrelosti svoje poezije s svo-

Potovanje

*Najbrž radira se jesen
nad finskim krompiriščem
in tenko zakosmiči sren
čez lužnate perice
ki zabredejo pod led
slokega jesetra
ki jim švrka med noge
in muzlja čez nedra
da se sliši iz vode
le vilinske vzdihne
ki zatratijo jesen
za finsko krompirišče*
Milan Vincetič, Tanin

jimi prirodnimi leti, rekoč, naj se z zrelostjo ukvarjajo psihologi. Tako je pometel tudi s tistim delom literarne zgodovine in kritike, ki je v avtorjevih letih poskušala najti ključ za vse, kar je in kar ni napisal.

Govori se

Toda - kaj lahko o ustvarjalnem aktu pove publiki avtor? Mar njegova pripoved o »motivu«, ki mu sledi »konzumiranje v glavi« in nazadnje porojevanje

pesmi, za poslušalca (npr. brez tovrstnih izkušenj) zazveni kot zgodba o »čud(e)z njih ljudeh«? Kaj ima avtor opraviti s svojim produktom po tistem, ko je ta narejen? Kaj povzročijo v avtorju številne razlage njegovih pesmi npr. v šolskih učbenikih? Čudenje?

Deja vu

Resda Vincetič jemlje snov iz starogrških mitov pa iz svetega pisma (od koder prihajajo podobne v neverujočega skozi rešeto) in drugih starih skrinj - toda mar ni ravno odnos do Druge(ga) tisto, kar Vincetiča vedno oddalji od postmodernizma? Sicer pa, kot pravi avtor: naj se s tem ukvarjajo literarni zgodovinarji.

Izvori

Nič ni, kar bi že ne bilo zapisano, se je glasil napis v staroegipčanski grobnici. Vsak avtor ima

Jesih, ki v sonetno formo vnaša novo vsebino.

Ime

(T)anin? Ne. Tanin. Avtor pojasnjuje. Z njim se je srečal kot otrok, ko je »čreslal« sode - s tisto grenko snovjo, ki lahko pokvari vino, brez njega pa vino ne more biti to, kar je. Tanin kot prišpoda rjavine, jeseni, skozi katero je avtor videl te pesmi.

Sedem

Zaporedje sedmih ciklov, sedem pesmi - sedem kot simbol ravnotežja. Stalna oblika pesmi: dvanajst trikitičnih verzov. In čemu ne prosta forma? Vincetič pravi: »potrebna je disciplina, precizna forma kot način oblikovanja kaotične stvarnosti«. In hkrati: stroga forma kot »odpor proti informacijski naglici, ki nam v enem času poseje toliko informacij, da se ne najdemo«. A. P.

foto: N. J.

Izšla Mohorjeva zbirka 1997

Pet zanimivih knjig

Knjižno društvo Mohorjeva družba, ki deluje že 145 let, je nedavno predstavila redno zbirko 1997, v kateri je pet knjig - V bogato ilustriranem Mohorjevem koledarju najde bralec spomine na izročilo, razmišljanja o sodobnosti in poglede naprej

V okviru Slovenskih večernic je izšla povest izpod peresa Jože Lovrenčič in opisuje svobodoljubljen spopad z osvajalskimi Rimljani v času nastanka Ogleja. Lahko bi rekli, da gre za epsko izpisano Prešernovo spoznanje, da je »... manj strašna noč v črne zemlje krilih, kot so pod svitlim soncem sužni dnovi!« Knjigo je ilustrirala Melita Vovk.

Knjižno delo Kristusove legende (Selma Lagerlöf; ilustrirala Maja B. Jančič) vsebuje deset pripovedi slovite švedske pisateljice o časih in ljudeh pred dva tisoč leti, ki se navznoter niso kaj bistveno razlikovali od nas in naših sodobnikov.

Četrta knjiga letošnje redne zbirke te najstarejše slovenske založbe ima naslov O Bogu in znanosti. Napisala sta jo David Wilkinson in Rob Frost. Gre za živahna, z mnogimi citati in življenjskimi primerami podprta razmišljanja, vprašanja in odgovore ob zapletih, ki nastajajo med soočenjem razuma in znanosti z intuicijo, hrepenenjem ter verovanjem.

Pismo naslednji generaciji Tatjane Angerer je kratka knjiga spoznanj in jedrnatih nasvetov, kako praktično živeti in kar najbolj ohranjati življenjsko okolje, ki ni dano le nam, ampak naj bo tudi prihajajočim rodovom.

FRANČEK ŠTEFANEC

PREROKOVANJE

Zaupen pogovor z vedeževalko.

POKLIČITE 090 4215

Razstava Urbanistično-arhitekturne delavnice Lendava '97

Povezava gradu, cerkve, novega kulturnega doma in sinagoge

Študentje Fakultete za arhitekturo so v Galeriji-muzeju Lendava predstavili svoje predloge ukrepov za rešitev problemov, ki so mesto spremenili v prebivalcem neprijetno in neprijazno življenjsko okolje

Urbanistično-arhitekturna delavnica Lendava je bila zasnovana posebej naključno, in sicer med strokovno ekskurzijo študentov arhitekture po Pomurju. Lendava je vzbudila zanimanje študentov, saj jo tarejo zares ekstremni prometni problemi in neživljenjskost mestnega organizma. Odločili so se, da se vrnejo in skupaj z domačini poskušajo vrniti Lendavi vse tisto, kar ji je bilo politično in drugače odvzeto. Poletje je potekala v Lendavi in njeni okolici enotedenska delavnica, na kateri so študentje iskali informacije o širšem prostoru, mestu, prometu, infrastrukturi, naravnih virih, arhitekturi, kulturnih spomenikih, vizijah in željah domačinov. Sledila je druga faza, ko so zbirano gradivo proučili in pripravili posamezne variante predlogov ureditve Lendave. Ti predlogi so bili predstavljeni v sredo, 26. novembra, ob 18. uri v Galeriji Muzeja Lendava na lendavskem gradu.

Ali bo lendavska arhitekturna delavnica kot prva doživela ureditve v praksi? Po besedah župana Jožeta Kocona se bo to zgodilo, kajti januarja naj bi razpisali natečaj za urbanistični načrt. Izvedbo in predstavitev dosežkov projekta študentov Fakultete za arhitekturo so omogočili Ministrstvo za okolje in prostor, Občina Lendava, ŠOU Ljubljana, Galerija-muzej Lendava, Gradbenik Lendava in Varis Lendava. Kot mentorji so sodelovali doc. dr. Igor Kaldič, asistent Peter Marolt in as.st. Jasna Kralj Pavlovec, konzultanti pa so bili prof. dr. Borut Juvanec, mag. Andrej Cvar in Igor Toš. Poleg domačina študenta arhitekture Roberta Rečka so sodelovali še Boris Bolič, Jurij Kocuvan, Vita Xorinšek, Maja Evelyn Kragelj, Maja Kuralt, Žiga Logonder, Barbara Mušič, Alenka Močnik, Primož Roškar, Laura Stegnar in Vesna Šolar. Osnovno izhodišče bilo ureditev primarnega cestnega omrežja (prometna ureditev) na osnovi aplikacij veljavnih državnih dokumentov in želja domačinov - če se bo prihodnje mesto zares začela graditi obvoznica

ca za tovorni promet, bo mesto rešeno največjega bremena. Skupine so delovale ločeno, samostojno, dela pa so plod avtorske kreativnosti.

Nastalo je več predlogov ureditve in oživitve mestnega jedra, poudarek je na novo vzpostavljene prečni osi na Partizansko cesto, na združitvi doslej fizično in mentalno ločenih mestnih jeder: lendavski grad - cerkev sv. Katarine, trg ob cerkvi, Partizanska cesta, nov kulturni dom in nov trg pred domom in sinagogo. S predpostavko, da bo mesto rešeno tovornega prometa, so v interni prometni ureditvi ožjega mestnega jedra ponudili enakovrednost vsem prometnim udeležencem - pešcem, kolesarjem in uporabnikom motornih vozil. Delavnica vrača mestu in njegovim prebivalcem pozabljene pojme, kot so trg, ulica, javne površine, sejmski prostor pa tudi domačnost, mir in varnost, uvaja režim spoštovanja obstoječe arhitekturne in druge kulturne dediščine, postavlja smernice in pravila posegov v to dediščino.

Stari urbanistični načrt je iz leta 1978; Goran Dominko s

svojo diplomsko nalogo in vse uradne institucije so jim bili v veliko pomoč. V predlagani prometni ureditvi so predlagali še eno obvoznico (poleg obvoznice za tovorni promet) na skrajnem južnem robu mesta, cesta bi bila tudi južni zazidalni rob. Mestno obvoznico bi morali narediti tudi za Pince, vendar je odločitev za pravilno smer odvisna od tega, ali bo v Pincah mejni prehod le za osebnosti ali tudi za tovorna vozila. Obvoznica je večja ločnica kot reka ali potok, zato je potrebno pred gradnjo vse pravilno predvideti. Prav tako so se ukvarjali z ureditvijo železniškega prometa in kolesarskih poti. Grad-cerkve-kulturni dom je prečna os na glavno os mesta, ki je značilna panonska ulica, imenovana Partizanska. Med notranjo obvoznico (južno od mesta) in potokom (ki je danes brez vode) bi bil park. Najbolj zanimivi sta vsekakor povezava med gradom in spodnjo ploščadjo prek lesenih stopnic na pilotih ter povezava med grajskim poslopjem in cerkvenim parkom. V zelenem parku ob cerkvi ne bo več parkirišča, okrog njega se bo pa peljala v rahlem zavoju. Rešitev za tujek - blagovnico - je njena pozelenitev z bršljanom. Cestišče se bo zožilo in uredilo nekako obvezno vijuganje, s tem se bo upočasnila vožnja. S kulturnim domom se bo moral oživiti tudi južni trg: pri slaščičarni bi morala biti še kakšna kavarna, terasa. Manjkajo tudi urejeni vodnjaki, spomeniki in marsikaj, kar spada v živo in prijetno mestno okolje.

BERNARDA B. PEČEK

Iz slovstvene preteklosti med Rabo in Dravo

PANONSKI PORTRETI

FRANCI JUST 24

Oba procesa, madžarizacija in gradnja duhovnih mestov čez Muro, sta trčila proti koncu stoletja, pri čemer je val madžarizacije, podprt z različnimi vzvodi posvetne oblasti in omejevalnimi sredstvi na meji, grozil preplaviti ne le navezovanje preko Mure, ampak tudi naravne narodnoobstoje težnje prekmurske slovenske skupnosti. Duhovniki, zbrani okrog dr. Franca Ivanocyja, nesojenega sombotelkega škofa, med katerimi je bil tudi Baša, so se zavedli resnosti položaja in ocenili, da se lahko raznarodovalnim pritiskom uspešno zoperstavi le tista skupnost, ki se jasno zaveda same sebe in svoje edinstvenosti. Pravilno so tudi ocenili, da tega samozavedanja ne bo mogoče doseči s šolo, ki tako ni bila narodnostno naravnana in prijazna, tudi ne samo z vzgojo doma in v cerkvi, ampak za to potrebujejo še dodatno silo, ki je že takrat kazala svoj pomen - medije, takrat seveda še predvsem časopisje. Tako je nastalo katoliško versko časopisje v prekmurščini: od 1904 naprej mesečnik *Nevtepeno poprijeta devica Marija zmožna gospa vogrska (Marijin list)* in koledar *Najsvetejšega srca Jezušovoga veliki koledar za ljudstvo (Kalendar srca Jezušovoga)*, od 1913 naprej še tehnik *Novine*.

IVAN BAŠA

spodabljata Vanek Šiftar in Ivan Škafar ter njuna polemika v reviji *Dialogi* iz leta 1970. Vanek Šiftar je menil, da je to časopisje odigralo raznarodovalno vlogo, gledano s stališča vseslovenskih nacionalnih tendenc, ki so jih posredno vnašale mohorjevke in druge slovenske knjige ter nekaj časopisja. Nasprotno je Ivan Škafar v odgovoru dokazoval, da zaradi Marijinega lista in Kalendarja srca Jezušovoga število mohorjanov ni bistveno upadlo in da so snovalci katoliškega časopisja še zmeraj bili tudi poverjeniki osrednjeslovenskih knjig, in tako temu časopisju pripisal pozitivni narodnostni predznak.

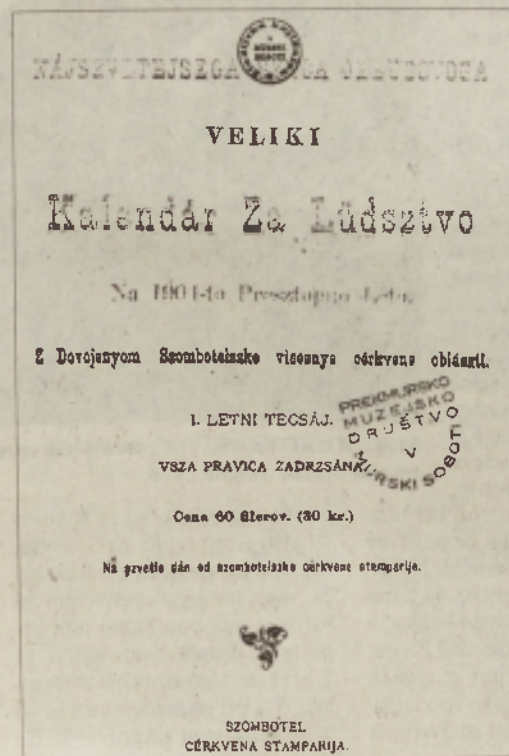
Za pojasnitev tega vprašanja je treba ob zgoraj opisanih upoštevati še nekaj okoliščin. Pri oceni o potrebnosti verskega časopisja v prekmurščini so njegovi snovalci verjetno izhajali iz spoznanja, da je za približno 100.000 prebivalcev Slovenske krajine nekaj sto mohorjev in drugih knjig ter nekaj časopisja premalo za ohranitev in dvig narodnostne (samo)zavesti. Ta predpostavljena ocena je toliko verjetnejša spričo dejstva, da je takrat zaradi pootstrenih kontrol na meji z Muro bil dotok slovenske pisane in govorne besede močno oviran.

Res pa je seveda tudi, da je odločitev o verskem časopisju v prekmurščini sovpadla s prikritim raznarodovalnim konceptom madžarske cerkvene oblasti. Le-ta je namreč, v nasprotju s posvetno, ki je nasprotovala sleherni publicistiki, bodisi v prekmurščini bodisi v knjižni slovenščini, izhajala iz predpostavke, da bodo ljudje v vsakem primeru prebrali versko časopisje, zato je bolje, če je to časopisje v "starem slovenskem jeziku", kakor pa mohorjevke, ki da oko prekmurskih bralecev obračajo proč, tja, od koder prihajajo.

Snovalci tega časopisja so - če se izrazim s pripodobno iz sodobnega življenja - zapeljali skozi zeleno luč, ki se jim je bila prižgala, vendar, tako priča vsebina stoterih števil, niso vozili po poti, ki so jo predvideli madžarski načrtovalci, kakor tudi mnogokrat niso upoštevali prometne signalizacije: z marsikaterim člankom so prekoračili predvideno hitrost, z uvedbo gajice prevozili stop-znak, večsah prehitevali po desni itn., itn.

Tako je ob pridržku, da je šlo za versko-vzgojno časopisje, ki je pokrivalo le del t.i. javnega interesa, in da je bila po svojem značaju to drugačna publicistična linija od leta 1879 končane Agustičeve, je vendarle mogoče zaključiti, da je to časopisje s svojimi posvetnimi besedili (zgodovinsko-pisni spisi, gospodarski in poučni članki, prevedeno in izvorno leposlovje, ljudsko slovo) dvigovalo izobrazbeno in splošno kulturno raven bralstva pa tudi njegovo narodnostno samozavest. Če je njegov nacionalno-povezovalni prispevek v smislu direktnih in jasnih političnih opredelitev res omejen, pa je narodnostno-ohranjalni pomen zelo velik.

(Nadaljevanje prihodnjic)

Naslovnica prve številke KSJ

O širši vlogi tega časopisja v slovenski publicistiki mnenja niso enotna, prej bi lahko rekli, da se diametralno razlikujejo. Njihovo diametralnost pri-

Seminar društva varnostnih inženirjev in tehnikov Za večjo varnost pri delu

Večina napovedanih predavateljev morala odpovedati udeležbo

Jakijeva dvorana v prostorih Zavarovalnice Triglav v Murški Soboti je bila skoraj premajhna za vse, ki so se želeli udeležiti enodnevnega seminarja na temo varstva pri delu in požarne varnosti, ki so ga skupno organizirali soboški varnostni inženirji in tehniki s svojimi velenjskimi kolegi. Posvet je bil namenjen direktorjem podjetij, strokovnim delavcem za področje varstva pri delu in požarne varnosti, doktorjem medicine dela, prometa in športa ter tistim vodilnim in vodstvenim kadrom, ki se pri svojem delu posredno ukvarjajo s problemi varstva pri delu, požarno varnostjo, zdravstvenim varstvom, delovnim pravom in kadrovsko-socialnim področjem. Predsednik soboškega društva varnostnih inženirjev in tehnikov Anton Rančigaj je povedal, da je pozitivno presenečen nad udeležbo na seminarju. Društvo je bilo ustanovljeno leta 1986, sedež ima na Cankarjevi 75 in sedaj šteje 58 članov, ki so po Rančigajevih besedah »eni bolj, eni manj, aktivni«. Osnovni namen je združevanje stroke v okviru društva, izmenjevanje mnenj in izkušenj, vsemu skupaj pa dodati tudi pridih družabnosti. »Zaradi nastopa na tržišču je naša velika želja, da bi imeli sredstva za preživetje. Kmalu se bo društvo preimenovalo in bo dobilo neko transparentno ime, prek katerega bo jasno videno, da so v njem zaželeni vsi, ki želijo delati na področju varstva pri delu,« je dejal predsednik Rančigaj. Toda na seminarju v Murški Soboti ni potekalo vse po predvidenem planu, saj je večina predavateljev zaradi službenih obveznosti v tujini ali boleznih morala odpovedati udeležbo. Tako je predavanje na temo *Metode in nosilci zagotavljanja celovitega zdravstvenega varstva zaposlenih v spremenjenih razmerah po ukinitvi obratnih ambulanz*, ki bi ga morala imeti specialista medicine, dela in športa dr. Tatjana Gazvoda, vodil njen poklicni kolega dr. Stanislav Pušnik iz Zdravstvenega doma Ravne na Koroškem. Manjkali je tudi magister Milan Srna, diplomirani inženir strojništva z Ministrstva za delo pri Uradu za varnost in zdravje Republike Slovenije s svojim predavanjem na temo *Obveznosti in odgovornosti direktorjev podjetij za zagotavljanje varstva pri delu zaposlenih ter posledice nevarnih delovnih razmer*, od napovedanih pa se je vendarle pojavil diplomirani psiholog Milan Horvat s temo *Strokovni pristopi, načini in metode motiviranja direktorjev, vodilnih in vodstvenih kadrov ter strokovnih delavcev za varstvo pri delu za zagotavljanje varnih delovnih razmer v podjetju*.

Podoben seminar, kot je bil soboški, bo spomladi v Velenju, tematika pa bo varstvo okolja.

TOMO KOLES

Posvet o prometnih vozliščih

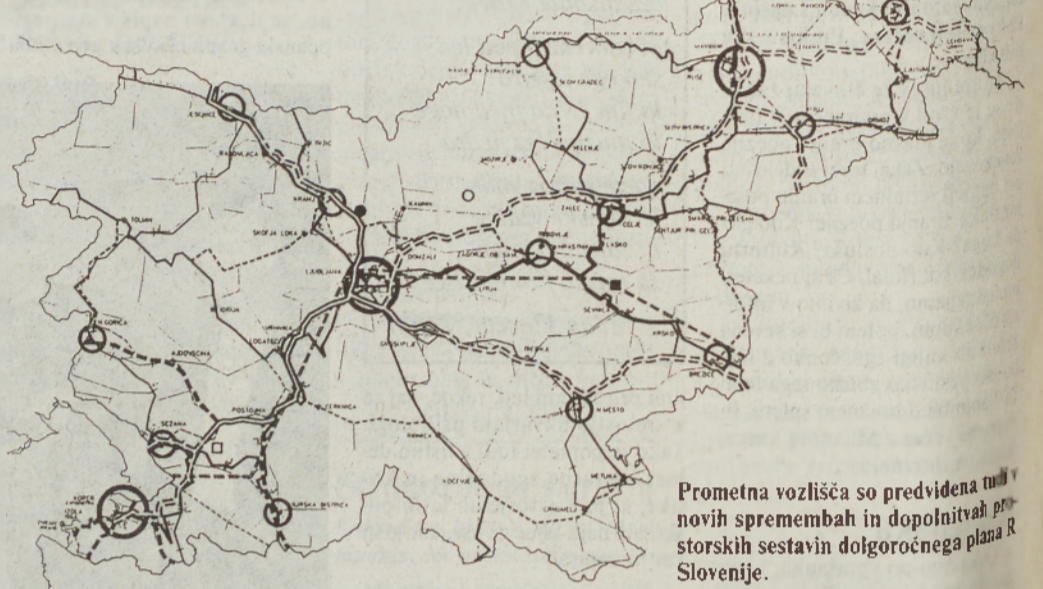
Slovenija mora izkoristiti tovorni promet

Zanimivo posvetovanje Prostorsko in prometno planiranje mednarodnih prometnih vozlišč v Republiki Sloveniji

»Ko smo 1990. leta organizirali posvet na temo *Atocesta od Kopra do Lendave, so nas vsi zaničevali in govorili, da smo nori. Toda mi smo že takrat vedeli, da bo ta smer kmalu nadvse pomembna. Planer mora biti obdarjen tudi z vizionarstvom ... tako sedaj trdimo, da je prva faza gradnje infrastrukture za Slovenijo končana, torej gradnja avtocest in železnic, zdaj se začne druga faza, ko bomo od tega tovara, ki potuje čez Slovenijo, imeli tudi kakšne koristi,« nam je v kratkem razgovoru povedal prof. dr. Martin Lipičnik, eden organizatorjev zanimivega in za prihodnje prometno politiko pomembnega mednarodnega posveta z naslovom *Prostorsko in prometno planiranje mednarodnih prometnih vozlišč v Republiki Sloveniji*.*

Poleg g. Lipičnika s Fakultete za gradbeništvo (študijski program promet) iz Maribora so programski svet sestavljali mag. Dušan Blaganje (državni sekretar Ministrstva za okolje in prostor) in prof. dr. Livij Jakomin s Fakultete za pomorstvo in promet v Piranu; soorganizatorji posveta pa so bili Fakulteta za gradbeništvo, Ministrstvo za okolje in prostor - Urad za prostorsko planiranje in Ministrstvo za promet in zveze. V prvem dopoldanskem delu sredine-

ga posvetovanja (26. novembra) so strokovnjaki iz prostorskega in prometnega ministrstva govorili o vlogi in pomenu prostorskega in prometnega planiranja prometnih

Prometna vozlišča so predvidena tudi v novih spremembah in dopolnitvah prostorskih sestavin dolgoročnega plana R Slovenije.

vozišč Republike Slovenije za razvoj države, v nadaljevanju pa so tuji strokovnjaki iz Grada, Belgije, Madžarske, Trsta in Zagreba utemeljevali vlogo in pomen prostorskega in prometnega planiranja. Popoldne so delo nadaljevali v obliki delavnic na temo Slove-

utrđiti idejo o Sloveniji kot državi, prek katere potekajo ne le pomembni prometni koridorji, ampak kjer so tudi pomembna prometna vozlišča. Pomembno je ves ta tovorni promet izkoristiti sebi v prid. »Človek ima nešteto razlogov, da potuje, tovar pa ima samo enega:

katji od te prometne povezave odvisna tudi usoda mariborskega prometnega vozlišča. Ta povezava bo pomembna predvsem pri političnem lobiranju, kjer so poleg Primorcev vse glasnejši tudi Goranjenji in Dolenjci.

BERNARDA B. PEČEK

Intervju z mag. Gojkom Koprivcem, predsednikom uprave zavarovalne družbe Adriatic

Adriatic utrjuje svoj položaj v Prekmurju

Zavarovalništvo kot panoga je vse pomembnejša in vse pogostejša tema - Tako je zaradi najrazličnejših razlogov

Predvsem pa zato, ker se je sistem socialnega zavarovanja, ki temelji na pogodbenem dogovoru, da ena generacija zagotavlja socialno varnost drugi, znašel v krizi. Breme socialnega varstva se z države vse bolj prernaša na posameznika, na družino.

O tem, o prav zdaj izredno pomembni temi, dodatnem zdravstvenem zavarovanju za doplačila zdravstvenih storitev in spremembi zakonodaje na tem področju pa tudi o lastninjenju zavarovalnic, smo se pogovarjali s predsednikom uprave Adriatic, mag. Gojkom Koprivcem.

G. Koprivec, znano je, da je Adriatic edina komercialna zavarovalnica, ki je leta 1993 uvedla prostovoljno zdravstveno zavarovanje za doplačila in ustvarila konkurenco državnemu zavodu na tem področju. Ali je Adriatic pri tem uspešen?

Gojko Koprivec: »Vsekakor, o tem ni nobenega dvoma. Z vstopom Adriatic na področje zdravstvenega zavarovanja se je ustvarila dejanska konkurenca na tem področju. Še več, upamo si trditi, da je tudi po naši zaslugi premija zdravstvenega zavarovanja v Sloveniji, ki jo plačujejo zavarovanci, bistveno nižja, kot bi bila sicer. Ta trenutek uporabljajo Adriaticovo zdravstveno kartico prek 170.000 zavarovancev, to je okrog 13 odstotkov vseh zavarovancev v Sloveniji. Poleg tega ima Adriatic podpisanih več kot 960 pogodb z izvajalci zdravstvenih storitev, ki jim vsem tudi redno poravnavamo škode za svoje zavarovance v skladu s pogodbami. Pomembno pa je tudi, da nam zaupa Zdravniška zbornica Slovenije, s katero smo podpisali krovno pogodbo o zavarovanju poklicne odgovornosti, združuje pa 6000 zdravnikov.«

V prihodnje bo skrbniška vloga...

mnoгих evropskih državah, še veliko manjša, kot je trenutno, premik pa se seveda pozna tudi na zdravstvenem področju.

Gojko Koprivec: »Res je. Ker ste omenili skrbniško vlogo države, ne moremo mimo napovedanih sprememb pokojninskega sistema, ko bomo morali v Sloveniji za finančno varnost v starosti poskrbeti predvsem sami z dodatnimi življenjskimi zavarovanji in dodatnimi pokojninskimi oziroma rentnimi programi, ki jih v Adriaticu že ponujamo. Tudi na področju zdravstvenega varstva se obseg pravic iz obveznega zdravstvenega zavarovanja pomembno krči, vse večji del obveznosti pa prehaja v prostovoljno zdravstveno zavarovanje. Kakorkoli se bodo zadeve razvijale v prihodnje, smo nanje pripravljani, ker imamo v Adriaticu zdaj že petletne izkušnje na tem področju. Navsezadnje kaže tudi dejstvo, da tesno sodelujemo s Svetovno banko in strokovnjaki iz programa Phare, dolgoročno usmeritev in namen Adriatic, da se visoko specializira za osebna in zlasti zdravstvena zavarovanja.«

Kje so torej prednosti zdravstvenega zavarovanja v Adriaticu?

Gojko Koprivec: »Zelo enostavno. Rad bi poudaril, da v Adriaticu

cu racionaliziramo poslovanje. Zaradi tega, in ker je večina naših zavarovancev aktivno zaposlena populacija, lahko ponudimo niž-

Mag. GOJKO KOPRIVEC, predsednik uprave zavarovalne družbe Adriatic, d. d.

jo ceno za enako ali še kakovostnejšo storitev. Pa ne samo to, ker smo univerzalna zavarovalnica, vsem našim zdravstvenim zavarovancem ponujamo tudi popuste pri drugih zavarovanjih, 11 % pri kasko zavarovanju avtomobila, 5 % pri stanovanjskem in 10 % pri požarnem zavarovanju. Če te premije seštejemo, ugotovimo, da z zavarovanjem pri Adriaticu lahko prihranimo praktično vso letno premijo zdravstvenega zavarovanja. Če pa na zadevo pogle-

damo širše, bi rad povedal, da je predvideno, da naj bi se že l. 1. 1998 ustanovila vzajemna zdravstvena zavarovalnica in da se pravzaprav ZZZS v prihodnosti ne bo mogel več ukvarjati s prostovoljnimi zdravstvenimi zavarovanjem, ki bo izločeno iz njegovih pristojnosti. Vzajemna zavarovalnica bo poslovala po popolnoma drugačnih principih kot posluje zavod zdaj in v njej bodo morali zavarovanci prevzeti prav vse rizike in obveznosti, ki izhajajo iz tega področja.«

No, na drugi strani ostaja Adriatic kot specializirana zdravstvena zavarovalnica ...

Gojko Koprivec: »Tako je. Izkušnje, ki smo jih pridobili na področju zdravstvenih zavarovanj, in sedanja boljša izhodiščna pozicija, ko imamo ugodnejši škodni rezultat od konkurence, če povem v zavarovalniškem žargonu, nam omogočajo, da lahko vnaprej napovemo ugodnejšo ceno zdravstvenih zavarovanj tudi v naslednjem zavarovalnem obdobju. Ob tem pa bomo, kot doslej, dosledno izpolnjevali obveznosti do svojih zavarovancev.«

Že dalj časa spremljamo polemiko glede lastninjenja zavarovalnic, ki že predolgo traja, kaj vi menite o tem?

Gojko Koprivec: »Res je. Zavarovalništvo čaka še en trd oreh in vsi v zavarovalništvu si želimo, da bi bilo lastninjenje izpeljano kar se da hitro in pravično. Pri-

damo bi, da se dosedanji monopol na zavarovalnem trgu tudi na področju lastninjenja obnaša do preostalih srednje velikih zavarovalnic neprimerno, kot da ne ve, da lahko na zavarovalnem področju konkurira samo s produktom, s kakovostjo storitve, prednostmi in ceno. V Adriaticu, v Tilii ter Zavarovalnici Maribor glede lastninjenja podpiramo mnenje finančnega strokovnjaka na tem področju prof. dr. Ivana Ribnikarja, ki meni, da t. i. delitvena bilanca premoženja Zavarovalne skupnosti Triglav iz leta 1991 ni pravična ter da bi moral biti na omenjene zavarovalnice prenesen del poslovnega sklada za osnovna sredstva. To konkretno za Adriatic pomeni, da bi nanj prenesli dve milijardi tolarjev sredstev rezervacij, tri milijarde pa na preostali dve zavarovalnici. Za naše zavarovance bi to pomenilo še dodatno povečano varnost naložb.«

Kakšna pa je bila dosedanja regulativa države na tem področju?

Gojko Koprivec: »Država je do zdaj na zavarovalniškem področju dejansko podpirala monopol, saj je pretežni del svojega premoženja, državne uprave in javnih podjetij prepuščala osrednji zavarovalnici. Taka usmeritev seveda ni prispevala k razvoju konkurence. Še več, tudi za razvoj regij je zelo neugodno, če se glavna premija zliva iz regij v center, med drugim tudi iz Prekmurja v Ljubljano, vrača pa se ne ali v mnogo manjšem obsegu ...«

Po mojem mnenju ste se zdajle dotaknili izredno aktualne teme. Kaj bi bilo po vašem mnenju torej potrebno ukreniti?

Gojko Koprivec: »Kratek bom. Če bi država pravično razporedi-

la zavarovanje svojega premoženja, bi v Adriaticu, ki ta trenutek obvladuje desetino trga zavarovalnih storitev v Sloveniji, pridobili kar 2 milijardi dodatne premije letno. Le s prej opisano rešitvijo lastninjenja in ustrezno prerazporeditvijo zavarovalne premije bomo lahko ustrezno uvrstili zavarovalniški sektor na se pripravili na vstop v Evropsko zvezo.«

Končamo lahko torej z besedami, da se Adriatic utrjuje in si prizadeva za še trdnejšo pozicijo v slovenskem prostoru, obenem pa se z različno novo ponudbo prilagaja potrebam svojih zavarovancev. Ena takih novosti je, če se ne motim, tudi vaš brezplačni telefon?

Gojko Koprivec: »Da, v začetku leta smo uvedli brezplačno telefonsko številko 080/11 10 za informacije o vseh osebnih zavarovanjih, torej o zdravstvenih, o katerih sva spregovorila na začetku, o življenjskih, pokojninskih in štipendijskih programih rentnih zavarovanj. Brezplačno linijo smo uvedli predvsem zato, ker je med ljudmi vse več zanimanja za ta zavarovanja. Želimo pa jim omogočiti kar najhitrejši dostop do informacij. Z modrim telefonom smo poleg tega postavili sklepanje zavarovanj, saj lahko ob pomoči te številke zavarovanci preprosto naročijo tudi obisk zastopnika na domu.«

Še nekaj bi rad povedal, da se v svojem imenu pa tudi v imenu direktorja Adriaticove enote v Murški Soboti, Vinka Priskana, zahvalim vsem, ki so Adriaticu že izkazali zaupanje in so naši zavarovanci v Prekmurju.

Zgodilo se je ...

Stanjevci: V nesreči več poškodovanih

V nedeljo ob 17.20 se je Robert K. peljal z osebnim avtom po regionalni cesti iz smeri Gornji Petrovci proti Mačkovecu. Zunaj Stanjevca je dohitel traktor, ki ga je upravljal Vladimir B., in ga (traktor) začel prehitovati, čeprav se je z nasprotno smeri približeval osebni avto, ki ga je vozil Štefan Z. Avta sta silovito čelno trčila. Vozilo Roberta K. in njega samega je odbilo celo v traktor, a je k sreči dobil le lažje poškodbe, prav tako njegov sopotnik Jožef Z. Hude poškodbe pa je utrpel (nič kriv, saj je vozil pravilno po svoji desni strani vozišča) Štefan Z. Težje se je ranila tudi njegova sopotnica Marija Z., lažje pa sopotnik Dejan Z. Gmotna škoda na vozilih znaša 600.000 tolarjev.

Veržej: S steklenico po Štefanu

30. novembra v večernih urah je prišlo najprej do besednega spora med Alojzjem B. in Štefanom B. iz Verzeja. Po krajšem prepiru je Štefan B. dvakrat brnil v nogo Alojza B., nato pa ga je skušal še udariti z roko. Potem pa je pobudo prevzel Alojz B., ki je pograbil prazno pijsko steklenico in z njo močno udaril po glavi Štefana B. in mu povzročil hudo poškodbo, zato so poškodovanca kar hitro odpeljali v bolnico v Rakičan.

Ljutomer: Vlom v kava bar

V noči s 25. na 26. november je neznanec vlomil v kava bar Mičo na avtobusni postaji v Ljutomeru, saj je s silo zlomil vložek cilindrične ključavnice na vratih. Iz notranjosti kava bara je odnesel cigarete in alkoholne pijače, vse v vrednosti 60.000 tolarjev, in izginil.

Ljutomer: Poskus vloma v kiosk

Isto noč je nekdo posušal vložek v časopisno - tobačni kiosku.

Uspešna akcija organov za notranje zadeve Zasegli tri kilograme marihuane

Kaj se je dogajalo pri mejnem prehodu?

Delavci Uprave kriminalistične službe UNZ Murska Sobota so med delom na terenu prišli do podatkov, da v zadnjem času nekdo na parkirnem prostoru za kavarno Kompas v bližini mejnega prehoda v Gornji Radgoni - prepredaja mamila.

Predzadnje sredo, 26. novembra, okrog 19. ure, ko so se kriminalisti in policisti odločili za akcijo, so bili uspešni: prijeli so neznanca Z. K. iz Gornje Radgone, druga dva, ki sta sodelovala pri predaji oziroma prevzemu mamila, pa sta uspela pobegeti. Prijeli so tudi mamilo, in sicer na kraju storitve kaznivega dejanja, ki pa je v posesti enega od osuječencev. V večji papirnati vreči je bilo namreč 3.065 gramov posušene vršičke marihuane, vredni okrog 9.000 mark, kajti na enem (tihotapskem) trgu stane kilogram marihuane od 2.500 do 3.000 kilogramov, odvisno od obsega povpraševanja. Ker je bila povpraševanje vse večje, je bila primerna cena.

Kaj pa se je zgodilo s fantoma, ki sta jo uspela popihati? Takoj je bila akcija za njuno prijeto doma v Črncih na Apašah. B. K. so izsledili še isti dan okrog 21. ure v Radencih, pa nekoliko pozneje. Zoper osumljene bodo podali kazensko državno tožilstvo v Murski Soboti kazenske ovadbe storitve kaznivega dejanja pripravljene proizvodnje in prometa z mamili po 196. členu Kazenskega zakonika R Slovenije. Š. S.

prav tako na avtobusni postaji v Ljutomeru. Kdo ve, ali je bila zadeva pretrd oreh ali pa je vlomil, kdo prenal, dejstvo je, da je ostalo zgolj pri poskusu, zato je nastala le manjša škoda na objektu.

Neznanec, ki je predzadnje sredo vlomil v kletne prostore hotela Jeruzalem v Ljutomeru, je prav tako odšel praznih rok.

Bunčani: Novopečeni ribič?

V prejšnjem tednu pa je vlomilec obiskal tudi Bunčane pri Kri-

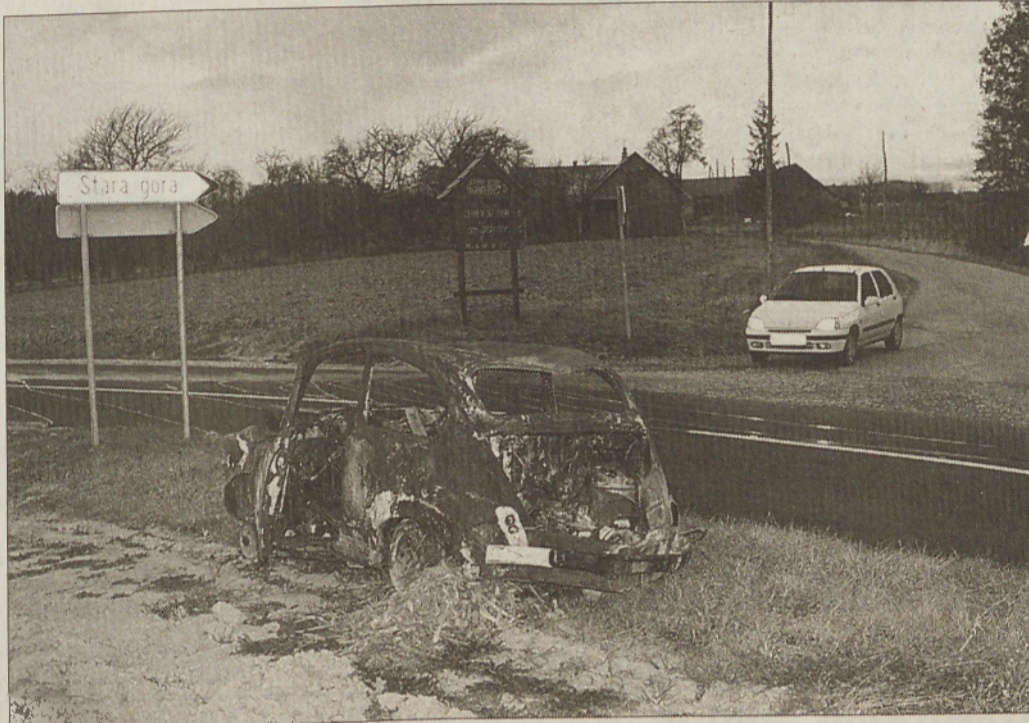
ževcih. Ustavil se je pri leseni baraki pri ribniku Bojana B., čez čas pa kar vlomil vanjo in pobral razne predmete in ribiške pripomočke v skupni vrednosti 60.000 tolarjev. Ribe v ribniku pa je pustil plavati.

Žihlava: Zgorel renault 19

V četrtek, 27. novembra, okrog 0.15 je izbruhnil požar na poslopju 10 krat 5 metrov, katerega lastnica je Majda P. z Žihlave. Škode je za dobra dva milijona, saj ni (z)gorelo le poslopje, ampak tudi osebni avto Renault 19, ki je bil parkiran v objektu. Vzrok požara še ni znan.

Murska Sobota: Ponaredek na Petrolu

Ponarejeni desetstisočaki slovenskih tolarjev še vedno krožijo po Pomurju, kar napeljuje na misel, da je neki (pomurski?) barvni fotokopirni stroj polno zaposlen. Glejte: skoraj ne mine dan, da ne bi v kaki trgovini, gostilni ... odkrili ponaredek. Zelo previdni pa bodite na bližnjem *Miklošovem senju!* Zazdaj naj samo sporočimo, da je neki Drago K. 30. novembra v jutranjem času poskušal plačati »tankanje« z 10.000 tolarskim bankovcem, a je prodajalec ugotovil, da je ničvreden barvni papir. Potem je prišla policija. Š. S.

Cigaj je ficek? V Žihlavi, ki spada v občino Sveti Jurij ob Ščavnici, je prejšnji teden zgorel v »hišnem« požaru renault 19. Tole, kar vidite na fotografiji, pa je zgoreli ficek. Prostor, na katerem je končal svoje življenje, spada v ljutomersko občino, na drugi strani ceste, kjer stoji Vestnikov clio, pa je že območje svetojurijske občine. Že lep čas je aktualno vprašanje: kdo bo odstranil ficeka? Lastnik najbrž ne, sicer bi to že storil. »Bojim« se, da bodo morali zavihati rokave moške s sosednje Stare Gore, saj pločevinast zgorel skelet le preveč kazi podoba turističnega kraja. Clia pa seveda zdaj ni več tam. - Foto: Š. S.

Andreanum v Mariboru

Prispevek k Slomškovi dediščini

Kaj je zapisal škof?

22. junija letos je apostolski nuncij v Sloveniji dr. Edmond Farhat blagoslovil škofijsko ustanovo v Mariboru - Andreanum. 1. oktobra so se začela predavanja na mariborski enoti teološke fakultete Ljubljana že v Andreanumovih predavalnicah.

Ob godu zavetnika mariborske škofije sv. Andreja (od tod tudi ime ustanove Andreanum) in začetku prvega akademskega leta, ko so študij preselili v nove prostore, so v četrtek, 27. novembra, pripravili slavnostno akademijo.

Prav na ta dan pa je Rimskokatoliška župnija Maribor (uradno ime) izdala publikacijo z naslovom Andreanum - nov prispevek k Slomškovi dediščini. Škof dr. Franc Kramberger je v uvodu med drugim zapisal: *VIVAT, CRESCAT, FLORREAT! - NAJ ŽIVI, RASTE, CVETE ob obilju Božjega blagoslova in Slomškove prošnje!*

V publikaciji so članki še starih drugih avtorjev - Mirko Krašovec, dipl. teolog, škofijski ekonom in vodja projekta zgraditve Andreanuma: *Andreanum včeraj, danes, jutri*; Ljubo Mišič, dipl. inženir arhitekture, sicer avtor idejnega projekta objekta Andreanum: *Andreanum z urbanističnega in arhitekturnega zornega kota*; Braco Zavrnik, samostojni novinar in publicist: *Andreanum kot teološko, biblično, humano, pasioralno in cerkvenosodno središče*; Jože Krašovec, akademik, dipl. teolog, redni profesor bibličnih ved stare zaveze: *Slovenska eksegeza v globalizaciji svetovne eksegeze*. V publikaciji so še izjave profesorja dr. Vinka Potočnika, ki je prodekan Teološke fakultete; dr. Ivanke Tadin, ki je vodja škofijske teološke knjižnice; sestre (redovnice) Bogoljube Štefko, ki je vodja doma duhovnikov; msgr. Viljema Pangerla, ki je stolni kanonik pa tudi vodja škofijske pastoralne službe, in profesorja dr. Stanka Ojnika, ki je predsednik škofijskega cerkvenega sodišča.

Dasiravno je minilo od otvoritve in blagoslovitve Andreanuma šest mesecev, pa prav vse dejavnosti, ki so načrtovane za ta škofijski zavod, še niso zaživele v novih prostorih. Tako na primer (zaradi pomanjkanja denarja) še niso uspeli opremiti teološke knjižnice. Ta bo sicer »postala središče srečevanj različnih kultur iz preteklosti in sedanjosti, ob ustvarjalnem in znanstvenem delu pa tudi prihodnosti. S tem ko bo varovala, posojala in razširjala knjige, bo knjižnica vršila dejavnost, ki je evangelizacijskemu poslanstvu Cerkve ne samo zelo blizu, temveč je eno z njim.« Tako je zapisala vodja dr. Tadinova. Š. S.

Radenci: cene za mrtve

Po dveh mesecih, odkar so v Radencih blagoslovili oziroma predali namenu novo župnijsko pokopališče in mrliško vežo, tamkaj še ni bilo pogreba (pokopa). Gradbeni odbor za zgraditev pokopališča pa je skupaj s Krajevno skupnostjo Radenci medtem pripravil začasni predlog cen pokopaliških storitev. Tako naj bi znašala enoletna najemnina za enojni grob 3.500, za družinski grob 5.000 in za žarni grob 2.500 tolarjev. Za zakup družinskega groba za 10 let je predvidena cena 85.000 (enojnega groba 60.000), za 20 let pa 170.000 (za enojni grob 120.000) tolarjev. Te in še nekatere druge cene bodo veljale začasno, in sicer do podpisa koncesijske pogodbe z izvajalcem javne službe. J. G.

Novinarje tudi tožijo

Branko je (za zdaj) čist

Senat okrožnega sodišča v Murski Soboti naj bi prezrl tretji odstavek 169. člena Kazenskega zakonika.

Pred letom dni je senat Okrožnega sodišča v Murski Soboti obsodil novinarja Večera Branka Žunca iz Murske Sobotne na pogojno kazen dva meseca in 15 dni zopora.

Spoznal ga je za krivega kaznivih dejanj žaljive obdoložitve in razžalitve, ker da je »po televiziji in s tiskom o drugem trdil in raznašal nekaj, kar lahko škoduje njegovi časti in dobremu imenu, s tem da je na Kanalu 10 Murska Sobota naslovil oddajo Kriminalni dosje, pri čemer je pod uvodno sliko prikazal tri kriminalce, v oddaji Zakaj je umrla 18-letna Liljana pa je s celovito oddajo oz. njenim načinom vodenja in obravnavanja, posebej pa v naslednjih zapisih izražal žaljive obdoložitve na račun Pomurskega zdravstvenega zavoda Murska Sobota oziroma njegovih delavcev, pri čemer je gledalce pozival k sodelovanju v oddaji ...«

Kolega Branko Žunec se je prek odvetnika Viktorja Osima iz Maribora pritožil na Višje sodišče v Mariboru. To je pred kratkim izdalo sklep, da se sodba sodišča prve stopnje po uradni dolžnosti razveljavi in zadeva vrne v ponovno sojenje. Ugotovilo je namreč, da je »sodišče prve stopnje bistveno kršilo določbe kazenskega postopka v smislu 11. točke prvega odstavka 371. člena

ZKP ...« - Iz opisa dejanja pod 1) prvostopne sodbe, ki je nekritičen povzetek zasebne tožbe, ni mogoče razbrati, kaj od pod obtožbo zajetega je obtoženeц trdil in kaj raznašal ... Pojmov trdit ali raznašati nekaj namreč ni mogoče enačiti.«

Višje sodišče tudi opozarja na tretji odstavek 169. člena kazenskega zakonika, po katerem se ne kaznuje, kdor se o kom žaljivo izrazi v znanstvenem, književnem ali umetniškem delu, v resni kritiki, pri izvrševanju uradne dolžnosti, časnikarskega poklica ... če se iz načina izražanja ali drugih okoliščin vidi, da tega ni storil z namenom zaničevanja. Iz vidika te določbe prvostopno sodišče obtožbe ni preizkusilo, pa zato v tej smeri tudi ni navedlo nobenih razlogov.

»Ko bo sodišče prve stopnje nakazane kršitve odpravilo, bo o stvari znova odločilo, pri tem pa bo moralo tudi kritično premotriti izvajanje pritožbe obtožencevega zagovornika.« je še zapisano v sklepu iz Maribora.

Branko je (za zdaj) čist oz. nič kriv. Š. S.

Dobro je storiti - dobro

Mladi na razpotju

Razpotje ni tragika, ampak nekaj samoumnevnega

Po geslom *Mladi na razpotju* je potekal letošnji teden Karitas. Da, razpotje (kraj, prostor, stanje, kjer se pot razcepi v več več poti, smeri ...) je to, kar bega mlade ljudi. Razpotje pa naj ne bi bila tragika, ampak nekaj, s čimer se sreča (morda tudi spopade) sleherni človek. Dobro je, ko stopi na pravo pot.

tudi »čezmernim« materialnim dobrinam, »da« pa duševnim in duhovnim vrednotam. Nastopajoči so nas prepričali, da je naša mladina zdrava, voljna učenja in

Mladi iz 12 pomurskih župnij so izvedli v nedeljo v Črenšovcih večerni kulturni program in tako pokazali svojo ustvarjalnost na duhovnem področju. Nikakor nimajo prav tisti, ki tako radi povedo kaj slabega o mladini. - Foto: Š. S.

Katera pot je prava? Tako so se spraševali tudi mladi iz župnij Črenšovci, Ljutomer, Bogojina, Kobilje, Beltinci, Murska Sobota, Lendava, Sveti Jurij ob Ščavnici, Odranci, Hotiza, Velika Polana in Turnišče, ki so sodelovali v igrah, petju in muziciranju, predvsem pa s svojim razmišljanjem na osrednji pomurski slovesnosti ob koncu tedna Karitas, ki je bila v nedeljo popoldne v telovadnici OŠ Črenšovci. Prireditev, ki jo je organizirala črenšovska župnijska Karitas na čelu z Marijo Horvat

iz Žižkov, je privabila množico ljudi. Med njimi je bil škof Jože Smej, ki je zbrano občestvo tudi nagovoril.

Mladi so ogledala odraslih in na dramatičen način sporočajo, da je z družbo, v kateri živijo, nekaj narobe. Na to so opozorili tudi na prireditvi v Črenšovcih, ko je skupina mladink in mladincev prišla na oder s transparenti STISKE, NESREČE, ALKOHOL, REVŠČINA, SOVRAŠTVO, DROGE ... in potem odločno rekla NE! »Ne« pa je veljal

dela, vzgojena za primerne medčloveške odnose ... Mladi pa naj doživijo, da jih imamo radi tudi odrasli. Prislubnimo in približajmo se jim v njihovih potrebah in stiskah ter ne dovolimo, da bi bili sami, osamljeni. *Bodimo živa Karitas in mladim prvi ponudimo roko!*

Mladi na razpotju so nam na simboličen način (z vsebino programa) ponudili roko. Odrasli jim pomagajmo, da bodo šli po pravi poti. Katera je prava pot? Š. SOBOČAN

Prva državna nogometna liga

Mura : Potrošnik 5 : 2

Murska Sobota - Igrišče v Fazaneriji, gledalcev 4.000. Sodnik: Vidali (Kubed). Strelci: 0 : 1 Kotnik (1 - 11 m), 0 : 2 Kečan (38), 1 : 2 Ilič (44 - 11 m), 2 : 2 D. Baranja (57), 3 : 2 Škaper (62), 4 : 2 Škaper (83), 5 : 2 Gutalj (88).

Mura: Černjavič, Lukič, Ošljaj, Alibodžić, Dominko, A. Baranja, D. Baranja (Ristič), Škaper, Vogrinčič (Mesarič), Ilič, Gutalj.
Potrošnik: Kuzma, Bajič, Dvoršak, Godina, Kečan (Mirtič), Kotnik, Zver, Marković (Tratnjek), Črnko, Franko (Cetina), Zemljič.

1. SNL

Rezultati - 18. krog

Mura : Potrošnik	5 : 2
Publikum : Gorica	1 : 1
Maribor : Vevče	5 : 1
Primorje : Rudar	2 : 1
Olimpija : Korotan	3 : 1
Mura	1812 3 3 36:20 39
Primorje	1810 2 6 35:17 32
Maribor	1810 1 7 28:16 31
Publikum	18 8 5 5 35:27 29
Gorica	18 8 4 6 27:18 28
Olimpija	18 7 7 4 30:27 28
Rudar	18 6 4 8 21:19 22
Korotan	18 5 5 8 16:26 20
Potrošnik	18 4 212 19:40 14
Vevče	18 2 313 14:41 9

Nogomet

V Lendavi prva Topolca

Veterani Nafta so v Lendavi organizirali mednarodni turnir v malem nogometu. Med štirimi moštvi je zmagala Topolca iz Madžarske pred prvo ekipo OZN, drugo ekipo OZN in Nafto iz Lendave. Povratno srečanje bo na Madžarskem. (F. H.)

Modelarstvo

Sašo Sinic državni prvak

Modelarska sekcija pri soboškem aeroklubu, ki jo vodi Milan Vertot, organizacijski vodja je Franc Gomboc, mentor in hkrati tekmovalca pa Jože Titan, vključuje 18 zelo aktivnih tekmovalcev, ki so se izkazali na domačih in tujih tekmovanjih. Letos so sodelovali na osmih domačih in petih tujih tekmovanjih, od tega na treh tekmovanjih svetovnega pokala. Tekmujejo v dveh razredih - s prostoletečimi modeli s premerom kril 2,40 metra (F1-A) in s prostoletečimi modeli s premerom kril 1,50 metra (F1-H). Ob iztekajočem se koledarskem letu so v modelarski sekciji strnili letošnje rezultate, ki so zavidanja vredni. Najuspešnejši tekmovalca je bil Sašo Sinic, ki je v kategoriji prostoletečih modelov s premerom kril 2,40 metra na državnem prvenstvu med mladinci zasedel prvo mesto in postal državni prvak. Bojan Gjerek je bil v isti kategoriji tretji, Dejan Gomboc peti, Tomž Lepoša pa sedmi. Sinic, Gjerek in Gomboc so člani državne mladinske reprezentance. V članski konkurenci je bil najuspešnejši Jože Titan, ki je zasedel tretje mesto, Sašo Sinic je bil četrti (oba sta člana državne reprezentance), Bojan Gjerek je bil šesti, Dejan Gomboc pa osmi. V razredu prostoletečih modelov s premerom kril 1,50 metra je bil najuspešnejši Denis Nemeš, ki je zasedel drugo mesto. Danijel Fujs je bil tretji, Boštjan Bagari

Mali nogomet

Asfaltna liga MS

Martinišče	1312	1	0	66:14	37	
Kanal	13	9	2	41:23	29	
Lipovci	13	8	4	64:27	28	
Odranci	13	7	3	57:28	24	
Beltinci	13	7	2	52:32	23	
Park	13	7	1	56:40	22	
Panonska	13	6	1	39:32	19	
Kerenčičeva	13	6	0	7	36:46	18
Klub mladih	13	4	3	6	35:34	15
NK 13	13	4	2	7	36:52	14
Slovan	13	3	2	8	18:57	11
Rakičan	13	1	4	8	24:39	7
Renkovci	13	2	11	0	24:59	7
Mladost	13	2	0	11	17:82	6

Na regijskem prvenstvu osnovnih šol v malem nogometu, ki je bilo v Murski Soboti, so sodelovale štiri ekipe. Zmagala je OŠ III Murska Sobota, ki je premagala Grad z 2 : 1, Puconce s 3 : 0 in igrala neodločeno z Gornjimi Petrovci ter zasedla prvo mesto s 7 točkami pred OŠ Grad, 4, OŠ G. Petrovci, 4, in OŠ Puconci, 1 točka. V nadaljnje tekmovanje sta se uvrstili ekipe soboške tretje osnovne šole in osnovne šole Grad.

Nogometni komentar

Promocija jesenskega prvaka Mure

Številni ljubitelji nogometa, zlasti privrženci soboške Mure, ki so se v slabem vremenu v tolikšnem številu zbrali na prekmurskem prvoliškem derbiju v Fazaneriji, so tokrat gotovo prišli na svoj račun. Kako tudi ne, saj so lahko pozdravili nogometne Mure kot nove jesenske prvake, o čemer pred prvenstvom niso niti sanjali, na tak uspeh pa so čakali šest let. Naključje

je hotelo, da sta se za konec letošnje sezone srečala prav prekmurska rivala Mura in Potrošnik, kar je dalo srečanju še poseben čar in razpoloženje. Nogometni Mure so si naslov jesenskega prvaka zagotovili že prej, tako da je imela tekma bolj prestižni značaj, čeprav bi bile točke dobrodošle obema ekipama: Muri, da obdrži razliko petih točk za spomladanski del prvenstva, Po-

trošniku pa, da se približa Korotanu. Tako kot vsi dosedanja derbiji med Muro in Potrošnikom, je bil tudi nedeljski zelo razburljiv. Beltinčani, ki že sedem kol niso zmagali, so presenetili z zelo požrtvovalno igro, zlasti pa z vodstvom 2 : 0, česar verjetno nihče ni pričakoval. Gostitelji pa so uspeli minuto pred odmorom iz enajstmetrovke znižati vodstvo gostov. Do preobra-

ta na tekmi je prišlo v začetku drugega polčasa, ko je sodnik dosodil drugo enajstmetrovko za Muro, ki je Ilič sicer ni realiziral, izključen pa je bil igralec Potrošnika Zemljič, in to se je seveda pri igri Beltinčanov zelo poznalo. Številčno premoč so Sobočani znali izkoristiti in so prepričljivo zmagali. Njihova zmaga pa bi bila lahko še prepričljivejša, če bi bila Škaper in Gutalj natančnejša pri streljanju proti vratom. Dve minuti pred koncem pa je sodnik izključil še Zvera, drugega igralca Potrošnika. Zmaga Mure je zaslužena in ji ni kaj očitati. Beltinčani so imeli pripombe le na sojenje Vidalija iz Kubeda, ki ni dosledno upošteval pravil igre in ni imel enakega kriterija pri dojeljevanju kartonov. Na tekmi pa je bilo zanimivo prisluhniti tudi nekaterim gledalcem, ki so menili, da so bili Beltinčani tokrat zelo učinkoviti, saj so dosegli vseh sedem zadetkov. V mislih so imeli seveda, da so Ilič, D. Baranja, Škaper in Gutalj svojčas igrali za Potrošnik. To je bila dvanajsta zaporedna zmaga Mure, ki dokazuje, da so Sobočani letos v zelo dobri formi, in so povsem zaslužno osvojili naslov jesenskega prvaka, še zlasti pa je pomembno, da so ta uspeh dosegli domačim strokovnim vodstvom in pomlajenim moštvom. Za ta uspeh so gledalci po nedeljski tekmi navedli jesenskega prvaka nagradili z velikim aplavzom in zadovoljni zapuščali Fazanerijo. Muri čestitamo tudi mi.

Feri Maučec

Prva medobčinska nogometna liga

Renkovci zaslužno jesenski prvak

Jesenski del prvenstva so sklenili v reorganizirani Prvi medobčinski nogometni ligi Lendava. Kjer sodeluje samo osem moštev, ki izpolnjujejo pogoje, kot so jih v tretji državni nogometni ligi. Naslov jesenskega prvaka so osvojili nogometni Renkovci s prednostjo treh točk pred drugouvrščeno Panonijo iz Gaberja. Renkovci so slabo štartali, saj so v prvem kolu doma izgubili s Polano in so se na prvo mesto prebili šele po šestem kolu prvenstva in ga obdržali do konca. Naslov jesenskega prvaka so si Renkovci zagotovili že v predzadnjem kolu. Resnejša konkurenta za prvo mesto so imeli v Panoniji iz Gaberja in Polani, medtem ko so igrala

1. MNL Lendava 1997/98	1	2	3	4	5	6	7	8
1. Renkovci		2:2 4:0	1:3 0:2	3:0 3:1	5:0 5:1	7:1 0:0	4:2 3:4	5:1 2:2
2. Panonija	2:2 0:4		2:2 4:1	1:0 5:2	1:0 1:1	0:0 1:0	3:3 3:2	0:5 3:1
3. Polana	3:1 2:0	2:2 1:4		0:1 0:0	2:2 0:0	2:0 3:1	3:2 1:4	2:0 1:1
4. Bistrica	0:3 1:3	0:1 2:5	1:0 0:0		2:2 1:1	2:3 1:0	3:0 2:2	3:1 1:1
5. Nedelica	0:5 1:5	0:1 1:1	2:2 0:0	2:2 1:1		1:3 4:1	2:1 3:2	0:1 1:0
6. Holiza	1:7 0:0	0:0 0:1	0:2 1:3	3:2 0:1	3:1 1:4		3:2 3:4	3:1 2:1
7. Dobrovnik	2:4 4:3	3:3 2:3	2:3 4:1	0:3 2:2	1:2 2:3	2:3 4:3		1:0 2:6
8. Kobilje	1:5 2:3	5:0 1:3	0:2 1:1	1:3 1:1	1:0 0:1	1:3 1:2	0:1 6:2	

točkami. Sledijo: Nedelica 94, Panonija 104, Hotiza, Bistrica in Kobilje po 107, Polana 114 in Dobrovnik 132 kazenskih točk. Najbolji strelci v Prvi medobčinski nogometni ligi Lendava po jesenskem delu prvenstva je bil igralec Renkovcev Bojan Kocet, ki je dosegel 16 zadetkov. Sledijo: Piberčnik (Dobrovnik) 11, Lebar (Renkovci) 10, Rituper (Kobilje), Žižek (Nedelica), Horvat (Panonija), Črnko (Polana) in Balazic (Renkovci) po 6, D. Kocet, Kustec (Bistrica), Poptop (Hotiza), Karoly, Prendi (Panonija), Zadravec (Renkovci) po 5, I. Kocet (Kobilje), Sobočan (Nedelica), Sakač (Panonija), Lacković (Polana), S. Bojnec (Renkovci) po 4, Bukovec, Jelen, Kovač (Dobrovnik), Cipot, Farkaš, Oletič (Panonija), Ferencek (Kobilje) po 3, Vrbanič, Vučko (Bistrica), Car, Lada, Varga (Dobrovnik), Antolin, Kerman (Hotiza), Lebar, Prša (Nedelica).

Pikado

A-skupina MS

Yoly	3	3	0	0	25:5	9
Cafe Royal	3	3	0	0	24:6	9
Bakovci	3	3	0	0	21:9	9
Franky bar	3	2	0	1	16:14	6
Kanu Krog	3	1	0	2	8:22	3
Hribček	3	0	0	3	10:20	0
Benčec	3	0	0	3	8:22	0
Satahovci	3	0	0	3	8:22	0

B-skupina MS

Špilak	3	3	0	0	22:8	9
Cigut	3	3	0	0	22:8	9
Asfalt	3	2	1	0	21:9	7
Zmaj	3	2	0	1	16:14	6
Piccolo	3	1	1	1	13:17	4
Putra	3	1	0	2	15:15	3
Rajbar	3	1	0	2	14:18	3
Unprofur	3	1	0	2	12:18	3
BD Mura	3	0	0	3	10:20	0
Sebastijan	3	0	0	3	5:25	0

Nogometni Renkovci - jesenski prvaki v 1. MNL Lendava. Stojijo od leve: Cigut (predsednik), Tratnjek, S. Bojnec, I. Balazic, J. Zadravec, Nežič, Duh, Lebar, Rezonja, B. Kocet, Markoja (trener); čepijo: D. Balazic, Horvat, Gabor, I. Zadravec, R. Bojnec, Kerman, Vinčec, V. Kocet (pom. trenerja). Fotografija: N. Juhmeš

druga moštva slabše. Največje razočaranje jesenskega dela prvenstva pa sta moštvi Dobrovnika in Kobilja, ki sta pristali na zadnjih

dveh mestih. Poleg osvojitve naslova jesenskega prvaka so bili nogometni Renkovci tudi najboljši disciplinirano moštvo s 57 kazenski

mi. Súč (Panonija), Horvat, Hožjan, Klujber (Polana), Tratnjek (Renkovci) po 2 zadetka.

Feri Maučec

Strelstvo - liga treh dežel

Zmagala Markoja in Turnišče

Začelo se je tekmovanje v streljanju s standardno zračno puško v ligi treh dežel. Sodeluje 14 ekip iz Avstrije, Hrvaške in Slovenije. V prvem krogu, ki je bil v Murski Soboti, so bili najuspešnejši strelci SD Štefana Kovača iz Turnišča, saj so s 1744 krogi zasedli prvo mesto pred SD Kolomana Flisarja s Tišine, 1738, SD Ljutomer, 1738, SD Zelenbor, 1702, in SD Radgona, 1701 krog. Med posamezniki je zmagal Robi Markoja (Turnišče) s 588 krogi pred

Manuelo Rudolf, 587, Rajkom Robnikom (oba Ljutomer), 584, Dragom Pertocijem (Tišina), 584, in Mijanom Svetcem (Radgona), 581 krogov. Drugo kolo bo na sporedu čez dva tedna v Bad Gleichenbergu v Avstriji. (AF)

Markoja peti v Zagrebu

V Zagrebu je bilo mednarodno tekmovanje v streljanju s standar-

dno zračno puško. Med strelci iz petih držav (Avstrije, Madžarske, Rusije, Slovenije in Hrvaške) so sodelovali tekmovalci SD Štefana Kovača iz Turnišča.

Zlasti se je izkazal Robi Markoja, ki je v predtekmovanju zadel 586 krogov in bil na petem mestu, v finalu pa je dosegel 686,1 kroga in zasedel sedmo mesto. Božidar Drašković je zadel 577 krogov in zasedel 20. mesto, Danijel Rezonja pa je bil s 568 krogi 38. (JM)

Namizni tenis

Dramatičen pomurski derbi

V nadaljevanju prvenstva v prvi državni moški namiznoteniški ligi sta bili odigrani sedmo in osmo kolo. V sedmem kolu sta bila na sporedu dva derbija, v obeh sta ostali pomurski ekipi praznih rok. Radgončani so na njih upali, da bodo doma ugnali ekipo Krke iz Novega mesta, vendar so prepričljivo izgubili. Nepričakovano sta izgubila Benko s Hribarjem in Benkovič z Ratelem, Kovač pa tudi ni uspel premagati najboljšega igralca gostov Komca. Igralci Moravskih Toplic Sobote so gostovali v Preserju in izgubili z minimalno razliko. Odločala sta poraza Nekhmedoviča z

Wejem in Ungerja s Petrovičem. Poraz pa je bil neizbežen tudi v dvojicah.

Radgona: Krka 2 : 5 (Kovač: Ratelj 21 : 8, 21 : 16, Rihtarič: Komac 13 : 21, 10 : 21, Benko: Hribar 18 : 21, 19 : 21, Kovač: Benko: Komac - Hribar 20 : 22, 17 : 21, Kovač: Komac 21 : 16, 19 : 21, 18 : 21, Benkovič: Ratelj 20 : 22, 18 : 21, Rihtarič: Hribar 21 : 18, 21 : 17); Preserje: Moravske Toplice Sobota 4 : 3 (Wej: Nekhmedovič 21 : 18, 17 : 21, 21 : 18, Petelin: Horvat 16 : 21, 7 : 21, Petrovič: Unger 16 : 21, 21 : 10, 21 : 16, Petrovič-Wei: Nekhmedovič-Unger 27 : 25, 21 : 18,

Wei: Horvat 21 : 10, 21 : 8, Petrovič: Nekhmedovič 18 : 21, 22 : 20, 17 : 21, Petelin: Unger 9 : 21, 17 : 21).

V osmem kolu je bil v Murški Soboti na sporedu pomurski derbi med Moravskimi Toplicami Soboti in Radgono. V zelo razburljivem in dramatičnem srečanju, polnem preobratov, so z malo sportne sreče zmagali Sobočani. Tako zanimivega in negotovega srečanja v prvi ligi v Murški Soboti še ni bilo, saj se je vseh sedem dvobojev končalo s tremi seti, kar je verjetno edini primer v ligi. Sobočani so z zmagami Nekhmedoviča, Horvata ter dvojice

Unger-Nekhmedovič povedli s 3 : 1 (odločilna je bila verjetno zmaga dvojic), vendar se Radgončani niso predali ter po gladkih zmagah Kovača nad Nekhmedovičem in Benka nad Horvatom rezultat izenačili na 3 : 3. Tako je odločalo zadnje srečanje, v katerem je Unger po dramatični igri premagal Rihtariča, čeprav je imel slednji že lepo prednost. V zadnjem kolu igra Radgona doma z Olimpijo, Sobota pa gostuje pri Krki v Novem mestu.

Moravske Toplice Sobota: Radgona 4 : 3 (Nekhmedovič: Benko 21 : 17, 17 : 21, 21 : 15, Unger: Kovač 21 : 23, 21 : 19, 17 : 21, Horvat: Rihtarič 21 : 10, 7 : 21, 21 : 5, Unger-Nekhmedovič: Kovač - Benko 23 : 21, 19 : 21, 21 : 15, Nekhmedovič: Kovač 21 : 16, 8 : 21, 11 : 21, Horvat: Benko 21 : 19, 19 : 21, 21 : 15, Unger: Rihtarič 14 : 21, 21 : 18, 21 : 19).

Zavec odličen tretji

Na prvem državnem namiznoteniškem turnirju TOP 12 za kadete, ki je bil v Murški Soboti, je nastopilo vseh štiriindvajset igralcev, ki jih je povabil državni kapetan Edvard Vecko. Med njimi so bili tudi štiri igralci Moravskih Toplic Sobote in dosegli solidne uvrstitve. Odličen je bila Jure Zavec, ki je v polfinalu izgubil z zmagovalcem turnirja državnim reprezentantom Maličem z 1 : 2, za tretje mesto pa je premagal Verča (Križe) z 2 : 1 in tako dosegel svoj največji uspeh v tej konkurenci. Očepek je zasedel dvanajsto mesto. V drugi skupini je Gorčan zasedel solidno četrto mesto, Ropoša pa je bil osmi.

M. U.

Sprejem za dobitnika bronaste medalje

PKL - moški

Rezultati - 2. kolo

Claudia shop: Radgona 58 : 64
Creativ: Maiarte II 101 : 62
Mah Sebeborci: Sobota 54 : 72

Sobota	2	2	0	141:96	4
Radgona	2	2	0	159:135	4
Creativ	2	1	1	167:139	3
Claudia shop	2	1	1	135:130	3
Sebeborci	2	0	2	131:167	2
Miarte II	2	0	2	104:170	2

K. G.

Župan Mestne občine Murška Sobota Anton Slavic je pripravil sprejem za dobitnika bronaste medalje na evropskem mladinskem in članskem prvenstvu v Franciji v moštveni vožnji 3 x C-1 v spustu na divjih vodah Mirana Bokana in Boruta Horvata, člana Kajak kanu kluba Mura iz Kroga. Sprejema so se udeležili tudi nekateri člani kluba. Ob tej priložnosti je avtor Feri Mauček tudi predstavil knjžico Kajakaši in kanuisti na valovih Mure.

Fotografija: J. Zauneker

Kolesarstvo

Dogovor med klubi o sodelovanju

Na pobudo Kolesarskega kluba Tropovci je bil na Tišini pogovor s kolesarskimi klubi severovzhodne Slovenije o sodelovanju na organizacijskem in strokovnem področju. Udeležili so se ga predstavniki kolesarskih klubov s Ptujja, od Lenarta, Branika, Radence in Tropovec ter člana Kolesarske zveze Slovenije Branko Rokavec in Renej Glavnik, manjkali pa so predstavniki KK Prekmurje iz Beltincev, KK Veržej in SZ Moravske Toplice. Izvolili so koordinacijski odbor, ki bo usklajeval delo med klubi severovzhodne Slovenije, in za predsednika izvolili Štefana Titana iz Tropovec. Dogovorili so se za

tvorno sodelovanje na organizacijskem in strokovnem področju. Sklenili so, da bodo organizirali občinska in regijsko tekmovanje osnovnih šol, najboljši pa bodo sodelovali na državnem prvenstvu. Gre predvsem za tekmovanja dečkov kategorij A, B in C. Vsak klub bo pripravil po eno, KK Ptuj pa pet dirk. Zahtevali so, da Kolesarska zveza Slovenije čimprej pripravi koledar tekmovanj za prihodnje leto in zniža stroške licenc, zlasti za nižje kategorije. Prav tako so se dogovorili, da se bodo pogosteje sestajali in dogovarjali o vseh organizacijskih in strokovnih vprašanjih, hkrati pa skupno nastopali v stikih s Kolesarsko zvezo Slovenije. (FM)

Rokomet

Visoka zmaga Pomurke

V sedmem kolu prvenstva v drugi državni moški rokometni ligi so rokometarji Pomurke iz Bakovec v pomurskem derbiju v Murški Soboti prepričljivo premagali Razkrižje z 31 : 13 (13 : 5). Strelci: Okreša 5, S. Husar 4, Javernik 4, D. Buzeti 4, Ritonja 4, Lukač 3, S. Buzeti 3, Sedonja 2 in J. Husar 2 za Pomurko ter M. Zanjčič 4, Hedžet 3, Kosec 2, Ovsenjak 2, Škrlec in M. Zanjčič po 1 za Razkrižje. Srečanje med Poletom in Ormožem, ki je bilo v Murški Soboti, se je končalo neodločeno 26 : 26 (10 : 8). Strelci za Polet: Škraban 6, T. Merica 5, Sečko 5, Slamar 4, Šantavec 2, Ferbežar 2, Fefer in B. Merica po enega. Rokometarji Piramide pa so premagali Krog s 23 : 20 (13 : 11). Strelci za Krog: A. Kolmanko 5, Meolic 4, Kovačič 4, L. Sapač 2, A. Sapač 2, Lukač 2 in Hegeduš 1.

Šport od tod in tam

Kegljanje - V okviru obmejnega sodelovanja je bilo v Lendavi tradicionalno kegljaško srečanje Nafta iz Lendave in Sombotela iz Madžarske. Zmagala je Nafta s 7 : 3 (6292 : 6258). Najboljša pri Nafti sta bila Peric, 894, in Horvat, 845 podrtih kegljev. (F. Bobovec)

Namizni tenis - Začelo se je prvenstvo v prvi in drugi občinski namiznoteniški ligi Ljutomer. Rezultati - 1. liga: Agro/Ma : Ljutomer 4 : 5, Servis Razlag : Sip Žibrat 5 : 0, Lo-Ko Prosti : 2. liga: Sip Žibrat II : Agro/Mekotnjak 5 : 2 in Lo-Ko II : Ten Stara Nova vas 5 : 2. (NŠ)

Mali nogomet - V tekmovanju prve slovenske lige v malem nogometu je Ljutomer premagala Interior Meteorplast z 8 : 4 (Stojko, Slana, Hošpel, Novak). V tekmovanju druge slovenske lige v malem nogometu so Železne Dveri premagale Oplotnico s 4 : 3 (Kamenšek 3, Vrtnjak). Carioke so premagala Marco Polo iz Murske Sobote s 6 : 3, Dab Team pa Agrotim z 10 : 2 (Stanjko 2). (NŠ)

Šah - Član Radenske Pomstne grada iz Murske Sobote Miran Zupe je sodeloval na mednarodnem šahovskem turnirju v Poreču na Hrvaškem. Med 72 šahisti iz Slovenije in Hrvaške je zasedel četrto mesto.

Šah - Na pomurskem tekmovanju v pospešenem šahu so odigrali šest kol. Vodi Boris Kovač s 5,5 točke pred Bogdanom Harijem, Danilom Harijem, Igorjem Kosom in Robijem Radosavljevičem, vsi imajo po 4,5 točke.

Šah - Šahista lendavske Rokade Jože Gerenčar in Evgen Vida sodelujeta na odprtem prvenstvu Nagykanizse v šahu. Po treh odigranih krogih je Gerenčar z 2,5 točke v gornjem delu lestvice, Vida pa je z 1,5 točko na srednji lestvice. (F. Bobovec)

Odbojka

Ljutomerčanke zmagale v Novem mestu

V enajstem krogu prvenstva v državni moški odbojkarški 1. A ligi je Gradis v Mariboru prepričljivo premagal Pomgrad iz Murske Sobote s 3 : 0 (15 : 4, 15 : 6, 15 : 2). Mariborčani so za zmago potrebovali le dobro uro in se tako oddolžili za poraz v Murški Soboti. Pomgrad je nastopil brez poškodovanih Bačviča in Porediša. Pomgrad: Berdon, Toton, Kerec, Horvat, Marič, Tinev, Topovšek, Fujs.

V enajstem krogu prvenstva v državni ženski odbojkarški 1. A ligi je ekipa Ljutomera Zavarovalnice Maribor prijetno presenetila, saj je v Novem mestu premagala

domačo ekipo s 3 : 1 (10 : 15, 15 : 12, 15 : 10, 15 : 13). V tekmi, ki je trajala dve uri, sta bili najboljši Stankovičeva in Štumperjeva. Ljutomer Zavarovalnica Maribor: Kodila, Stankovič, Šošarič, Jureš, Kosi, Vrtnjak, Pirher, Štumperova, Vrečko. Tekma med Infondom Brankom in Soboto je bila preložena.

V enajstem kolu prvenstva v državni moški odbojkarški 1. B ligi je Ljutomer gostoval v Kočevju in nepričakovano izgubil s predzadnjo ekipo Kočevja s 3 : 2 (17 : 16, 15 : 9, 8 : 15, 6 : 15, 15 : 10). Ljutomer: Primec, Babič, Dobosič, Rajnar, Šumer, Šmauc, Pirher,

Onišak, Savič, Zidar, Horvat.

V tekmovanju tretje državne moške odbojkarške lige je ekipa Beltinec premagala Celje s 3 : 0 (15 : 5, 15 : 6, 15 : 3). Beltinci: Mi. Janža, Novak, Gumilar, Balazic, Gider, Gobec, Horvat, Čenar, Lukač in Ma. Janža. V tekmovanju tretje državne ženske odbojkarške lige je ekipa Puconec premagala Braslovče s 3 : 0 (15 : 9, 15 : 11, 15 : 7). Puconci: Vljaj, Flisar, Mencigar, Kamničar, Kikec, Zorkonič, Sečko, Mihalič, Gomboc, Šeruga, Bagari. Ekipa Črne pa je premagala Sonimex Radenci s 3 : 0 (15 : 9, 15 : 3, 15 : 7).

Odbojka - 1. A moški

Fužinar	10	9	1	28:5	18
Pomgrad	11	9	2	29:16	18
Salonit	11	8	3	25:11	16
Maribor	10	6	4	22:12	12
Olimpija	11	5	6	17:24	10
Krka	11	3	8	11:26	6
Kamnik	11	2	9	11:28	4
Šoštanj	11	11	0	9:30	2

Odbojka - 1. A ženske

Branik	10	10	0	30:5	20
Koper	11	9	2	30:8	18
Sobota	10	6	4	20:17	12
Ljutomer	11	5	6	19:20	10
N. mesto	11	5	6	19:21	10
Krim	11	5	6	18:21	10
Bled	11	3	8	14:29	6
ŠOU	11	0	11	4:33	0

Odbojka - 1. B moški

Bled	11	11	0	33:2	22
Žuzember	11	8	3	26:11	16
Ljutomer	11	6	5	22:19	12
Granit	11	5	6	19:22	10
T. Lubnik	11	5	6	18:22	10
Izola	11	4	7	14:25	8
Kočevje	11	3	8	14:26	6
Brezovica	11	2	9	10:29	4

Odbojka - 3. liga moški

Beltinci	6	6	0	18:2	12
Braslovče	6	6	0	18:3	12
Šoštanj II	6	4	2	13:9	8
Mežica	6	3	3	11:13	6
Lenart	7	3	4	11:14	6
Turbina	5	2	3	8:9	4
Savinja	6	0	6	6:18	0
Šempeter II	6	0	6	1:18	0

Odbojka - 3. liga ženske

Zg. Savinjska	8	7	1	22:4	14
Štep sejmi	8	7	1	21:6	14
Prevalje II	8	7	1	22:8	14
Dravograd	8	5	3	17:10	10
Savinja	9	5	4	16:17	10
Puconci	9	4	5	16:15	8
Črna	8	4	4	13:13	8
Zreče	8	2	6	12:20	4
Braslovče	8	2	6	9:21	4
Boč	8	2	6	9:21	4
Radenci	8	0	8	3:24	0

Atletika

Sonja Roman državna prvakinja

Na državnem prvenstvu v krosu, ki je bilo v Slovenski Bistrici, so sodelovali tudi člani AK Pomurje iz Murske Sobote. Najboljša je bila Sonja Roman, saj je v teku na 8.000 m med starejšimi mladinci zasedla prvo mesto in nastala državna prvakinja. S tem

rezultatom se je Romanova uvrstila v državno reprezentanco, ki bo 7. decembra sodelovala na evropskem prvenstvu v krosu v Lizbonu na Portugalskem. Med člani na 8.000 m je Geza Grabar zasedel šesto mesto, Damir Žinčenko pa je bil šesti med mlajšimi člani. Na atletskem mitingu za

mlajše kategorije je Damir Časek med pionirji v teku na 2.000 m zasedel drugo mesto. Gregor Dugar je bil enajsti, med mlajšimi mladinci v teku na 4.000 m pa je bil Samo Pelcl četrti.

Na dvadentnem teku v Bärnbachu v Avstriji so sodelovali člani TS Radenske. V teku na 2,5 km je med deklicami do 11 let zmagala Martina Mauko, med deklicami do 13 let pa je bila Nina Jakopec tretja. V osrednjem teku na 5 km je Zdravko Mauko med veterani zasedel peto mesto, Marjan Jakopec pa je bil peti pri st. članih.

G. G.

Badminton

Miha Horvat državni prvak

V Lendavi je bilo državno prvenstvo za kadete in kadetinje v badmintonu. Sodelovalo je 18 tekmovalcev in 12 tekmovalk. Med njimi so bili tudi Lendavčani, ki so dosegli lep uspeh. Najuspešnejši je bil Miha Horvat, saj je v kadetih zasedel prvo mesto in nastal državni prvak.

mesto. V mešanih dvojicah sta bila D. Novak - Bukovec tretja, J. Novak - Koncut pa peta. (V. Sekereš)

Košarka

Poraz Pomurja Skinyja v Ljubljani

V dvanajstem kolu prvenstva v prvi državni ženski košarkarski ligi je gostovala ekipa Pomurja Skinyja iz Murske Sobote v Ljubljani in izgubila tekmo z mlado ekipo Ježice s 73 : 54 (36 : 16). Najzaslužnejša za zmago Ljubljank je mladinska reprezentantka Jocičeva, ki je bila za Sobočanke neustavljiva. Pri ekipi Pomurja pa sta bili najboljši Svetinova in Jocičeva. Strelke za Pomurje Skiny: Jocič 18, Svetina 15, Horvat 9, Mate 6, Glišič 4, Huzjak 1, Gabor

1. V soboto igrajo Sobočanke v Mariboru z ekipo Maribora.

Creativ v vodstvu

V šestem krogu prvenstva v vzhodni skupini druge slovenske mladinske lige je ekipa Lenarta premagala ekipo Creativa Sobote z 79 : 62, vendar je ta obdržala vodstvo na lestvici. V osmem krogu prve slovenske košarkarske kadetske lige je Creativ Soboti premagal Celje s 73 : 71, kar je prva zmaga

Sobočanov. Najboljši strelci pri Creativu: Hari 17, Gerenčar 15, Turk 15, Rauter 13.

SKL - ženske

Ježica	1111	0	1027:500	22	
Celje	12	9	3	914:688	21
Maribor	11	10	1	754:668	21
Odeja	12	5	7	759:809	17
Ilirija	12	4	8	764:788	16
Ježica ml.	12	3	9	673:871	15
Sežana	12	3	9	721:986	15
Pomurje	12	2	10	607:909	14

Glasovanje v Kristancih, Šalincih in Grlavi

V petih letih 15 milijonov

Na območju krajevne skupnosti Kristanci, Šalinci in Grlava je 282 volilnih upravičencev, na nedeljskem referendumu o uvedbi krajevnega samoprispeljka pa je glasovalo 222 volivcev, kar znaša 78,72 odstotka. Za uvedbo samoprispeljka je glasovalo 133 ljudi, to je 59,90 odstotka, zato je referendum uspel. V prihodnjih petih letih bodo skušali zbrati 15.000.000 tolarjev za urejanje krajevnih asfaltnih in makadamskih cest in pripadajoče infrastrukture: mostove, prepuste, bankine, jarke, signalizacijo; preplastitev krajevnih asfaltiranih cest; preplastitev občinske ceste in ureditev pripadajoče infrastrukture; gradnjo, ureditev in vzdrževanje javne razsvetljave; gradnjo, urejanje in vzdrževanje vaških kapelic; graditev in vzdrževanje javnih objektov in naprav ter infrastrukture in drugo. Posamezni vasi bo na voljo za naložbe toliko denarja, kolikor ga bo sama zbrala.

J. Ž., O. B.

Obisk pri vas doma: Andrej Vuk iz Terbegovec

Ključar pri Svetem duhu

Terbegovci so ena od tistih vasi, kjer ob vsakem popisu naštejejo manj ljudi; leta 1991 so jih popisali 126.

Značilnost kraja: razloženo naselje na slemenu in pobočju, ki se spušča v dolino potoka Turje in pritoka Pinkava. Na severu meji na Staro Goro, na jugozahodu na Gabrc, na jugovzhodu na Drakovce, na severozahodu pa na Sovjak. Terbegovci se prvič omenjajo v otokarskem deželno knežjem urbarrju iz let 1265-1267, ko je bilo v vasi 12 kmetij.

Danes je v Terbegovcih 49 domačij. Ena največjih je prav gotovo domačija Andreja Vuka in njegove družine (žena Danica, hčerka Tanja in mati Francika). Kmetija obsega 16 hektarjev, od tega štiri hektarje gozda. Dobro je, ker je prišlo do denacionalizacije, saj so tako tudi Vukovi vrnili tri hektarje podržavljenе zemlje. Na kmetiji inajo v enem turnusu okrog 120 bekonov, redijo 16 glav goveda (krave, pitanci) in pridelujejo (poleg koruze seveda) sladkorno peso. Danica je bila sicer svojčas zaposlena v gornjeradgorskem Elradu, zdaj pa je že lep čas doma, ker je šla firma v stečaj. Tega, da ji ni treba zgodaj zjutraj na delo v tovarno, je vesela šetletna hčerka Tanja, saj sta zdaj več skupaj. Res pa je tudi, da je nepogre-

Cerkev Svetega duha na Stari Gori. Potem ko so prekrili cerkveno ladjo in prezbiterij, je napočil čas (prihodnje leto) še za novo bakreno streho cerkvenega stolpa. Temu bodo polepsali tudi pročelje.

nekaj deset metrov stran: v domu krajanov in gasilcev, ki so ga poimenovali po Vuku Starogorskem. Pojasnim naj, da gre za Ivana Vuka, rojenega 1882. leta na Ženiku (umrlega 1939. leta), ki je bil pripovednik, publicist, prevajalec in soorganizator različnih knjižnih založb. Na rojstni hiši (ki pa je v klavrnem stanju) so mu 1959. leta odkrili spominsko ploščo.

Mož je svojemu imenu in priimku dodal še »Starogorski«. Pa Andrej Vuk iz Terbegovec? Ni le dober kmetovalec, cerkveni ključar ... ampak kar 21 let poveljnik prostovoljnega gasilskega društva Stara Gora. Leto ima 84 članov, ki so doma v Terbegovcih, Grabščinih, Kokolanjščaku, Malih Moravcih, Galuškaku, Gabercu, na Stari Gori, nekaj članov pa imajo tudi iz Ženika in Žihlave.

Društvo ima tri desetine: člansko, mladinsko in pionirsko. Letos so gasilci prevzeli gasilsko cisterno, tako da je društvo poslej, kar zadeva tehnično opremljenost, med najboljšimi v svetojurijski občini. »Še dihalne aparate moramo nabaviti,« je menil poveljnik Andrej.

Zapisal sem, da so Terbegovci »razloženo naselje na slemenu in pobočju«. Tako stanje pa ima tudi določene posledice: glede na majhnost števila domačij, ki so na treh bregovih (en zaselek so Kontarovci), je »preveč« cest, ki jih je treba, če hočemo, da so prevozne, nenehno utrjevati z gramozom, po možnosti pa modernizirati. Lani jim je uspelo asfaltirati dva kilometra ceste, ki pelje skozi Terbegovce. Zelo si želijo asfalt vsaj še na dvakilometerskem odseku proti Kutincem in dalje proti Sovjaku. Gre sicer za občinske ceste, vendar se občani zavedajo, da bodo toliko prej asfaltirane, koliko prej bodo tudi sami kaj več primaknili. In tako tudi delajo: so občani, ki so dali tudi do 100.000 tolarjev. Včasih pa je začasno že dovolj, če ozke kolnike razširijo. To so naredili na cesti Stara Gora-Terbegovci-Kokolanjšček in navozili gramoz!

Pa se vrnimo h ključarju pri Svetem duhu! Povedal je, da je eden od oltarjev posvečen sv. Luciji, ki goduje 13. decembra. Ker letos »pada« ta datum na soboto - konec tedna, ko ljudje niso v službah - pričakujejo tokrat rekordna obiska cerkvene obreda in tradicionalnega »nagna sejma«. Prav gotovo si bodo ljudje tedaj ogledali še muzej kmetijskega orodja, ki je v stari šolski zgradbi, vsekakor pa mlin na veter.

Besedilo in foto: Š. SOBOČAN

ZLATOPOROČENCA MARIČ - 9. novembra 1947. leta sta se poročila Franc Marič, tedaj star 24 let, iz Gradišča in Helena Ciglar, tedaj stara 25 let, s Petanjec. 8. novembra 1997. leta, torej dan prej pred »okroglo« obletnico, sta spet obiskala matični urad in cerkev na Tišini, da bi se zahvalila za srečen zakon in zaznamovala 50-letnico zakonskega stanu. Po teh dejanjih pa je bilo pravo gostovanje, saj je prišlo čez 50 ljudi, ki so cestitali in prinesli darila. Maričeva, četudi sta zdaj stara 74 oziroma 75 let, se še kar dobro drži, kar je videti tudi na fotografiji. Tudi kako prijetno delo si še najmeta. Franc, ki je bil nekoč kovač, do upokojitve pa avtoličar na Agroservis, je vrsto let lovec. Zdaj hodi manj na lovske obhode, brez divjadi pa le ne more, saj tu in tam kako nagači. Helena pa rada gospodinji in - moli. Maričevima sta se rodili dve hčerki: Marjeta in Vera. Ponosna sta na svoje štiri vnuke in tri pravnuke in veselita se skorajšnjega prihoda četrtega. - Š. S., foto: C. Juhnov

Andrej Vuk je cerkveni ključar, vendar hrani ključ cerkve - mežnar. Nobenega ni bilo težko dobiti. Sogovornik in hčerka Tanja sta se usedla na cerkveno klopi in nastala je tale fotografija.

šljiva babica Francika, ki ima tudi nadvse rada svojo vnukinjo. Deklice pa imajo rade tudi svoje očke, kar kaže tudi vztrajanje, da bo šla z očetom in nezanim stricem (spodaj podpisanim) na Staro Goro - v cerkev Svetega duha, pri kateri je Andrej ključar.

Andrej Vuk je torej ključar, vendar nima ključa. Tega ima mežnar, ki stanuje v nekdanjem starogorskem šolskem poslopju. Andrej je bolj »gospodar cerkve«. Skrbi ne le za kurjavo, ampak predvsem, da sakralni objekt ne propade. Na prvem mestu je vzdrževanje. Lani so verniki in drugi dobrotniki pomagali z denarjem in nekaj tudi z delom pri prekrivanju strehe z opečno kritino - bobrovcem. Prihodnje leto je v načrtu prekritje cerkvenega stolpa z bakreno pločevino. Prizadevali si bodo polepsati še pročelje stolpa, v poznejših letih pa bodo obnovili še ostalo pročelje (fasado) in tudi notranost (stenske slikarije). Orge častitljive starosti se že dolgo ne oglašajo več, zato načrtujejo, da bi jih sčasoma dali obnoviti in da bi potem spet donela njihova melodija. Ljudje (tako domačini kot turisti) vse bolj »odkrivajo« to cerkev, kar kaže tudi obisk in pogostost obredov: nekaj desetletij nazaj so imeli maše le prvo nedeljo v mesecu, lep čas pa vsako nedeljo ob 11. uri. V tej cerkvi je tudi vedno več poročnih obredov. Nekaterih tudi zato, ker je potem gostija »pri roki«

ZLATOPOROČENCA FRUMEN - Katice in Petra Frumna iz Beltince, ki sta pred kratkim praznovala 50-letnico skupnega življenja, skorajda ne bi bilo treba predstavljati, ko pa ju kot gostinca pozna mnogo ljudi. Spominjajo se ju kot nasmehana, prijazna in vesela ter gostoljubna, saj sta gostom ponudila k pijači kruh, namazan z zaseko. Pa je prišel čas, ko sta odložila poklicno delo in živita mirno upokojsko življenje. V katerem pa čisto obujata tudi spomine na čase, ko sta se kot zaljubljen par sprehajala po »grofičinem parku« ..., sadila kaktuse, palme, agave, pe-largonije, čebulnice in drugo, kar je potem krasilo njun dom. Hčerka Ružica pa je se je odločila za svojo pot in živi v Mariboru. Vnukinja Barbara ju pokliče vsak dan. To ju zelo osreči. Katice je stara 70, Petra pa 73 let. Čeprav težko hodita, vsak dan obiščeta kapelico sv. Antona. Rada pa tudi zavdihneta: »Oj, ti mladost, kako hitro si se postarala!« - M. M.

Mercator

BOŽIČNO NOVOLETNA PONUDBA

od 27.11. do 27.12.1997

49 POSEBEJ OZNAČENIH IZDELKOV

Manner medenjaki 399,00

500 g mešani

Keksi Speculaas 409,00

500 g

Čokoladni praline Jacquot 899,00

1000 g

ODLIČNO

http://www.mercator.si

Na obisku v Ižakovcih

Čedalje bolj izletniški kraj

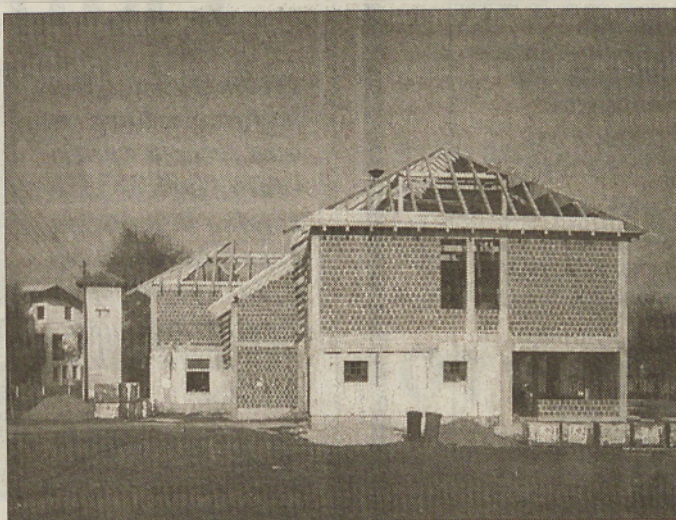
Z državljansko nepokorščino do ureditve Nemščaka

V Ižakovcih je 220 gospodinjstev, v katerih živi 860 prebivalcev. V naši seveda prevladujejo kmetije, vendar so na pohodu tudi druge dejavnosti: gradbeništvo, kamnoseštvo, keramičarstvo, avtoprevoznništvo, žagarstvo, kolarstvo, gostinstvo ...

Moj sogovornik je bil predsednik sveta KS Mirko Poredoš. Na začetku kramljanja je povedal, da so v sedmih letih zgradili novo pokopališko vežico, temeljito obnovili pokopališče, posodobili kapelo, elektrificirali zvonjenje, napeljali ulično razsvetlavo in kabelsko televizijo, uredili avtomatsna postajališča oziroma čakalnice, skupaj s KS Beltinci so zgradili most čez potok Dobel, poskrbeli za zelenice, pomagali pa so tudi pri ureditvi športno-rekreativnega centra, kjer je nastalo igrišče za odbojko. V Ižakovcih deluje zelo uspešno turistično društvo Bujraš, ki ima več sekcij: posebej naj omenim sekcijo za kulturo in etnokulturo, ki na bujraških dnevih pripravlja ustrezen program. Pa ne samo takrat: tudi vsako leto pripravi več srečanj s kulturnimi delavci in predstavniki muzejev ter drugimi, ki negujejo vzgojno-ohranjajo kulturno dediščino. Glede na rezultate, ki so jih dosegli Ižakovčani v svojih turističnih prizadevanjih, jih v razred »ostale«, ampak v ruško izletniški kraji. Upravičeno, saj ti to obmursko vas obišče letno čez 5.000 ljudi. Brž ko bodo postavili pravi plavajoči mlin na turizem, pa bo obiskovalcev še več tudi priložnosti, da domačini (in društva) kaj več iztržijo.

Tačas so v Ižakovcih polno posleni pri nadzidavi vaško-gaskega doma in prizidavi popoja za otroški vrtec. Tega v prihodnosti namreč še nimajo! Pridobili bodo tudi gasilci, in sicer dve

garazi in gasilsko sobo; krajevna skupnost bo poleg prav tako bogatejša, saj bo imela v posloplju sejno sobo in večnamensko dvorano s 350 sedeži. Tudi kuhinja in garderoba bosta. Naložbo financira v glavnem krajevna skupnost, beltinska občina pa je zagotovila 30-odstotno soudeležbo. Predračunska vrednost (do tretje gradbene faze) je 15.000.000 tolarjev. Letos bo stavba torej še v tako imenovanem surovem stanju, v prihodnjem letu pa bodo skupaj s pomočjo občine in mini-

Predsednik sveta KS Ižakovci Mirko Poredoš: »Če ne bo rešen problem gnojnice iz farme v Nemščaku, bo sledila državljanska nepokorščina.«

strstva za šolstvo in šport skušali nadaljevati z notranjimi deli. Stavba ima dve etaži (v vsaki je po 400 kvadratnih metrov površin), povsem nared pa naj bi bila v dveh letih.

Ižakovski župan je v nadaljevanju omenil prizadevanja, da bi dobili kakovostnejšo pitno vodo. Želijo si tudi čimprejšnjo zgraditev kanalizacije, za katero občina že pripravlja dokumentacijo. Vedno aktualno vprašanje so ceste in tudi v

tem kramljanju se jim ni bilo mogoče izogniti. Mirko Poredoš je povedal, da imajo kakih 15 kilometrov poljskih poti, ki jih je treba vzdrževati, tudi zato, ker je v vasi kar 150 traktorjev za katere lastniki plačujejo takso. Vedno znova in znova je omenjena prašičja farma v bližnjem Nemščaku, iz katere odteka gnojnica v Muro le kaka dva kilometra od Otoka ljubezni, onesnažuje pa seveda tudi podtalnico.

J. ŽERDIN

Iz beltinske občine

Dogovor o pitni vodi se uresničuje

Čprav se še vedno išče najbolj sprejemljiva rešitev glede višine in načina plačevanja za priključitev na soboški mestni vodovod, so v beltinski občini po večmesečnih pogajanjih vendarle dobili zdravo pitno vodo. S podjetjem Komunala iz Murske Sobotice so se namreč dogovorili o začasni dobavi vode, česar so še posebno veselili v Beltincih, Bratoncih, Lipi in Ižakovcih, kjer so v minulih letih pili oporečno vodo, prepolno nitratom. To je rezultat podpisa pogodbe o dobavi pitne vode iz soboškega vodovodnega omrežja med direktorjem Komunale Mirkom Šabjanom in županom beltinske občine Jožefom Kavašem, pri čemer so se komunalci obvezali tudi za redno vzdrževanje cevododa.

S tem so uresničene dolgoletne želje prebivalcev velikega dela beltinske občine, kjer v preteklosti niso imeli zadostnih zmogljivosti za priključitev na soboški mestni vodovod. Z dograditvijo primarnega cevododa Murska Sobotica-Beltinci pa so se odprle nove možnosti za čim kakovostnejšo oskrbo z zdravo pitno vodo. Zdaj so dane ustrezne tehnične možnosti za nemoteno oskrbo s to življenjsko pomembno tekočino. Sicer pa je z omenjeno pogodbo določeno, da bodo s pitno vodo oskrbovali naselja Beltinci, Bratonci, Dokležovje, Gančani, Ižakovci, Lipa in Lipovci. V ta namen je odobrena koncesija.

Še prej pa bodo očitno morali vsi prizadeti soglašati s tistim delom pogodbe, ki pravi, da bodo »za nemoteno oskrbo z vodo v beltinski občini zastavili gradnjo primarnega vodovodnega omrežja, s čimer bi sklenili pristan, ki ga sestavljajo Murska Sobotica, Rakičan, Beltinci, Dokležovje, Ižakovci, Bakovci in vodno črpališče v Krogu. Dobavitelj ne prevzema odgovornosti zaradi možne motene dobave vode ob konicah, ki je posledica nedokončane gradnje vodovodnega omrežja«. Pričakovati je, da bodo glede omenjenih pogodbениh določil kmalu našli skupni jezik, predvsem v zadovoljstvo ljudi, katerim je namenjena zdrava pitna voda.

MILAN JERŠE

MURSKA SOBOTA - Vrednost večnamenske dvorane pri prvi osemletki v Murski Soboti, katere gradnja se je zelo zavlekla, se je povzpela že na 422 milijonov tolarjev. Večino denarja so zagotovili iz mestnega proračuna, od države pa pričakujejo 20-odstotni delež. M. J.

MURSKA SOBOTA - Mestni svet je imenoval več članov v razne svete zavodov in šolskih ustanov. Tako je bil za člana sveta Srednje ekonomske, trgovske in upravno-administrativne šole Murska Sobotica imenovan Geza Farkaš, v svetu zavoda Center za socialno delo bo sedel Aleksander Šeruga, v zavodu Ljudska univerza pa Ludvik Nemeč. M. J.

Asfalt na Ivanjskem Vrh

petek, 21. novembra, so na Ivanjskem Vrh predali namenu 5 kilometra dolgo cesto

Dela so stala 30.000.000 tolarjev. Denar so pridelali krajanji (6.300.000 tolarjev), Ribiška družina Radgona (300.000 tolarjev), preostalo pa gornjeradgona in lenarška občina. Otvoritvene slovesnosti sta se udeležila tudi njuna predstavnik: župan Občine Gornja Radgona Miha Vodenik in predsednik občinskega sveta Občine Lenart Milan Gumzar. Oba sta v nagovorih pohvalila krajanje in delovanje dveh sosednjih občin. Oba sta tudi predala otvoritveni trak. Slavnostni govornik pa je bil

predsednik sveta KS Spodnji Ivanjci Drago Mir. Izrazil je prepričanje, da bo asfaltirana cesta obdržala ljudi v domačem kraju, tiste, ki so ga zapustili, pa bo morda privabila nazaj. Cesta bo tudi omogočila razvoj kmečkega turizma in odprtje vinotočev, saj se vije po vinogradniškem območju. Učenci OŠ Cerkevjenjak in Negova pa so izvedli krajski kulturni program. Po uradnem delu je bilo družabno srečanje na turistični kmetiji v Cogetincih.

L. Kr., F. B.

Otvoritveni trak na cesti na Ivanjskem Vrh sta prerezala župan gornjeradgonske občine Miha Vodenik in predsednik občinskega sveta lenarške občine Milan Gumzar. - Foto: L. Kr.

Vlečnica pri Sv. Tomažu - Smučarski klub Sveti Tomaž pri Ormožu (ki pa je bliže Ljutomeru) je pred nekaj dnevi dogradil smučišče na površini 3,5 hektarja. Se več: uspelo mu je postaviti tudi 600 metrov dolgo vlečnico, ki bo v eni uri lahko »popeljala« do 800 smučarjev. Na vrh smučišča seveda, saj se bodo dol spustili po snegu, seveda tedaj ko bo (za)padel. Smučarski zanesenjaki seveda načrtujejo tudi snežne topeve, da bi lahko pripravljali umetni sneg, a za zdaj ostajajo to le želje, saj so povsem izčrpani (finančno) zaradi gradnje vlečnice. Če bo dovolj (naravnega) snega, prav gotovo ne bo manjkalo smučarjev in tudi tolarjev in morda se bo naložba sčasoma poplačala. Nekaj cvenka pa se je že nabralo na otvoritveni zabavi na spodnji postaji smučišča v Hranjigovcih. Zgornja postaja vlečnice je v Koracicah. Ni je težko najti, saj so ob cesti ustrezni kazipoti. - Fotografija: Š. Sobočan

SEBEBORCI - Cestni odsek Sebeborci-Andrejci-Fokovci, kjer je vozišče že močno načeto, bo treba čimprej sanirati. Po zagotovitvi moravskega župana naj bi se to zgodilo še pred zimo. M. J.

SELO - Že pred leti je moravskotopliška matična cerkvena občina odstopila vernikom v filiali Selo stare orgle, ki

so zapolnile prazen prostor na koru, obogatile cerkev in olepšale bogoslužje. Le-te je treba nujno popraviti, za kar bi morali odšteti okrog 15 tisoč DEM. Verniki so z zbiranjem prostovoljnih namenskih sredstev zagotovili del potrebnega denarja. Ker jim do dokončnega zneska primanjkuje nekaj nad 1,5 milijona tolarjev, pričakujejo finančno pomoč svoje občine. M. J.

Razstava ptic v Veliki Polani Šampionka papiga Agapornis

Veliko obiskovalcev - Se je kdo navdušil za gojenje?

Društvo za varstvo in vzgojo ptic Slavček iz Beltincev je imelo v Veliki Polani razstavo in ocenjevanje. Na ogled je bilo kar 252 ptic: kanarčkov, papig in eksotov. Ptice je pripeljalo 14 gojiteljev.

Ptice sta ocenjevala sodnika Karel Gjergjek in Slavko Poldauf. Med kanarčki je dobil šest prvih mest Ivan Maučec, tri prva mesta Damjan Meolic in po eno prvo mesto Erni Koudila, Štefan Virag in Francek Glavač. Med eksoti sta osvojila po dve prvi mesti Karel Horvat in Štefan Virag. Med papigami je bilo podeljenih deset prvih mest Karlu Horvatu, dve prvi mesti Zlati Horvatu in eno prvo mesto Zdravku Ciganu.

Šampion razstave je papiga Agapornis, last gojiteljice Zlate Horvat. Šampion med papigami je papiga Standard, last gojitelja Karla Horvata. Šampion med eksoti je gualdova Amadina, last gojitelja Štefana Viraga. Šampion med kanarčki je postavljeni in barvasti kanarček, last gojitelja Ivana Maučeca.

Razstavo v Veliki Polani je v nedeljo, 9. novembra, obiskalo okrog 400 ljudi. V ponedeljek pa so si jo ogledali še učenci OŠ Velika Polana. Obiskovalci razstave so imeli strokovno vodstvo predsednika društva Slavček, dobili so precej navodil za varstvo ptic pozimi in recepti za izdelovanje ptičjih pogač.

M. M.

Radenska

ZDRAVILIŠČE RADENCI

Se želite imeti kljub zimi in mrazu lepo?

Obiščite **TERME RADENCI**, kjer traja večna pomlad.

Kopali se boste v zunanjih in notranjih termalnih bazenih in bazenih z navadno vodo, uživali v podvodnih masažah vseh vrst, se prepustili rokam izkušenega maserja, se odpravili v eno naših **savn (turško, finsko ali infra)** ali se ragibali v **studiu za fitnes**.

Po prijetni sprostitvi v naših **TERMAH** boste dobrodošli v hotelskih restavracijah in kavarni **SWING**, kjer smo Vam pripravili ob **prazničnih dobrotah** še celo vrsto kakovostnih **božično-novoletnih prireditev**.

Želimo Vam prijetno praznovanje!

ZDRAVILIŠČE RADENCI,
tel.: 069 65 331, faks: 069 66 604

Radenska

ZVEZDA-DIANA

PRIDITE V GOSTE

Prekmurje - razgibana ravnina, ki na severu prehaja v gričevnato Goričko, mineralna in termalna kopališča ter zdravilišča, možnosti za lov in ribolov, slastne jedi ter žlahtna kapljica.

Pokrajina dobrih ljudi.

Hotel DIANA - priljubljeno zatočišče poslovnežev, gostov in shajališče domačinov. Prijetna restavracija z zimsko-poletnim vrtom in pestro ponudbo jedi domače in mednarodne kuhinje, prvovrstna slaščičarna, kavarna s plesno glasbo, diskoklub in klubski prostori.

Termalno-rekreacijski center z bazenom (do 35 stopinj), whirl-pool, otroški bazen, turška in finska savna, masaže, solarij, studio za fitnes in igrišče za squash.

PESTRA PONUDBA, UGODNE CENE. Posebni popusti za upokojene!

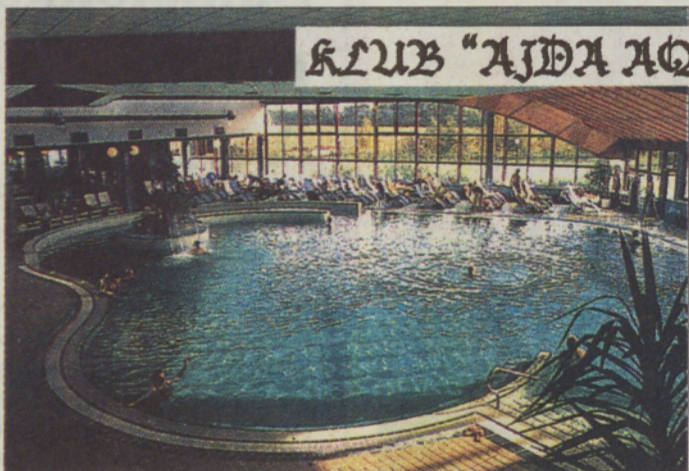
Restavracija ZVEZDA in PREKMURSKI HRAM - slovita po izvrstno pripravljenih jedeh prekmurske in mednarodne kuhinje.

Vabijo vas v goste vsak dan, še posebno pa v bližajocih se prazničnih dneh.

*Informacije in rezervacije: Radenska Zvezda - Diana, Trg zmage 8, 9000 Murska Sobota
telefon: (069) 14 200*

NOVO V ZDRAVILIŠČU MORAVSKE TOPLICE:

KLUB "AJDA AQUA RELAX"

V zimskem času je manj možnosti za športno rekreacijo in sprostitve. Vse to vam omogoča naš novi program »AJDA AQUA RELAX«, ki povezuje sprostitve v termo-mineralni vodi in savni ter rekreacijo v studiu za fitnes. Po želji se lahko odločite še za ročno masažo in solarij.

Vse to vam je na voljo v kopališču HOTELA AJDA, zato postanite tudi vi član našega novega kluba!

Informacije: ZDRAVILIŠČE MORAVSKE TOPLICE, TELEFON: 12 27 70

JE VAŠA SMUČARSKA PREMA RES POPOVNA?

Za smučarjijo potrebujete smuči, palice, smučarske čevlje, rokavice in primerno obleko.

Pa je to res vse?

Pravi smučar se bo prav gotovo opremil še s smučarskim zavarovanjem Zavarovalnice Triglav.

Smučarsko zavarovanje vas varuje na poti do smučišča, med smuko ter na povratku; zavarovani boste v primeru nezgode, ki se pripeti vam, pa tudi, če boste sami nehote povzročili škodo drugim. Zavarovalnica vam bo povmila škodo zaradi ukradene smučarske opreme. Lahko se pripeti, da boste nenadoma morali prekiniti dopust ali pa ga zaradi nezgode podaljšati; v obeh primerih vam bo Zavarovalnica Triglav povmila škodo. Smučarsko zavarovanje lahko sklenete za izbrano število dni, smučarsko sezono ali celo leto. Smučarski dopust je čas za oddih in sprostitve; s smučarskim zavarovanjem Zavarovalnice Triglav ga boste lahko res brezskrbno uživali.

SMUČARSKO
ZAVAROVANJE

POČITNIŠKA ZVEZA SLOVENIJE
Občinska organizacija
PÜTRA
9000 Murska Sobota
Trg zmage 4

tel. in faks: (069) 22 130 in (069) 22 125 (int. 205)

POTOVATI - SAMI ALI V DRUŽBI S PRIJATELJI PO EVROPI ALI ZUNAJ NJE!

Ste že ugotovili, koliko vas bo stal prevoz?

Ste ugotovili, koliko boste odšteli za prenočevanje?

Če niste, smo pravi naslov za vas!

Pri nas dobite podatke o velikem številu mladinskih prenočišč (YOUTH HOSTELS) po vsem svetu.

Cene so primerne za žepne dijakov in študentov pa tudi za družine z otroki.

Nikar ne pozabite na IZKAZNICO POČITNIŠKE ZVEZE SLOVENIJE, ki vam bo odprla pot v največjo verigo prenočitvenih objektov na svetu, ali izkaznici ISIC in FIYTO, s katerima imate različne popuste pri ogledih in prevozih.

ORGANIZIRAMO: izlete, potovanja, zimovanja, letovanja, ekskurzije, maturantske izlete, ogledne koncertov in druge oblike aktivnega oddiha.

TERME LENDA VA VAS VABIJO V SVOJE BAZENE, V STUDIO ZA FITNES, V NOVO SAVNO, SOLARIJ IN SEVEDA NA NOČNO

KOPANJE TUDI NA PROSTEM, PO KOPANJU PA NA ROČNO, TAJSKO IN PODVODNO MASAŽO.

KOPALIŠKE VSTOPNICE ŽE OD 350 TOLARJEV, POSEBNE UGODNOSTI ZA SINDIKATE, DRUŠTVA, KLUBE ... V PREDNOVOLETNEM ČASU PA POSEBNO UGODNA GOSTINSKA PONUDBA ZA ORGANIZIRANE SKUPINE.

TEL.: 74 004

8480 MURECK, Hauptplatz 17 AVSTRIJA
 tel.: 0043 34 72 2127
 faks: 0043 43 72 2127 24
 e.mail: Kolletnigg@netway.at

OTVORITVENI HITI

200 PAROV SMUČI PRIZNANIH SVETOVNIH BLAGOVNIH ZNAMK
 FISHER, ATOMIC, HEAD, BLIZZARD ...
 vsak par

le 899,- ATS

SNOWBORDI
 že od 990,- ATS

SMUČARSKI KOMPLETI ZA ODRASLE
 vodilne znamke smuči in vezi
 že od 1.590,- ATS

VEČ KOT 200 RAZLIČNIH IZDELKOV PO NAJNIŽJH CENAH - OD KOLEŠ DO ANORAKOV... NAJMODERNEJŠA ..., NAJVEČJA ..., NAJ... ŠPORTNA TRGOVINA V TEM DELU AVSTRIJE
 SERVIS, IZPOSOJA SMUČARŠKE IN BORDARŠKE OPREME

III • III • III • III vam ponuja

LENDAVA, d.o.o., Mohorjeva 2
POTOVANJA, IZLETE, SMUČANJE, NOVOLETNE PROGRAME
 po ugodnih cenah.

Posebej smo specializirani za pripravo, organizacijo in prodajo turističnih aranžmajev na Madžarskem po zelo ugodnih cenah
BUDIMPEŠTA - 2 dni - 118 DEM
BLATNO JEZERO - 2 dni - 127 DEM
EGER - TOKAJ - KECSKEMÉT - HARKÁNY - 5 dni - 305 DEM
VINSKA CESTA VILLÁNY - 3 dni - 256 DEM
 Pripravimo tudi programe po vaših željah!
 Posebno ugodno smučanje na SLOVAŠKEM v TATRAH
 - 7 POLP. - 280 DEM
 najem APARTMAJA za 4 osebe za 7 dni - 403 DEM

Presenečenje za upokojece!
PLAČILO NA VEČ OBROKOV!
 tel./faks: (069) 75 518

PONUDBA SLOVENSКИH SMUČARSKIH CENTROV V SEZONI 1997/98

smučarski center	naslov	meisto	telefon	leka	število zaposlenih	število honor. d.	število vlečal	število sodenčnic	število gondol
ATC KANIN	Dvor 43	5230 BOVEC	065 86 009	065 86 081	23	20	3	3	1
HOTEL CERKNO	Sedejev trg 8	5282 CERKNO	065 17 420	065 75 207	70	40	4	3	0
RTC GOLTE	Ragevunda 19 c	3330 MOZIRJE	063 831 111	063 831 201	10	40	4	2	1
RTC KRVAVEC	Blouweisova c. 2	4000 KRANJ	064 222 579	064 221 829	35	65	4	7	1
"SK BRANIK, POH. VZPENJAČA"	Pohorska ul. 60	2000 MARIBOR	062 631 850	062 631 840	16	100	19	2	1
ZIČNICE VOGEL	Ukanc 6	4265 BOH. JEZERO	064 723 466	064 723 780	32	0	4	4	1
RTC KOPE	Glavni trg 41	2380 SLO. GRADEC	0602 42 391	0602 41 668	6	30	7	0	0
UNOR TURIZEM ZREČE	Pot na Roglo 15	3214 ZREČE	063 768 1102	063 762 446	18	28	11	2	0
ZIČ. JAVORNIK - ČRNI VRH 106	Tržaška c. 2	1000 LJUBLJANA	065 77 241	061 125 2353	0	5	2	0	0
ŽTG KOBLA	Cesta na ravne 40	4264 BOH. BISTRICA	064 721 414	064 721 414	7	21	3	3	0
STC STARI VRH	Zapreval 3	4223 POLJANE	064 688 032	064 688 136	0	15	4	1	0
ŠR ŠK. LOKA - SC SORICA	Podlubnik 1 c	4220 ŠKOFJA LOKA	064 622 461	064 622 374	7	5	3	0	0
"RTC ZIČNICE KR. GORA, d. d."	Borovška 103 a	4280 KR. GORA	064 881 414	064 881 181	37	52	18	5	0
SKUPAJ					261	401	86	32	5

smučarski center	tereni za snowboard	sankaške in tekaške proge	cenik smuč. vozovnic				obiskovalci v sez. 96/97	št. smuč. na uro	površina smu. v ha
			dnev. odrasli	dnev. otroci	ted. odrasli	ted. otroci			
ATC KANIN		X X X	2.900	2.200	14.500	11.000	50.000	5.500	30
HOTEL CERKNO		X X X	3.000	2.200	15.500	11.500	70.000	8.500	50
RTC GOLTE	X	X X	2.600	1.900	14.400	10.500	20.000	6.400	60
RTC KRVAVEC	X	X X	3.500	2.450	18.130	12.691	107.811	11.322	110
"SK BRANIK, POH. VZPENJAČA"	X	X X	3.400	2.300	16.700	11.700	160.000	18.152	220
ZIČNICE VOGEL	X	X X	3.500	2.450	19.800	13.850	102.726	6.600	78
RTC KOPE		X X X	2.300	1.800	11.500	9.000	27.000	5.900	60
UNOR TURIZEM ZREČE	X	X X	3.100	2.200	14.500	10.200	132.000	12.500	90
ZIČ. JAVORNIK - ČRNI VRH 106	X	X X	1.000	500	5.000	2.500	0	1.800	15
ŽTG KOBLA		X X	2.800	2.000	15.400	10.800	48.000	5.600	90
STC STARI VRH			2.500	1.700	0	0	15.000	3.900	40
ŠK. LOKA - SC SORICA	X	X X	2.100	1.600	11.000	8.500	22.000	2.400	35
RTC ZIČNICE KR. GORA		X X X	3.500	2.600	21.000	15.000	131.706	16.622	125
SKUPAJ/povprečje	7	5 9 11	2.925	2.100	14.394	10.340	886.243	105.196	1.003

Vir: Združenje žičničarjev. Center za promocijo turizma, 1997

ZAHTEVAJTE KATALOG
ZIMA
 97/98
 NA VAŠ NASLOV
SMUČANJE
NOVOLETNA
POTOVANJA
ZDRAVILIŠČA
KANARSKI OTOKI
KARIBI
AKTUALNO
POTOVANJA, IZLETI, POČITNICE
 BREZOBRETNI KREDITI DO 1 LET! (TOM + 0 %)
 MOŽNOST PLAČILA NA VEČ OBROKOV!
 UGODNE CENE IN POPUSTI!

RELAX RELAX®

STRIPKO

Cerkno 97 Ideološko pravoverni novinarski dnevi

Ideološke mostove gradijo v Cerknem tudi z grafiti: »Borili smo se in krvaveli za Titovo Jugoslavijo ...«

in napisom na križu pred cerkvijo »Reši svojo dušo«. (Pa naj še kdo reče, da sprava ni mogoča news.)

Vrata pri Podobnikovih so vedno odprta za vse ljudi dobre volje. (Zato smo ostali pred njimi news.)

Vestnikovim paparazzom dokazujejo, da se je ideja o mostovih pri Podobnikih zlahka prijela ... (Ne glede na to, da jo je morda lansiral Mjuša Sever news.)

Vdri smo in iskali Tanjo, Marjanovo ženo. (Našli pa smo samo lepoticico news.)

S Tišine pa so v redakcijo prispeli dodatne informacije, zakaj ga. Zorjanova ne more dobiti dovoljenja za prodajo hitre hrane v novi občinski stavbi. Za vsem je župan, nam zagotavljajo viri: če bo dobila dovoljenje, bo ostal brez prostorov njegov prvi potomec (njegova družica ima trgovino v isti stavbi, kot je Hambli, ki pa je last gostilničarke, ki želi sama nadaljevati s prodajo hitre hrane, torej se boji konkurence). Županov drugi potomec oziroma njegova bodoča pa ima frizerski salon v novi občinski stavbi in je dobila sanitarije, ki so bili prvotno namenjeni za prostore ga. Zorjanove. Potem je na prigovarjanje pristala na zamenjavo prostorov ...

Ker so se iz Radenec pojavili protesti, ko smo omenili »potovanje na Slovaško visokega računalniškega strokovnjaka«, moramo dodati še tole: prav gotovo vsi dobro vedo, kdo je bil tisti sodelavec AOP-ja, ki je naročil taksistu, naj ga pelje domov v Slovenijo, saj njihov sistem obveščanja deluje brezhibno. Njegova soproga je namreč izvedela za njegovo potovanje, še preden je uspej pri zares domov.

PUNK IS NOT DEAD (Punk ni mrtev) je samo eden od »grafitov«, ki s(m)o jih neko jutro v prejšnjem tednu odkrili v murskosoboškem parku. Nastali so ob pomoči barvnega razpršilca, in če bi bili zgolj po zidovih, bi mlade »ustvarjalce« človek še razumel. Ampak, kot vidite, popacali so tudi spomenik prvim piscem slovenske besede: Francu Temlinu, Štefanu Kuzmiču, Miklošu Kuzmiču in dr. Francu Ivanociju. Ta je pa huda, vredna kritike! Prav je, da punk kot zvrst glasbe s poudarkom na družbenokritičnih besedilih ni mrtev, ni pa prav, da o tem pišejo po spo-

menikih. Mar ne bi bilo koristneje, ko bi se nočni tičkej rajši spravil za mizo, vzel svinčnik in kos papirja in nanj skušal spraviti svoj gnev. Morda bi mu uspelo in bi s svojim »punkovskim« (kritičnim) besedilom celo zaslovel. - Š. S., foto: J. Z.

Lejpa tekma ali Mura je prvaaaaaaaaaaaaaaaaaaa ...

Ko soboškemu županu delajo živci. (Samo kadil je news.)

Konsolidacija

G. Golobič, sekretar vladne stranke LDS-a, pri Hildi Tovšak, Peterletovi glavni tajnici, povprašuje, kaj storiti januarja, ko jih čaka strankarski kongres. (Če jo bo zelo poslušal, bo morda zmagal Drnovšek, konsolidacije pa še dolgo ne bo news.)

med zvezdami

OVEN

Ona: Nepričakovano se boš zaljubila in vse okoli tebe se ti bo zdelo naravnost čudovito. Toda nikar ne pozabi tistih, ki so ti k tej sreči pomagali. Kajti dober prijatelj je včasih vreden več kot bežen ljubimec. On: Naredil boš sicer ogromno načrtov, njihova realizacija pa bo precej medla. Spusti se raje v kombinacijo s prijateljem, saj lahko s skupnimi močmi naredita neprimerno več in predvsem veliko bolje.

BIK

Ona: Spoznala boš popolnoma drugačno plat svojega prijateljstva z osebo, ki si jo spoznala na nedavni zabavi. Ponujeno boš sicer sprejela, vendar se boš poskušala kar najbolje zavarovati. Uspelo ti bo nekaj čudovitega! On: Poslovna poteza, ki ti že nekaj časa dozoreva v glavi, se bo končno začela tudi uresničevati. Le zakaj si tako dolgo čakal? V ljubezni pa nikar ne pričakuj čudežev, ampak bodi malo samokritičnejši.

DVOJČKA

Ona: Premišljevanje o vzrokih, zakaj te prijatelj zadnje čase zanemarja, ti ne bo prav nič koristilo. Rajši se podaj v družbo in kaj hitro boš dobila odgovor na svoje vprašanje, ki utegne biti prav neprijeten. On: Čeprav si mislil, da je vseh težav končno konec, se ti obeta dokajšnje presenečenje. In nikar ne misli, da se boš iz vsega skupaj izlekel povsem brez posledic, ampak se raje pripravi na izdatke.

RAK

Ona: Nikar ne zamudi priložnosti, ki se ti bo ponudila. S prijatelji se boš odpravila na zanimiv potep, ki se bo končal na povsem nepričakovan način. Toda kaj hitro boš spoznala, kam pes tace moli. On: Zdaj je čas, da se odločiš in greš do konca! V začetku bodo rezultati res nekoliko nespodbudni, toda na koncu se bo vendarle pokazalo, kdo je imel prav. Vsekakor boš ogromno pridobil, več kot izgubil.

LEV

Ona: Če boš hotela prisiliti partnerja, da bo živel po tvojih pravilih, ga boš kaj kmalu izgubila. Poskusi biti vsaj malo strpnostna in mu ponudi neke vrste kompromis. Zadnja beseda pa bo vseeno tvoja ... On: Videl boš, da se stvari razpletajo kar same od sebe, torej so bile tvoje skrbi popolnoma odveč. Poslovni partner ti bo predlagal poglobljeno sodelovanje, tvoja pa bo presoja, ali se ti bo to tudi splačalo.

DEVICA

Ona: Vsaka ljubezen je na neki način slepa in se vdaja nekontroliranim čustvom. Tvoja sreča pa je predvsem v tem, da imaš pametnega in razumevajočega partnerja, zato je tvoj strah popolnoma odveč. On: Nenadne spremembe v poslovnem življenju bodo predvsem posledica tvojega prevelikega razsipanja z denarjem. Poskusi se malo obrzdati in kaj kmalu ti bo postalo jasno, kako neumno si ravnal v preteklosti.

TEHTNICA

Ona: Še vedno si nisi uspela razjasniti, kako ti je sploh uspelo narediti nekaj tako sijajnega. Nikar se praveč ne razburjaj zaradi nastalega položaja, ampak ga raje dobro izkoristi. Obetajo se ti problemi s partnerjem. On: Prihaja ugodno obdobje, da se preizkusiš na partnerstvu, ki te že dolgo mika. Zajela te bo prava delovna mrzlica. Toda nikar ne pozabi prijateljev, saj ti lahko dober nasvet, še bolj pa pomoč zelo pomagajo pri uresničevanju načrtov.

ŠKORPIJON

Ona: Je pač tako, da je prepovedano sadje najslajše. Vendar te lahko tvoj vroči temperament zapelje precej dlje, kot si bila pripravljena iti. Toda samo enkrat se živi, zato uživaj sedaj in ne čakaj na nekaj, kar morda sploh ne bo prišlo.

On: Nikar se ne pritožuj nad svojo nesrečo, ampak raje stori nekaj, da boš stanje tudi popravil. Na krajšem izletu se ti bo zgodila nezgoda, ki pa bo botrovala srečanju z nekom, do katerega ne boš čisto ravnodušen.

STRELEC

Ona: Življenje si boš uredila predvsem s potrpežljivostjo, nikakor pa ne z nenadnimi odločitvami. V večji družbi boš nepričakovano odkrila, da so te nedavno od tega pošteno potegnili za nos. Nikar ne bodi užaljena. On: Postavi se na noge in zavijaj rokave! Le tako lahko upaš, da se ti bodo načrti tudi uresničili. Prijetni pogledi te bodo sicer za kratek čas zmedli, vendar se boš kaj hitro znašel. Le pogumno!

KOZOROG

Ona: Prenagljena odločitev ti lahko prinese celo kopico problemov in zapletov v ljubezni. Izkoristi svoje adute in si na enostaven način zagotovi prednost. Toda vprašanje je, ali bo to partnerju všeč. On: Prišel si tako daleč, da se nima smisla obracati in vrniti v staro življenje. Bila bi resnična škoda, da bi ti sedaj vse skupaj padlo v vodo. Glede ljubezni se posveti raje enem partnerju, toda temu pošteno.

VODNAR

Ona: Le kako si zamišljaš partnerjevo zvestobo, ko pa vendar dobro veš, da mu svoje enostavno ne moreš kašneje pa bo sledilo še kaj drugega ... On: Dobro bi bilo, če bi vsaj malo popazil na svoje nestabilno finančno stanje, saj ne moreš večno živeti iz dneva v dan. Toda nikar se preveč ne zalepi, ampak vso stvar temeljito premisli, šele nato ukrepi.

RIBI

Ona: Malo se ozri po svoji družbi in kaj hitro boš opazila, da si dobila novega oboževalca. Edino, kar ti lahko nagaja, je »nevoščljivost« tvojih prijateljev, ki pa je nikar ne vzemi popolnoma resno. On: Pazi, da se ne opečeš, ko se bo pojavil nekdo, ki ima povsem drugačne argumente, ki pa so na tvojo žalost podkrepjeni s konkretnimi dokazi. Toda kopiraj pač ne pezebe in tudi tokrat se boš izmazal iz neprijetnega položaja.

»Marki ido, Marki ido ... prouti drugoj ligi«

Prva adventna – Romanje ali rijemo po blatu – Častna loža prvič – Goooooool – Vsiplj vase – V ritmu – Najboljši Murini navijači – Skočim ti za vrat – Ko ne zdržiš brez – Čuvaj sodnika ali adijo do pomladi

Prva adventna

Prva adventna nedelja. Romanje od Beltincev do Sobote. Ne, ne, ne pes. Če se lahko Marija Romarica vozi z avtom, potem se lahko tudi beltinski navijači. Bi kaj pomagalo, če bi romali do stadiona pes? Odgovor je v zraku: »We are the Champions, my friend« – v originalu s smrtno nesmrtnim Fredijem na čelu.

Romanje ali rijemo po blatu

Toda: romanje se začne tam pri novoasfaltiranem soboškem parkirišču (kdaj bo na vrsti parkirišče v središču Sobote za beltinske navijače ni tako pomembno, kaže, da tudi za soboške ne). Skozi gozd, blatni do kolena. Šprica naokoli. Zabava se začne. Procesija se vije s pravim tempom. Ko je prišla Marija Romarica, so nam v Ljutomeru zaprli cesto. Dostop do hiš strogo prepovedan. Dobro. Pač jo je bilo potrebno v miru nesti, če se že vozi po teh nemogočih cestah. V obeh primerih – častilci v trepetavem drhtenju.

Častna loža prvič

Prvi pogled na častno ložo: Murski val pa naša dikektorica. Ob njih preostala novinarska srenja in glej malo desno soboški župan, ki očitno kaži. Pa prejšnji soboški župan. Pa prejšnji poslanec. Pa gospod vangelicanski šef ... Napeto že pred začetkom tekme.

Goooooool

Gremo, prvi obhod. Še niti se ne prebija do beltinskih navijačev, ko že v prvi minuti pade gol. Goooooool! Skoč! Ena nula. C c c, kaj naj to pomeni? Naprej do Gringosov: »Sudija pederu«, nato skandiranje »Beltinske pičke... pušite kurac«, pa »Mura, Mura, Mura«

.... Izbrani besednjak. Marijine častilke bi zlezle skupaj. Odprti ventili. Marš v agresijo za svojo fuzbalsko manijo, bi lahko skandirali občutke na tekmi. Hopla, mimo njih naj grem? No, sodnik, ravno zdaj si ga moral zasrati: žvižgajo. Skozi ušesa zleti en sam žvižg. Čisto zares se začnem jeziti na sodnika – pa kaj delaš? Vidiš, da je folk ponorel! Ne vem, kdo komu puši, toda rezultat je dva nula za Beltince. Naš Feri je njihov finan minister. Zato, lepo počasi. No, pa se najde vedno kakšen brihten. Zakaj je Murin tak očitno zgrešil gol? Saj veš, »ne sme dati gola«. No, pa poglej, potem pa slišim, da bo še en penal. In glej ga, zlomka. res je. Kdo je koga nagovoril, kdo je s kom dilal ...? Kdo ima več kapitala?

Vsiplji vase

Če lahko v cerkvi greš na obhajilo (se ve, samo spovedani), potem hočem na tekmi popkorn. Malo dozo, pa zato večkrat. Pazi, zdaj bo gol. Ne, ne, nič se ne vezam.

bile cool. Kako jim je moralo vreti v njihovi notranjosti, ko je Mura gubila ena proti dva? Kje se bodo izkričali? Doma? No, v javnosti že ne. Oh, dolgčas. No, pa pozneje le vidim, da vstanejo. Samo, ko je goooooool. Tudi zaploskajo. Gremo dalje.

Skočim ti za vrat

Gledam na igrišče. Fantje rijejo po blatu. No, ta golman pa se očitno rad valja v blatu. Kaj? »Sudija, pederu« ... Dva dva, tri dva za Muro, štiri dva za Muroooooooooooooooooooooo. Petarde letijo v zrak, v zrak letijo telesa navijačev. Gor, na ograjo. Skoč, skoči ... Hopla, nazaj med beltinske navijače. »Poglej, kako se zdaj tu grebe, pri nas pa je hodil po igrišču kot maneken« – »Ne, pri nas ga niso priznali«. – »Pa saj veš, da je delal samo zdrabo« ... »Za tristo do štiristo jurjev na mesec bi se tudi ti grebel, pa to je petdeset jurjev na tekmo« ... odidejo, pred koncem. Pet dva, to je preveč za Beltince. Njihov boks se prazni. Kaj je hujšega za igralce kot predčasni odhod njihovih navijačev? V ritmu muzike »Marko skače«, gringoski skandirajo »Marki ido, Marki ido prouti drugoj ligi ...«

Ko ne zdržiš brez

Najbolj poscane ograje? Na stadionu. Za vsakim oglom kak dedec sči. So se nazrlji piva? Ali pa jim mehur nagaja ob navijanju? Joj, pa kako lepi psi. Policijski. Varnostnik, ki ne zdrži. Mora si prižgati cigareto, pa naj ga stane, kar hoče. Kar je preveč, je preveč. Kot pri kakšni predigi, ko kak duhoven takšne bedarije klati, da moraš med pridigo na svež zrak (cigareto). Živci, bi rekle ženske.

Čuvaj sodnika ...

Iz vhoda v kabine se na plano odpelje varnostni šotor. Da sodnik ne dobi kaj v glavo. Da ga kdo ne zgrabi, da ga kdo ne raztrešči. Da mu kdo ne poravna kosti. Kakorkoli, tudi Marijo Romarico sta stražila dva varnostnika pred vandali. Klanjajo se zmagovalci. Klanjajo se Murini gledalci. Čas za pet minut. Besni beltinski šefi. Stiskajo zobe. Kurtoazija: čestitke, čestitke. Pa kdo je kriv, da imajo beltinski fantje manj kondicije kot Murini? Menda ja ne beltinska ravnicna?

Vsakemu njegovih pet minut – v soncu Murine zmage: trener, pa župan, pa ... Hopla, ko spregovori beltinski trener, zaženejo Murini navijači vik in krik. Pa da ga ja ne bodo natepli? No, potrebno jih je pomiriti: »Še naprej bomo tu skupaj živeli, ne glede na rezultate...« To že, samo kako. Sicer pa, zima bo opravila svoje. Za Marijo Romarico, ki so jo pobožno častili, bo prišel Jezušček v jaslicah, za nogometša pa pomladni pokal.

Najboljši Murini navijači

Joj, velika zastava. Tridesetmetrska. Na povelje. Se razvije in zavije. Crno-bela, belo-crna. Gringos. Najboljši navijači. Murini zagotovo. Gringos – so sploh že pubertetniki? Beltince niso na svojem terenu. Za sekundo v častno ložo. Pogled, pogled. Umirjeni navijači. Kaj umirjeni, blokirani navijači: župani, poslanci, cerkveni dostojanstveniki. Brez krikov, brez hrupa. Ve se, kako se je potrebno vesti. No, župnik v cerkvi pa lahko medli ob pogledu na Marijo. Se ji predaja. Toda javne osebe so

Ena proti dva. Pavza. Šanki se zapolnijo. Beltince niso imajo svojega. Tam zmanjka kuhanega vina pred koncem. Ne, ne, piva pa že ne pijem.

V ritmu

Namesto z rožnimi vencji šklepetajo, bobnijo, ropotajo, spodbujajo, čarajo, vlečejo navijači v divjaški ritual. Jah, v Afriki ne plešejo ob bobnih kar tako. Kaj bi bilo, če bi bobnali v cerkvi? Bi ženske in moški popadali v trans? Trenutek. Napeto. Zadržaj dih. Ne, ne. Na miru bodi. Bo? Bo? Joj, pacarji. Pacar. Pa kje to stoji? Pa kakšen je to trener? Pa ...

VESTNIK VI

V SPOMIN

5. decembra minevajo tri leta žalosti od takrat, ko nas je zapustil naš dragi mož, oče in deda

Anton Bokan

s Cankove
Hvala vsem, ki se ga radi spominjate.
Tvoji najdražji

Hladna zemlja te obdaja,
roč nešteti grob krasi,
dih v prsih nam zastaja,
v srcih pa zelo boli.

V SPOMIN

29. novembra sta minili dve žalostni leti, ko nam je smrt odvezla dragega moža, očeta, brata in sorodnika

Antona Časarja

iz Domanjševca 83

Praznina na domu in v srcih ostaja nezapolnjena, kajti vse svoje življenje je posvetil našemu domu in nam. Na skupno potovanje z njim nas bodo vedno spominjala dela njegovih rok.

Njegovi dragi: žena Jožica, sinova Dejan in Simon, hčerka Aleksandra in drugo sorodstvo

ZAHVALA
V 84. letu nas je zapustila draga mama in stara mama

Terezija Meolic

roj. Ciglar
iz Bakovec

Iskreno se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki ste ji ob slovesu izkazali spoštovanje in jo pospremili na njeni zadnji poti, darovali vence in sveče ter izrekli ustno in pisno sožalje.

Hvala g. dekanu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke in gospe Vidi za poslovilne besede.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njeni

Glej, zemlja si je vzela, kar je njeno.
A kar ni njeno, nam ne more vzeti.
In to, kar je neskončno dragoceno,
je večno in nikdar ne more umreti.
(S. Makarovič)

ZAHVALA - SPOMIN

3. novembra je v 62. letu starosti prenehalo utripati od bolečin utrujeno plemenito srce moža, očeta, dedija in tasta

Jožeta Varga

upokojenega električarja
iz Murske Sobotice

Iskrena hvala prijateljem, sorodnikom, sosedom in znancem za izrečena ustna in pisna sožalja, za darovane vence, šopke, sveče in dobrodelne namene ter tako številno spremstvo na njegovi poslednji poti k večnemu počitku.

Hvala g. duhovniku za pogrebni obred ter pevcem cerkvenega in še posebej upokojenega pevskega zbora za čutno odpete žalostinke.

Srčna hvala zdravnikom in osebju intenzivne nege na internem oddelku soboške bolnišnice za lajšanje bolečin in trud, da bi ga ohranili pri življenju.

Posebej hvala prijateljem - govornikom za ganljivo izbrane besede slovesa, s katerimi so orisali kratko, vendar bogato življenjsko pot našega Jožeta.

M. Sobota, 3. decembra 1997

Ne bomo te pozabili: žena Greta, sin Jože, snaha Simona in tvoja vnukinja Nikica

ZAHVALA

V 71. letu nas je za vedno zapustil dragi mož, oče, deda in tast

Martin Horvat

s Hotize 19

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste ga pospremili na njegovi zadnji poti, nam izrekli sožalje ter darovali vence, cvetje, sveče in za svete maše.

Lepa hvala župnikoma g. Viljemu Kovaču in g. Martinu Horvatu za pogrebni obred, pevcem za odpete žalostinke, g. Kolariču za odigrano Tišino in pogrebništvu Ferencak.

Žalujoci vsi njegovi

Zaman je bil tvoj boj,
zaman vsi dnevi tvojega trpljenja,
smrti je bila močnejša od življenja.

ZAHVALA

V 66. letu nas je po dolgi in težki bolezni zapustila moja draga žena, sestra, teta, botra in sorodnica

Fanika Farič

iz Vrbišča 19
v Murski Soboti

Ob boleči izgubi se zahvaljujemo vsem, ki ste jo med težko boleznijo obiskovali in lajšali njeno trpljenje. Posebna zahvala velja dobri sosedu Danici, ki ji je stala ob strani ob kateremkoli času.

Hvala vsem sorodnikom, prijateljem, sosedom in znancem, ki ste jo pospremili na njeni zadnji poti, ji darovali prelepo cvetje, sveče, za svete maše, nam pa izrekli sožalje in pomagali v najtežjih trenutkih.

Posebej se zahvaljujemo g. kaplanu Alojzu Benkoviču za prelepo slovo, pevcem za odpete žalostinke, govorniku Železarne Štore, godbeniku za odigrano Tišino ter zdravstvenemu osebju za zdravljenje in lajšanje bolečin.

Še enkrat hvala vsem in vsakemu posebej.

Žalujoci: mož Janči, brata z družinama in drugo sorodstvo

ZAHVALA

V 87. letu starosti nas je zapustila draga mama, tašča, stara mama, sestra in svakinja

Josipina Gjura

roj. Žolgar
upokojena učiteljica
iz Melincev 82

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sosedom, posebno Maroševim, vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, njenim nekdanjim sodelavcem, ki ste jo v tako velikem številu pospremili na njeni zadnji poti, nam pa izrekli ustno ali pisno sožalje, darovali vence, cvetje, sveče ter za svete maše in v druge namene.

Prisrčna hvala medicinskemu osebju ZP Beltinci, posebno dr. Gomboc - Horvatovi.

Hvala g. kaplanu in g. Martinu Marošu za pogrebni obred in izrečene besede slovesa.

Prav tako prisrčna hvala g. Andreju Zadravcu, Ivanu Hirciju, ravnatelju OŠ Beltinci, in Mariji Maučec, ki so jo poznali in z njo delili dobro in slabo ter se od nje poslovili ob odprtem grobu.

Hvala pogrebništvu Jurič iz Beltincev za opravljene storitve.
Vsem še enkrat - Bog plačaj!
Žalujoci vsi njeni

V SPOMIN

10. novembra je minilo 13 let, odkar nas je zapustil dragi oče, dedek, tast, brat in svak

Ivan Gjura

iz Melincev 82

Hvala vsem, ki se ga še spominjate in z dobro mislijo stojite ob njegovem grobu, mu prinašate cvetje in prižgete svečko spomina.

Vsi njegovi

Solza, žalost, bolečina te zbudila ni,
a ostala je praznina, ki hudo boli.

V SPOMIN

1. decembra sta minili dve leti žalosti od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, oče, dedek, brat ter sorodnik

Ernest Pozman

iz Sotine

Tvoje pridne roke, dobro in plemenito srce so naš ponos in lep spomin nate.

Vedno s teboj - vsi tvoji najdražji

Teško je pozabiti človeka,
ki ti je bil drag,
še težje je izgubiti ga za vedno,
a najtežje je, naučiti se
živeti brez njega.

V SPOMIN

3. decembra so minila štiri žalostna leta od takrat, ko nas je zapustil dragi mož, ata, stari ata, tast, brat in stric

Jože Bokan

z Jesenic
rojen v Rogošovcih

Hvala vsem, ki se ga spominjate in mu prižgete svečke.

Žena Jožica ter hčerki Anica in Majda z družinama

ZAHVALA

V 91. letu starosti nas je zapustila dobra mama, babica in prabica

Kristina Škrlec

iz Banovec 24

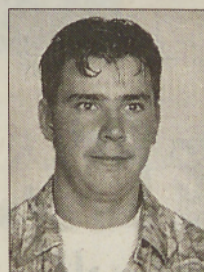
Ob boleči izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in znancem, ki ste jo v tako lepem številu spremljali na njeni zadnji poti, darovali za svete maše, vence, cvetje in sveče, nam pa izrekli sožalje.

Posebna hvala internemu oddelku bolnišnice v Murski Soboti ter patronažnim sestram iz zdravstvenega doma Ljutomer, posebno sestri Nadi in zdravnici Ljubici Gašparac za nesebično pomoč.

Hvala lepa gospodu za cerkveni obred, pevkam za odpete žalostinke, gospodu Rožmariču za odigrano Tišino in gospodu Novaku za lepe poslovilne besede.

Vsem še enkrat - iskrena hvala!

Žalujoci vsi njeni

Usoda kruta, kaj storila si,
sredi mrzle jesenske noči,
ko cvet mladosti umorila si,
najdražjega nam vzela si.

ZAHVALA

Tragično in nepričakovano nas je mnogo prezgodaj v komaj 21. letu zapustil naš najdražji sin, brat, bratranec in nečak

Kristijan Filo

iz Budincev 19

Ob tej težki izgubi se prisrčno zahvaljujemo vsem sorodnikom, botrini, znancem, prijateljem, sošolcem, mladincem ter dobrim sosedom, posebno družinam Slankovič, Bedič in Čör, ki ste nam v najtežjih trenutkih kakorkoli pomagali.

Hvala vsem, ki ste darovali za cvetje, sveče in svete maše, nam pa izrekli sožalje in ga pospremili na njegovi prerani zadnji poti.

Hvala g. župniku za pogrebni obred, pevcem za lepo odpete žalostinke, govornikoma g. Lanjščaku in Bojanu za poslovilne besede, GD Budinci in drugim gasilskim društvom ter g. Škerlaku za odigrano Tišino.

Hvala kolektivu Edelfurnierja iz Markišavec in pogrebništvu Banfi.

Vsem še enkrat - prisrčna hvala!

Žalujoci vsi njegovi najdražji

OBČINA TURNIŠČE,
Štefana Kovača 73
Odbor za gospodarstvo
objavlja

**RAZPIS
ZA SUBVENCIONIRANJE
OBREŠTNIH MER**

Subvencionirane obrestne mere od posojil za kreditiranje gospodarskih dejavnosti na območju Občine Turnišče.

1. Namen ukrepa

Regresiranje dela obresti za najeta investicijska posojila gospodarskih dejavnosti, in sicer:

- ustanavljanje majhnih podjetij in obratovalnic samostojnih podjetnikov;
- uvajanje sodobnih in energijsko varčnih ter okolju prijaznih tehnologij;
- pospeševanje in spodbujanje konkurenčnosti in inovativnosti v podjetništvu;
- deficitarne storitvene dejavnosti;
- kmetijske dejavnosti in dopolnilne kmetijske programe (pridelava, predelava);
- nova delovna mesta oziroma samozaposlitve.

Prednost pri regresiranju obrestne mere bodo imeli prosilci, katerih projekti poleg pogojev, ki jih zahteva banka, izpolnjujejo še večino tehle kriterijev:

- sovpadanje projekta z občinskimi razvojnimi usmeritvami;
- nove zaposlitve;
- uvajanje sodobnih energijsko varčnih in okolju prijaznih tehnologij.

2. Za subvencionirano obrestno mero lahko zaprosijo pravne in fizične osebe, ki investirajo na območju občine Turnišče, in sicer:

- gospodarske družbe, ki so v skladu z določili zakona o gospodarskih družbah (Ur. list RS št. 30/93, 29/94, 82/94) uvrščena med majhna podjetja;
- samostojni podjetniki posamezniki;
- fizične osebe, ki opravljajo kmetijsko dejavnost;
- razen uporabnikov, ki že koristijo bonitete iz naslova subvencioniranih obrestnih mer, razen v primeru novih projektov.

3. Pogoji za pridobitev sredstev regresa:

- sklenjena kreditna pogodba s finančno organizacijo v letu 1997;
- maksimalna višina priznanega posojila znaša največ 3.000.000,00 SIT.

Regresira se realna obrestna mera 6%, vendar največ do višine 6% letno.

Obračun obresti se izvede na konformni način od zneska kredita. Osnova za obračun je določena v zaporedni točki 3 alineja 2.

4. Način vlaganja zahtevkov:

- veljavno sklenjeno pogodbo in obračun plačanih obresti do finančne organizacije oz. kreditodajalca;
- fotokopijo vpisa v sodni register za družbe ali fotokopijo priglasitvenega lista RUJP-a za samostojne podjetnike;
- amortizacijski načrt;
- mnenje pristojne kmetijske svetovalne službe v primeru kmetijskih dejavnosti;
- dokazilo o boniteti (BON-3) ali bilanco stanja in bilanco uspeha družbe, zadnja davčna napoved in potrdilo o plačanih davkih in prispevkih za samostojne podjetnike in potrdilo o plačanih davkih za kmetovalce.

Prošnja za subvencioniranje obrestne mere za gospodarske dejavnosti se naslovi na: OBČINA TURNIŠČE, Štefana Kovača 73, 9224 Turnišče, z oznako »Prijava na razpis - GD '97«.

5. Trajanje razpisa

Na razpis se prosilci prijavijo do 15. decembra 1997 oziroma do izrabe proračunskih sredstev, namenjenih za subvencioniranje obrestnih mer za leto 1997.

Obnavale se bodo samo popolne vloge.

SAOP Nova Gorica
Tel.: 065 27 760
E-mail: komerciala@saop.si

SAOP Maribor
Tel.: 062 3000 350
Faks: 062 3000 351

SAOP Ljubljana
Tel.: 061 123 62 90
Faks: 061 123 62 95

Dvostavno knjigovodstvo po samo 9.900 SIT

Programi delujejo v okoljih DOS in Windows

Na voljo imamo najnovše različice drugih poslovnih programov za majhna, srednja in velika podjetja ter obrtnike in ustanove:

obračun plač, blagajniško poslovanje,
osnovna sredstva,
glavna knjiga s saldakonti,
primerjalne bilance,
trgovinsko poslovanje,
programe za proizvodnjo,
tehnične programe za gradbenike,
enostavno knjigovodstvo in
druge programe ...

Cena 9.900 SIT velja za vse poizkusne programe, ki delajo brez omejitev eno leto.

Predstavništva:
za Štajersko in Pomurje:
IPC Corporation d.o.o.
Murska Sobota
Tel.: 069 31 217

za Celje in okolico:
Tomaz Urlep, s.p.
Rečica ob Savinji
Tel.: 063 833-050
Mbt.: 0609 650-015

**BODITE PODJETNI,
POSTANITE USPEŠNI!**
oglašujte v
VESTNIKU

IZDELAVA PODSTREŠNIH STANOVANJ
Knauf - 84 339, 84 356
KARBA, mge., Ljutomer

Baby **OBISČITE**
Center **NAS!**
DOSLEDJ NAJVEČJA TRGOVINA ZA OTROKE V
AVSTRIJSKI RADOBNJI V NOVIM PROSTORIH
NASPROTI CERKVE OZ. POLEG LIGRA.

SERVIS, POPRAVILNO IN PRODAJA TEHTNIC
Dušan Štraki
Ul. ob kanalu 22, Murska Sobota,
tel./ faks: (069) 32 486

TUROPOLJE d.o.o.
ul. Zorana Velenjca 13, 9000 Murska Sobota,
tel.: 26 580
STIHL

izposojevalnica
poročnih in slovesnih
obtekl, poročni servis
» ROŽA « *velika izbira*
ZVER *in ugodne cene*
Kmečka 4, Beltinci, tel.: (069) 41 542

TESARSTVO - KROVSTVO

OPRAVLJAMO VSA TESARSKA
IN KROVSKA DELA - polagamo
ladijski pod, stropne in talne
obloge in vse drugo.

Branko BELEC
Cvetkova 23, M. Sobota
tel. in faks: (069) 31 355
mobitel: 0609 643 851

mazda Mohor
9252 Radenci, tel. & faks: (069) 65 830
NAJBOLJŠA - MAZDA NAJ BO

Prihajaja čas daril

MIKLAVŽ IN DEDEK MRAZ KUPUJETA PRI NAS

Trg. RUGELJ »BARBIE«
Gederovska 11, Černelavci
tel.: 32 920

Trg. »BEAR«
Ul. Št. Kovača 28, M. Sobota
tel.: 28 290

VELIKA IZBIRA IGRAČ: BARBIE, LEGO, BABY BÖRN, avtomobilčki
na daljinsko vodenje že od 990 SIT, dojenčki, razne igrice, kocke za
najmlajše ...

ZELO UGODNO: otroške bombažne trenirke že od 1390 SIT
spodnji deli otroških trenirk že od 800 SIT
podložene blače iz džinsa 3750 SIT
otroški puloverji že od 850 SIT
SNEŽKE ŽE OD 1990 SIT

otroške zimske jope že od 3500 SIT
OTROŠKI SMUČARSKI KOMBINEZONI ŽE OD 3580 SIT
VELIKA IZBIRA ŠALOV, KAPIC, ROKAVIC, BODIJEV, NOGAVIC
SINDIKATI POZOR!
VAŠ MIKLAVŽ IN DEDEK MRAZ IMATA 10 % POPUSTA.

BOŽANOVIČ
Trgovsko in proizvodno podjetje
MURSKA SOBOTA d.o.o.
Kovčička 9, 9000 Murska Sobota
Tel. 069/22-907; Fax: 22-934

SPECIALIZIRANA
TRGOVINA
ZA VODOVOD
IN CENTRALNO
OGREVANJE TER MONTAŽA

KURILNO OLJE, PREMOG
Ugodne cene in možnosti plačila!
KURIVO - PREVOZ, Bojan Jakšič, tel.: 788 200

POSTANITE DOBER VOZNIK AVTO ŠOLA
DE LŠOLA
DE LŠOLA
tel.: 22 364, 63 100, 87 873, 42 443
NOVOST: prodaja vgradnih omar, izdelava po meri

Kurilno olje!

- gotovinsko plačilo in plačilo s kartico MAGNA
- obročno plačilo pri nakupu nad 1000 litrov
- možnost plačila ob dostavi
- brezplačni prevoz

SKLADIŠČE Murska Sobota, telefon 069/37-560.

PETROL

Pred vse več kraji »naletimo« ne le na klasične občestne table, s katerih je razvidno, kam nas vodi pot, ampak tudi vidimo različno oblikovane in izdelane table dobrodošlice. Na pobudo Antona Belca so ob cesti, ki vodi v vinogradniško območje Filovec, postavili tole tablo, katere slogan naj bi nas prepričal, da je *Filovski gaj naš raj*. V preteklih dneh, ko je most postajal vino, je bil res marsikdo v »raju«, dasiravno ni bil - v filovskem gaju. - Fotografija: J. Žerdin

Moja vas

PANONKA

ZADRUŽNA BLAGOVNA HIŠA
Kocljeva 16, Murska Sobota

AKCIJSKA PRODAJA
od 6. decembra dalje
do 40 % popusta

- filtrirni stroji za vino
- motorne kosilnice in škroplilnice
- PVC-galanterija
- gorska kolesa
- cvetje ...

Menjalniški tečaj

Pomurske banke 2. 12. 1997

Srednji tečaj Banke Slovenije velja od 2. 12. 1997 od 00. ure dalje.

Država	Enota	Banka Slovenije	Nakup	Prodaja
Avstrija	100	1.342,4074	1.327,00	1.344,00
Francija	100	2.823,0232	2.763,20	2.826,90
Nemčija	100	9.446,9202	9.340,00	9.460,00
Italija	100	9,6434	9,34	9,66
Švica	100	11.713,2364	11.464,90	11.729,50
ZDA	1	167,7112	165,00	167,90

Obrestne mere

od 1. decembra 1997 dalje

Temeljna obrestna mera - TOM - za december je 0,8 % mesečno, oz. 9,84 % letno.

Sredstva na vpogled

Nominalna letna obrestna mera

Hranilne vloge	1,00%
Tekoči računi	1,00%
Žiro računi	0,50%

Kratkoročna vezava tolarskih sredstev

Rok vezave	Obrestna mera	Skupna letna obr. mera
Od 31 do 90 dni	od TOM + 3,2% do TOM + 4%	13,35% do 14,23%
Od 91 do 120 dni	od TOM + 4% do TOM + 4,4%	14,23% do 14,67%
Od 121 do 180 dni	od TOM + 4,1% do TOM + 4,5%	14,34% do 14,78%
Nad 6 mesecev	od TOM + 4,7% do TOM + 4,9%	15,00% do 15,22%
Na 181 dni	TOM + 5%	15,33%
Nad 9 mesecev	od TOM + 4,9% do TOM + 5%	15,22% do 15,33%

Depozit z valutno klavzulo

Rok vezave	Letna obrestna mera
Na 12 mesecev	Val. kl. + 5,47% do 5,79%

Depozit s premijo

Rok vezave	Letna obrestna mera
Na 12 mesecev	TOM + 5,68% do 6,00%

pomurska banka

Pomurska banka d.o.o., Murska Sobota, članica skupine Nove Ljubljanske banke

V dvoje je lepše

21-letna Anita Matjašec, po poklicu komercialna tehničarka, živi in dela v Nemčiji, vendar je močno navezana na Gornjo Radgona - kraj, od koder so njeni starši. Gre za zelo živahno dekle in kar nekaj domačih fantov je na tihem upalo, da jo bo popeljal pred oltar. Upanje je eno, pogum pa drugo! Pogum pa je zbral 28-letni Mario Trikič, bosanski Hrvat, po poklicu strojnik, ki je svojčas stanoval v Banjaluki, v Zagrebu, potem pa je prišla vojna in se je umaknil k babici v Nemčijo. Tam je srečal lepo Anito iz Slovenije. Nad Slovenkami pa se naši slovanski sosede še posebno navdušujejo.

Predlagal ji je, da bi »skupaj hodila« in Anita je bila za to. Še več: po krajšem koruzništvu sta se odločila, da zvezo formalno potrdita s poroko. Pripeljala sta se torej v Gornjo Radgona, se lepo opravila (enako so storili tudi priče in svatje) in že so okrašeni avtomobili drveli na matični urad v Turnišče, kjer sta se Anita in Mario civilno poročila. Gostija je bila v Nedelici in nanjo je prišlo kakih 100 svatov. Pa ne le Anitinih, ampak tudi kakih 35 Mariovih. Pač svojci in prijatelji iz hrvaških Vinkovec in tudi iz Nemčije. Pili, jedli in plesali so daleč v noč, celo do jutra. Potem si je bilo treba odpociti in nato sta se mladoporočena odpeljala na krajše poročno potovanje v kraje ob Jadranskem morju, nato pa se vrnila v Nemčijo.

Kaj pa fotografiranje? Posnetek je nastal, ko še ni bilo hladno in je nevesta lahko pokazala, kaj ima pod poročno obleko - podvezico! - Š. S., fotografija: F. Vitez

Jesensko-zimski dnevi so ponavadi tudi čas majhnih in velikih sejmov, takšnih ali drugačnih. Eden takšnih je tudi tako imenovano Andrejevo senje pri Gradu, ki ga že tradicionalno organizirajo na ulici, ki se vije od gostilne Ropoša proti gradu. Največ ljudi se je sicer zbralo v kapelici na dopoldanski maši in na prireditvi Pšpek zeleni, kjer se je s pesmijo in prozo predstavila Stefka Bohar, fotografijami pa Cvetka Juhnov, nato pa je bil na vrsti čas za nakupe. Na stojnicah je bilo kot ponavadi veliko običajnega kica in krame, so pa takšni sejmi dobra generalka za največje - Miklošovo - senje, ki bo ob koncu tega tedna v Mursko Soboto privabilo ogromno ljudi.

TOMO KOLEŠ
fotografija: JURE ZAUNEKER

Radenska

ZVEZDA - DIANA

NOVO NOVO NOVO NOVO NOVO

DISKONTNA TRGOVINA

ZVEZDA - DIANA

Vabimo Vas, da nas obiščete
3. decembra ob Markišavski cesti 1.

Za DISKONTNE količine Vam bomo zagotavljali najugodnejše cene.

Za Vas RADENSKA ZVEZDA - DIANA odpira
NOV »DISKONT« ob Markišavski cesti 1.

AKCIJSKA PRODAJA
od 3. do 15. decembra

- jabolčni sok Fructal 1l	119,00 sit
- pepsi cola 2l	189,90 sit
- svetlo pivo v steklenici Laško	
(zaloge so omejene) 0,33l	104,90 sit
- mariborčan 1,97 l	407,00 sit

Najprej izbira buteljčnih vin
po najugodnejših cenah za veselo praznične dni

- laški rizling Ljutomer 0,75l	408,00 sit
- chardonay Ljutomer 0,75l	520,00 sit
- traminec Radgonske gorice 0,75l	1.285,00 sit

Vam smo prilagodili tudi odpiralni čas:

PONEDELJEK-PETEK
od 8.00 do 12.00 in od 14.30 do 18.30
SOBOTA: od 8.00 do 13.00

hiša odlične ponudbe

Svetovalec za promet s soboški policiji Marjan Horvat je te dni umaknil več svoje vozniške izpise, saj bo tam v teh dneh tekmovanje v pripravi balonov, ki bo prava na naslednje svetovno balonarsko prvenstvo. Pokrovitelja pihanja bosonov sta Rudi Cipot - Jack in Milica Regvar - Pack.

Veliki finačni boss - računovodja ZVZ-ja in manager stnega računovodskega podjetja Zveza pluga in mehanika Štefan Vrečić - Potujoči po ekscuziji na prvenstvu oročev v Avstraliji in saj koruze v Iovi v ZDA te končal šolanje za revizorja, ki ga je nevede plačal Štefan Slavič, v zadnjem času bil znan po medalji zlata p linka.

Potem ko je Milana Moravecna na velikem derbi po vodstvu konkurenčne soboškega giganta Polti šnika že začelo stiskati srcu, je že v prvem polčasu preden je zlomil marež ukazal odprte specialne butike v Murini težki kolekciji. Ko je dežurna ekipa prve pomoči Vidaliju vzela mere za gallusa carnioles je takoj spremenil filozof razumevanja nogometne igre in rezultat je bil kmalu dlanj.

Župan Tunč Slavič - Marjan in Tibi Cigut - Plava cora se odločila, da bosta močnejših snežnih padah nah sama dvigala »leže policaje«, da jih cestni policija ne bi prizadeli.

Z novim letom naj bi slovensko zaprli rdeči paviljon soboški Panoniji. Tu bo mesto rdečega napisu Panonija visel nov prav rdeči napis Spar. Seveda se bo to zgodilo, če inšpekcija ne bo preveč natančna. Sedaj se namreč plača več pogosto dogaja, da njihovem prihodu več polovica gradbenecv pogone z gradbišča. Cena gradbenega delavca na gradbišču je po neznanem vih virih 200 SIT.

V torek sta se na partiji kra srečala direktor Gid in Gradbenika, in sicer odpiranju ponudb za gdnjo mejnega prehoda Dolgi vasi. Zaenkrat še znano, pod kakšnimi depinškimi pogoji je kateri stopil.

Marjan Maučec - Tribunal dva dni po velikem derbi Soboti s tovornim letalnim odpotoval z mariborske letališča za šefom strnogometatašev Potrosniko času, ko bo Tarbuk štud taktiko obstanka v ligi. Maučec nalagal na let brazilske les za sode.

V kmetijskih delavnica Goričkem so začeli s pripravami na patentno zaslon nekaterih orodij in več sredstev. Tako je pripravljena dokumentacija za sen plug, jarem in lesbrano. To so orodja, s katerimi bo edino mogoče delovanje v krajinskih kih.

BESEDA NI KONČNA